

# medierea tehnică și artă



Nr. 18 • Martie 2012  
Anul 2 • Nr. 6

**Valentin Trifescu** vicepreședinte U.C.M.R.

- » Medierea – între realizări și speranțe  
» Mediation – between achievements and hopes

- » Dialog social sau mediere?  
» Social dialogue or mediation?

- » Medierea în dreptul penal  
» Mediation in criminal law

- » Formarea profesională continuă  
» Continuos professional training

- 4 » Medierea... încotro se îndreaptă? 26  
» Mediation... where is it heading to?

- 7 » Despre mediere... 27  
» About mediation...

- 14 » Executarea silită... 31  
» Foreclosure...

- 22 » Medierea – o filosofie de viață 32  
» Mediation – a life philosophy

**La momentul acesta, revista lunară bilingvă „Medierea Tehnică și Artă” se distribuie în peste 70 de locații în România (organizații profesionale de mediatori, instanțe de judecată, INM, CSM, M.J., universități, primării etc), precum și în peste 10 locații din Europa și USA (organizații internaționale în ADR).**

**Personal, mulțumesc celor care au ajutat la creșterea calității materialelor publicate și doresc să vă anunț că din luna martie revista a fost înregistrată în catalogul revistelor de specialitate ale Bibliotecii Centrale Universitare București.**

**“At this moment, the monthly bilingual magazine “Mediation Technique and Art” is distributed in over 70 locations in Romania (professional organizations of mediators, courts, National Institute of Magistracy, Superior Council of Magistracy, Ministry of Justice, universities, mayors halls, etc), and also in over 10 location form Europe and USA (international organizations in ADR).**

**I wish to thank personally to all those who helped increase the quality of published articles and I wish to announce that as of March 2011, the magazine has been registered in the specialized journals Catalogue of Central University Library of Bucharest.**

## **Școala de formare în mediere**



**mugur mitroi**

**www.fmmm.ro  
office@fmmm.ro  
+40 753 103 613**

**Școala de Formare în Mediere Mugur Mitroi vă asigură, alături de suportul de curs, necesarul dobândirii cunoștințelor de bază pentru a deveni mediator și cele două lucrări ce privesc procedura și conflictul - anume: „Ghidul Mediatorului Profesionist” și „Mediere și Conflict”, iar mediatorilor care se vor autoriza le asigură promovare gratuită pe o perioadă de 90 de zile în cadrul saiturilor afiliate FMMM:**

**www.portalmediere.ro, www.medieretv.ro,  
mediereatehnicașiartă.ro.**

**The Mugur Mitroi Mediation Training School provides, together with the course manual, needed in acquiring basic knowledge to become a mediator, the two works concerning procedure and conflict, namely: “The Guide of Professional Mediator” and “Mediation and Conflict,” while the mediators that will be authorized will be provided with free advertising for a period of 90 days on the websites affiliated to FMMM:  
www.portalmediere.ro, www.medieretv.ro,  
mediereatehnicașiartă.ro.**

# CUPRINS

MEDIEREA – ÎNTRE REALIZĂRI ȘI SPERANȚE .....	4	MEDIATION – BETWEEN ACHIEVEMENTS AND HOPES .....	4
Valentin Trifescu		Valentin Trifescu	
MEDIEREA – ALTERNATIVĂ LA JUSTIȚIA STATALĂ .....	5	MEDIATION – ALTERNATIVE TO STATE JUSTICE .....	5
Ştefan Coste		Ştefan Coste	
DIALOG SOCIAL SAU MEDIERE? .....	7	SOCIAL DIALOGUE OR MEDIATION? .....	7
Chelariu Romeu		Chelariu Romeu	
MEDIEREA CONFLICTELOR ÎN DREPTUL CIVIL – CONSIDERAȚII LEGISLATIVE .....	10	MEDIATION OF CONFLICTS IN CIVIL LAW – LEGISLATIVE CONSIDERATIONS .....	10
Lăcătuşu Ioan		Lăcătuşu Ioan	
MEDIEREA ÎN CAZURILE DE MALPRACTICE MEDICAL .....	13	MEDIATION IN MALPRACTICE CASES .....	13
Petronela Stogrin		Petronela Stogrin	
MEDIEREA ÎN DREPTUL PENAL .....	14	MEDIATION IN CRIMINAL LAW .....	14
Carare Adriana		Carare Adriana	
ASPECTE INTRODUCTIVE PRIVIND OBLIGATIVITATEA MEDIERII ÎN LITIGIILE TRANSFRONTALIERE .....	17	INTRODUCTIVE ASPECTS ON MANDATORY MEDIATION IN CROSS- BORDER LITIGATIONS .....	17
Amelia Raluca Buşcă		Amelia Raluca Buşcă	
FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ .....	22	CONTINUOUS PROFESSIONAL TRAINING .....	22
Ciobanu Vasile		Ciobanu Vasile	
RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ, CIVILĂ ȘI PENALĂ A UNUI MEDIATOR ....	23	DISCIPLINARY, CIVIL AND CRIMINAL LIABILITY OF A MEDIATOR ....	23
av. Alina Matasel		lawyer Alina Matasel	
MEDIEREA, UN MIJLOC EFICIENT DE A FACILITATE LIBERUL ACCES LA JUSTIȚIE PRIN PRISMA DISPOZIȚIILOR CONVENȚIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ȘI A JURISPRUDENȚEI CURȚII DE LA STRASBOURG .....	24	MEDIATION, AN EFFICIENT WAY TO FACILITATE FREE ACCESS TO JUSTICE, ACCORDING TO STIPULATIONS OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS AND THE JURISPRUDENCE OF STRASBOURG COURT .....	24
av. Ana Isabela Trifescu		lawyer Ana Isabela Trifescu	
MEDIEREA... ÎNCOTRO SE ÎNDREAPTA? .....	26	MEDIATION... WHERE IS IT HEADING TO? .....	26
Ciobanu Vasile		Ciobanu Vasile	
DESPRE MEDIERE – DE CE, ÎN CE MODALITATE ȘI CÂND NE ADRESĂM MEDIATORULUI .....	27	ABOUT MEDIATION – WHY, HOW AND WHEN TO RESORT TO A MEDIATOR .....	27
Mirela Liusiana Merlusca		Mirela Liusiana Merlusca	
COLEGIUL MEDIATORILOR DIN REGIUNEA DE N-V (CMRVN) FACE LOBBY PENTRU EDUCAȚIE .....	28	THE COLLEGE OF MEDIATORS FROM NORTH-WEST REGION (CMRVN) LOBBIES FOR EDUCATION .....	28
Oana Visan		Oana Visan	
EXECUTAREA Silită SOLUȚIONATĂ PRIN MEDIERE (2) .....	31	FORECLOSURE THROUGH MEDIATION (2) .....	31
Nica Isabella		Nica Isabella	
MEDIEREA – O FILOSOFIE DE VIAȚĂ (2) .....	32	MEDIATION – A LIFE PHILOSOPHY (2) .....	32
Alina Gorghiu		Alina Gorghiu	
UN NOU MODEL DE GESTIONARE A CONFLICTELOR DE MUNCĂ – MANAGEMENT CU INTERVENȚIA TIMPURIE A UNEI TERȚE PĂRTI .....	35	A NEW MODEL FOR MANAGING LABOR-MANAGEMENT CONFLICTS – WITH EARLY THIRD PARTY INTERVENTION .....	35
George Cohen		George Cohen	

**medierea**  
**tehnica și artă**

[www.MediereaTehnicaSiArtă.ro](http://www.MediereaTehnicaSiArtă.ro) | [www.PortalMediere.ro](http://www.PortalMediere.ro) | [www.MediereTV.ro](http://www.MediereTV.ro)

## Colectivul de redacție:

Mugur Mitroi – coordonator, Mădălina Calcan – redactor șef

Lucia Ana Maria Zaharia – magistrat, coordonator secțiunea „Magistrații despre mediere”

Elena Necula – traducător

Valentin Rădulescu – layout și tehnoredactare

Tipar: EURO PRINT COMPANY S.R.L. Buzău | 0338.101.253 | [europrint2006@yahoo.com](mailto:europrint2006@yahoo.com)

## MEDIEREA – ÎNTRE REALIZĂRI SI SPERANTE

**D**intr-un comunicat recent al Judecătoriei Piatra-Neamț am aflat cu bucurie, dar și cu tristețe în același timp, faptul că, citez „Pe rolul Judecătoriei Piatra-Neamț s-au soluționat, în anul 2010 – 10 cauze în materie minori și familie (având ca obiect: divorț, partaj bunuri comune), în anul 2011 – 30 cauze în baza unui acord de mediere, din care, 13 cauze în materie civilă (în majoritatea cazurilor având ca obiect – succesiune), și 17 cauze în materie minori și familie (având ca obiect: divorț, partaj bunuri comune).”

În anul 2010 s-a dispus restituirea taxei de timbru în baza art. 63 alin. 3 din Legea nr. 192/2006 în 4 cauze având ca obiect partaj bunuri comune, iar în anul 2011, în 9 cauze civile (având ca obiect ieșire din indiviziune) și în 2 cauze având ca obiect partaj bunuri comune.

În decursul perioadei ce a treut de la intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010 nu au fost, pe rolul instanței, cauze în care părțile să prezinte instanței de judecată dovada participării la ședința de informare cu privire la avantajele folosirii medierii.

Constatăm că este pentru prima dată cand medierea are în sfârșit, un curs ascendent semnificativ, lucru care ne bucura în primul rand pe noi mediatorii, cei care se încapătanează încă să mai creată în reusita/izbanda implementării procedurii medierii în sistemul judiciar din România.

Ne amintim încă de entuziasmul și optimismul celor dintai mediatori formati la Centrul Pilot de Formare a Mediatorilor de la Craiova, de primii pasi ai asociațiilor Centrelor de Mediere în promovarea ideii medierii, precum și de „lupta” asociațiilor de a forma primul Consiliu de Mediere în baza legii nr. 192/2006.

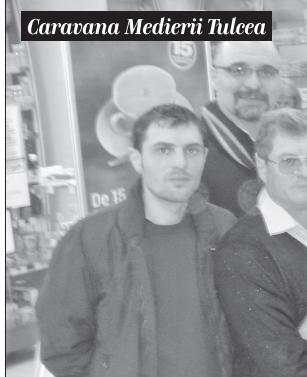
Din pacate, desi au trecut mai bine de cinci ani de la reglementarea profesiei de mediator, lucrurile nu au evoluat asa cum ne-am fi asteptat sau cum ne-am fi dorit.

Este usor să cauti sau să găsesti „vinovati” pentru lentoarea implementării medierii, dar din punctul meu de vedere, aceasta incetineala se datorează unui concurs de factori care încă mai trenează în randul mediatorilor și anume:

1. Din anul 2006 mediatorii sunt organizati, rasfirati, în unele județe, chiar separati în “n” asociații profesionale, ceea ce a condus la faramitarea medi-

atorilor, la dialoguri „surde”, și în final, la slabirea corpului mediatorilor.

Practic, noi mediatorii NU AVEM UN CORP PROFESIONAL, la nivel de țară, cu o conducere dedicată și implicată într-un proces de consientizare a procedurii medierii și a profesiei de media-



Caravana Medierii Tuleea

tor la nivel național.

Ultima secvență care dovedește acest lucru a constituit-o modalitatea de alegere a nouului Consiliu de Mediere, secvența despre care s-au scris multe lucruri la acea vreme și despre care nu vreau să o mai amintesc și aici.

Speram că noul Consiliu de Mediere să privească cu seriozitate și responsabilitate, și, ajutat și de noi toti, să constituie un corp profesional al mediatorilor asemănător cu cel al avocatilor, al practicienilor în insolvență, cu o conducere unitară, aleasa democratic, pe un mandat de patru ani.

Va propun că toți mediatorii (autorizați, neautorizați, incompatibili etc.) să fie constituiți într-un corp profesional la nivel de județ, denumit Centru de Mediere.. (denumirea județului),

Centrul de Mediere să fie condus de Adunarea Generală a mediatorilor care se întruneste anual, și un Consiliu format din 7-11 mediatori, un Președinte și doi vicepreședinti.

Centrele de Mediere județene să fie reunite într-o Uniune Națională, condusă de un Consiliu format din reprezentanții Centrelor de Mediere județene.

2. Lipsa unor acțiuni și a unor activități coerente și sustinute de către **toti mediatorii**. Din pacate, gradul de implicare în acțiunile de promovare a medierii este destul de redus în randul unor mediatori și va dău un singur exemplu:

Cu acordul conducerii instanțelor de judecată, am inițiat în anul 2011 o activitate de promovare a

## MEDIATION – BETWEEN ACHIEVEMENTS AND HOPES

**F**rom a recent release of Piatra Neamț Court I learned with joy and sadness at the same time, that, I quote, „the Court of Piatra Neamț settled, in 2010, 10 cases in the juvenile and family matters (relating to: divorce, division of common property), in 2011 – 30 cases finalized with a

of mediation, but from my point of view, this slowness is due to a series of factors that still linger among mediators, namely:

1. Since 2006 mediators are organized, scattered, in some counties in endless professional associations, which led to the division of mediators,



mediation agreement, of which 13 civil cases (in most cases inheritance issues), and 17 cases in the juvenile and family matters (with the subject: divorce, division of common property).

In 2010, the reimbursement of stamp fee was ordered under Art. 63 paragraph 3 of Law no. 192/2006 in 4 cases dealing with division of common property, and in 2011, 9 civil cases (on possession exit) and 2 cases dealing with division of common goods.

Since the entry into force of Law no. 202/2010 the court reported no case where parties would present it a proof of participation in the information session on the advantages of using mediation

We can finally see it is the first time when mediation has a significant upward trend, which makes us happy, the mediators, who still stubbornly believe in success/victory of implementation of mediation procedure in the judicial system in Romania.

We still remember the enthusiasm and optimism of the first mediators trained in the Pilot Center for Training Mediators in Craiova, the first steps of Mediation Centers associations in promoting the idea of mediation, as well as the ‘fight’ of associations to form the first Mediation Council based on law no. 192/2006.

Unfortunately, although it has been more than five years since the regulation of the mediator profession, things did not progress as we expected or hoped to.

It is easy to search or find „guilty” for slow implementation

, deaf dialogues, and finally, the weakening of mediators’ body.

Basically, we, the mediators do not have a professional body, nationwide, with leadership dedicated and involved in a process of popularizing mediation and the mediator profession nationwide.

The last episode which proves this was the elections for the new Mediation Council, an episode on which many things were written at that time, therefore I do not want to mention here.

We hope that the new Mediation Council will look seriously and responsibly, and helped by all of us, will constitute a professional body of mediators similar to that of lawyers and insolvency practitioners, with a unified leadership, democratically elected on a four-year mandate.

I propose that all mediators (authorized, unauthorized, incompatible, etc.) be constituted in a county-wide professional body called the Mediation Center... (county name),

The Mediation Center to be run by the General Assembly of mediators which meets annually, consisting of 7-11 mediators, a president and two vice presidents.

County Mediation Centers to be united in a National Union, led by a Board consisting of representatives of county Mediation Centers.

2. Lack of coherent actions and activities supported by all mediators. Unfortunately, the involvement in actions to promote mediation is quite low among some mediators and I will give one example:

medierii în fața salilor de judecăta, prin înființarea unor Puncte de Informare, cu afisarea tabloului mediatorilor, cu asigurarea unui serviciu zilnic de permanentă și informare a justitiabilior, a avocaților și a grefierilor.

O perioadă de cîteva luni de zile, aceasta activitate s-a desfășurat în condiții bune și chiar a dat roade, unii mediatori care au asigurat serviciul fiind mai apoi solicitați ca mediatori în cauzele aflate pe rolul instantei.

Ulterior, însă, din varii motive, cel mai adesea invocând lipsa de timp, acest serviciu s-a redus semnificativ activitatea.

3. La nivel legislativ, se impune cu stringență adoptarea unei legi care să prevada obliga-

tivitatea procedurii medierii, pentru început la un număr mai restrâns de cauze, civile, comerciale, în cauzele penale în care impacarea partilor în latura răspunderii penale s.a., urmând apoi să fie extinsă și la alte cauze, în funcție de evoluția și rezultatele obținute în prima fază.

Sunt multe de spus, dar și mai multe de facut.

Salutam Caravana Medierii, ii felicităm pe organizatori, le mulțumim pentru colaborare și încercăm să cooperăm cât mai bine. ■

**VALENTIN TRIFESCU**

Avocat-mediator

Președintele Asociației Centrului de Mediere Neamț

With the agreement from the court's leadership, in 2011 we initiated an activity to promote mediation in front of courtrooms, by setting up information points, displaying the Panel of Mediators, providing a permanent daily information service for litigants, lawyers and clerks.

For several months, this work has gone well and even paid off, some mediators who have provided service being called in cases then pending before the court.

But after that, from various reasons, mainly lack of time, this service significantly reduced its activity.

3. at legislative level, there is strong need to adopt a law stipulating the mandatory character of the mediation procedure,

in the beginning for a smaller number of, civil, commercial cases, in criminal cases where the reconciliation of parties removes the criminal investigation, then to be extended to other cases, depending on the evolution and results obtained in the first phase.

The are many things to be said and even more to be done.

We salute the Mediation Caravan, we congratulate the organizers and thank them for collaboration and I hope to have the best cooperation. ■

**VALENTIN TRIFESCU**

Lawyer-mediator

Chairman of the Neamț  
Mediation Center Association

## MEDIEREA – ALTERNATIVĂ LA JUSTIȚIA STATALĂ

Este sau nu medierea o activitate de interes public și care este rolul acestei activități într-un moment de o deosebită importanță în evoluția societății românești?

După cum bine știm, medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amicală cu ajutorul unei treți persoane numită mediator în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.

Nota definitorie a activității de mediere este dată de faptul că părțile recurg la mediere în mod voluntar, iar rezolvarea conflictului este rodul întâlnirii voinei părților.

În prezent, organele judiciare, arbitrale și alte autorități cu atribuții jurisdicționale trebuie să informeze părțile asupra posibilității și avantajelor folosirii medierii și le pot îndruma să recurgă la această metodă pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

În cazul în care conflictul a fost dedus judecății, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților ori la recomandarea instanței care trebuie să prezinte părților modul în care pot stinge conflictul și avantajele care rezultă în urma procedurii de mediere.

Pentru a încerca să găsim un răspuns cu privire la posibilitatea ca medieră să devină alternativă la justiția statală, trebuie să analizăm următoarele aspecte:

1. cine beneficiază de mediere?
2. care sunt avantajele medierii?

1. De mediere în sens restrâns beneficiază persoanele fizice

și persoanele juridice care au conflicte și care doresc să le stingă pe cale amabilă.

În sens larg, de mediere beneficiază persoanele enumerate mai sus împreună cu organele de urmărire penală, poliție, jandarmerie, procuratură, justiția și arbitrajul.

2. Avantajele medierii sunt multiple, vom enumera doar câteva dintre ele:

Părțile stabilesc data și ora procesului de mediere. În instanță, termenele de judecată sunt impuse și nu țin cont de programul părților. Sediunea de mediere poate fi reprogramată la fel de ușor ca orice alt tip de întâlnire.

Nu există limită de timp pentru sedința de mediere. Medierile se pot solda și cu înțelegeri parțiale – situație în care este posibilă programarea unei alte sedințe de mediere la o dată ulterioară.

Părțile, de comun acord, pot alege mediatorul la care să apeleze. Această facilitate nu există în fața instanței de judecată. Alegerea mediatorului de către părți sporește încrederea acestora în obținerea rezultatului dorit.

Un prim pas spre soluționarea conflictului este prezența părților la mediator. Medieră este facultativă, iar prezența părților la mediator denotă dorința acestora de a soluționa neînțelegerile.

Sala în care are loc ședința de mediere este întotdeauna mai primitoare și mai discretă față de sala de judecată: medieră este confidențială. În sala de judecată domnește formalismul, trebuie respectate anumite reguli proce-

## MEDIATION – ALTERNATIVE TO STATE JUSTICE

s mediation a public interest activity or not and which is the role of this activity at a time of great importance in the evolution of Romanian society?

As we all know, mediation is a way of resolving conflicts amicably through a third party called mediator in conditions of neutrality, impartiality and confidentiality.

The defining note of mediation activity is given by the fact that the parties turn to mediation voluntarily and conflict resolution is the result of the parties' will.

Currently, judiciary, arbitration bodies and other authorities having jurisdiction tasks must inform the parties on the possibility and advantages of using mediation and may guide them to use this method to resolve conflicts between them.

If the conflict has already been sent to court, its resolution through mediation may take place at the initiative of the parties or the court's recommendation that must present the parties the way in which they could cease the conflict and the benefits resulting from mediation.

To try finding an answer to the possibility of mediation become an alternative to state justice, we must consider the following aspects:

1. who benefits from mediation?
2. what are the advantages of mediation?

1. in a narrow sense, mediation is benefited by individuals and legal entities who wish to have conflicts terminated amicably. Broadly speaking, mediation is

benefited by all people enumerated above together with the criminal investigation bodies, police, gendarmerie, prosecutors, courts and arbitration.

2. Mediation advantages are numerous, we will only mention few of them:

The parties establish the date and time of the mediation process. In court, the hearings are imposed and disregard the parties' schedule. Mediation session may be rescheduled as easily as any other meeting.

There is no time limit for the mediation session. Mediation may result also in partial agreements, in which case is possible to schedule other mediation sessions at a later date.

The parties, by mutual agreement, may choose the mediator. This facility does not exist in court. Choosing the mediator by the parties increases their confidence in achieving the desired result.

A first step towards solving the conflict is the parties' presence to the mediator. Mediation is voluntary and the parties' presence shows their willingness to resolve disputes.

The room where the mediation session is held is always more welcoming and discreet than the courtroom: mediation is confidential. Formalism prevails in court, strict procedural rules need to be observed, the word is given in a certain order and so on. The mediator is careful on the will and interest of the parties. In a mediation session only parties and person approved by them are allowed.

durale stricte, cuvântul se ia într-o anumită ordine s.a.m.d. Mediatorul este atent asupra voinței și interesului părților. La ședința de mediere este permisă doar prezența părților și a persoanelor alegate de acestea.

În cadrul unui proces, soluția este impusă părților. Mediatorul nu impune nimic, părțile alegând soluția avantajoasă și amiabilă pentru conflictul în care se găsesc.

Medierea este mai elegantă, fiind uzitată în întreaga lume civilizată. Satisfacțiile părților în cazul ajungerii la o înțelegere sunt cu atât mai mari cu cât se datorează voinței și implicării lor.

Prin mediere se pot rezolva toate tipurile de conflict. Pe tot parcursul medierii părțile comunică. Într-un proces în instanță comunicarea dintre partii este alterată, soluția generând noi conflicte de cele mai multe ori.

Mediatorul nu judecă părțile și nu dă verdicte. Menirea lui este să faciliteze dialogul dintre părți în urma căruia acestea să genereze opțiuni în vederea soluționării divergențelor existente.

Apelând la mediere, părțile nu renunță la justiția clasică. Dacă nu reușesc să își soluționeze prin mediere conflictul, au posibilitatea de a se adresa instanței de judecată, la fel cum o aveau și înainte de a apela la mediere.

Rezolvarea clasică a conflictului prin deducerea acestuia autorităților judiciare (poliție, procuratură, justiție) nu satisfac adesea interesele părților, deoarece este o rezolvare bazată pe conceptul învingător-învins.

În schimb, rezolvarea conflictului prin mediere este rodul întâlnirii voinței părților. Nimici nu vine să le impună soluția, prin urmare, părțile sunt singurele în măsură să hotărască. Mediatorul are rolul de a facilita crearea unui culoar de comunicare între părți, prin intermediul căruia acestea să conștientizeze singure care este cea mai bună soluționare a conflictului dintre ele.

Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Activitatea de mediere se înfăptuiește în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Părțile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere fără a face apel la organele

judiciare sau arbitrale care vor fi degrevate de numeroase cauze având ca obiect soluționarea neînțelegerilor dintre părți.

Medierea, într-o societate complexă și cu diferite tipuri de conflicte, reprezintă calea în afara sistemului judiciar spre soluționarea eficientă, ieftină și rapidă a disputelor.

În contextul reformei generale a societății românești, îmbunătățirea cadrului legislativ privind activitatea de înfăptuire a justiției, în special simplificarea și accelerarea procedurilor judiciare, creșterea calității actului de justiție, degrevarea instanțelor de judeca-

In a court trial, the solution is less of race, color, nationality, ethnic origin, language, religion, sex, political affiliation, wealth or social origin.

Parties, individuals or legal entities can use mediation without resorting to judicial or arbitral bodies, which will be unburdened from many cases involving the misunderstandings between the parties.

Mediation, in a complex society with different types of conflicts, represents the way outside the judicial system to resolve disputes effectively, inexpensively and quickly.

In the context of overall reform



tă și reducerea costurilor aferente unui proces, reprezentă, neîndoinalnic, o prioritate absolută.

Astfel, în condițiile în care mijloacele tradiționale de soluționare a conflictelor au devenit insuficiente, instanțele fiind sufocate de numărul imens de dosare a căror soluționare finală se poate prelungi, conform procedurilor, pe durata a ani de zile, iar simpla pronunțare a unei sentințe duce, de multe ori, la agravarea conflictelor între părți, și nu la diminuarea acestora, pericolul producerii unui eventual blocaj în sistemul justiției reclamă adoptarea unor măsuri urgente.

În acest sens, se impune căutarea unor soluții concrete pentru a reduce povara de pe umerii instanțelor de judecată, precum și a costurilor economice și sociale pe care le presupune un proces și nu în ultimul rând, pentru a răspunde nevoii de „un alt fel de dreptate”, bazate pe reconcilierea intereselor tuturor părților implicate într-un conflict.

În prezent în România există aproximativ 1500 de mediatori autorizați, înscriski în Tabloul Mediatorilor, care așteaptă să primească cauze spre soluționare.

În condițiile în care organele de poliție, procuratură și justiție sunt sufocate de dosare care pot fi soluționate prin mediere, se pune problema de ce nu sunt rezolvate prin mediere de cei implicați.

Răspunsul este simplu - aş-

The mediator does not judge the parties and gives no verdict. His/her mission is to facilitate dialogue between the parties whereby options are generated to resolve existing disputes.

Through mediation, the parties do not give up classic justice. If they fail to settle their conflict through mediation, they still have the opportunity to address the court, as they had before resorting to mediation.

Classical resolution of conflict by entrusting it to judicial authorities (police, prosecutors, judges) often does not meet the interests of the parties, because it is a solution based on winner-loser concept.

Instead, conflict resolution through mediation meeting is the fruit of the parties' will. No one comes to impose a solution, therefore, parties are the only able to decide. The mediator's role is to help create a channel of communication between the parties, through which they realize alone what the best solution to the conflict between them is.

Mediation is based on the confidence that the parties give to a mediator, as a person able to facilitate negotiations between them and support them to resolve conflict by obtaining a solution mutually convenient, efficient and sustainable.

Mediation activity is carried out equally to all persons regard-

of the Romanian society, improvement of the legislative framework for justice act, especially in the sense of simplifying and accelerating judicial procedures, increase in justice quality, minimizing costs as compared to a court trial is undoubtedly a priority.

Thus, given that the traditional means of conflict resolution have become insufficient, courts being suffocated by the huge number of files whose final settlement may be extended, according to procedures for years and simple pronunciation of a judgment many times worsen the conflicts between the parties, the danger of a likely deadlock in the justice system requires urgent action.

In this respect, concrete solutions must be searched to reduce the burden on the courts, as well as economic and social costs linked to a trial and not least to meet the need for “another kind of justice,” based on reconciliation of interests of all parties involved in conflict.

Currently in Romania there are about 1,500 authorized mediators whose names appear on the Panel of Mediators, who are waiting to receive cases for resolution.

With the police, prosecutors, judges suffocated by files that can be resolved through mediation, the question is why those involved do not solve cases through mediation.

The answer is simple - we are

teptăm modificarea legii care să creeze cadrul prin care medierea să devină fază prealabilă în cauzele civile, comerciale, de dreptul familiei.

În SUA există o adevarată cultură a medierii, prin urmare doar aproximativ 10 % din toate conflictele ajung să fie soluționate într-o sală de judecata, restul fiind solutionate prin mediare.

În acest context avem nevoie de o modificare substantială a legii medierii care să stabilească rolul și funcția socială a medierii și care să prevadă că medierea este faza prealabilă pentru cauze civile, comerciale, penale și de dreptul familiei.

În virtutea art. 4, alin. 1 din

Legea nr. 192/2006, mediatorul este investit să îndeplinească o activitate de interes public. Se pune problema de a ști dacă sintagma "activitate de interes public" este echivalentă cu cea de "funcție publică".

Recunoașterea medierii ca fiind de interes public deschide premisele colaborării între mediatori și organele statului care să contribuie la bunul mers al justiției, creșterea calității actului de justiție și implicarea cetățeanului în rezolvarea proprietelor conflictelor.

**ŞTEFAN COSTE**  
Mediator autorizat  
Președinte al Asociației  
„Camera Mediatorilor Iași”

# DIALOG SOCIAL SAU MEDIERE?

**I**n Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 10 mai 2011 s-a publicat Legea nr. 62 din 10 mai 2011 – Legea dialogului social, având atașate 4 anexe, care, până în prezent, nu a fost modificată sau completată. Facem precizarea expresă că, în același Monitor Oficial, s-a publicat și Decretul nr. 460 din 6 mai 2011 al Președintelui României privind promulgarea Legii dialogului social. Titlul VIII „Reglementarea modalităților de soluționare a conflictelor de muncă” prezintă

la Capitolul IV "Medierea și arbitrajul" făcând vorbire de faptul că în vederea promovării soluțiilor amioabile și cu celeritate a conflictelor colective de muncă se înființează Oficiul de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă de pe lângă Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale – art. 175. În continuare art. 176 dispune imperativ că modalitatea de înființare, organizare și funcționare a Oficiului de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă va fi reglementată prin hotărâre a Guvernului, ce va fi adoptată în cel mult 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii și că în cadrul Oficiului de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă vor fi constituite corpul de mediatori și corpul de arbitri ai conflictelor colective de muncă. Articolul 177 prevede că atât componenta cât și criteriile de accesare în corpul de mediatori și corpul de arbitri ai conflictelor colective de muncă, competența, atribuțiile, precum și procedurile de mediere și arbitraj se stabilesc prin Regulamentul de mediere și arbitraj, elaborat de Oficiul de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective

waiting for a change in the law, in order to create the framework by which mediation becomes prior stage in civil, commercial and family law cases.

In the U.S. there is a real culture of mediation, so only about 10% of all conflicts come to be resolved in a courtroom, the rest being resolved through mediation.

In this context we need a substantial change in the mediation law to establish the role and social function of mediation and to stipulate that mediation is the prior phase to civil, trade, criminal and family law matters.

By virtue of Art. 4, paragraph 1 of Law no. 192/2006, the mediator is invested to carry on an ac-

tivity of public interest. The question is whether the phrase „public interest activity” is equivalent to that of „public office.”

Recognition of mediation as being of public interest opens the premises of collaboration between mediators and state bodies to contribute to good development of justice, increase of justice quality and citizens' involvement in solving their own conflicts. ■

**ŞTEFAN COSTE**  
Authorized mediator  
*Chairman of the Association  
“Iaşi Chamber of Mediators”*

# SOCIAL DIALOGUE OR MEDIATION?

The Official Gazette, Part I, no. 322 of May 10, 2011 published Law 62/May 10, 2011, published in the Official Gazette, Part I.

2011 – Law on social dialogue, with four appendices attached, which has not been amended or completed so far. We explicitly mention that the same Official Gazette published Decree no. 460 of May 6, 2011 issued by the President.

Starting from my role as mediator certified in 2008, enrolled in the Panel of Mediators, prepared by the Council Mediation, I will try below to present some points of view related to the above regulations:

dent of Romania promulgating the law on social dialogue. Title VIII „Regulation of means to settle labor disputes” in Chapter IV presents „Mediation and arbitration” which established the Office for mediation and arbitration at the Ministry of Labor, Family and Social Protection for settlement of labor disputes promptly and amicably – art. 175.

Further on, art. 176 imperatively provides that the method of establishment, organization and functioning of the Office for mediation and arbitration of labor disputes will be regulated by Government decision, which will be taken within 90 days at the most after the law comes into force and that within the Office for mediation and arbitration of labor disputes there will be constituted the body of mediators and body of arbitrators for labor disputes. Article 177 states that both the composition and criteria for accession into the body of mediators and arbitrators of labor disputes, the jurisdiction, tasks and mediation and arbitration procedures shall be determined by the Rules of Mediation and Arbitration, prepared by the Office for mediation and arbitration at the Ministry of Labor, Family and Social Protection, approved by joint order from the Minister of Labor, Family and Social Protection and the Minister of Justice, based on the proposal of the Mediation Council. The Rules of Mediation and Arbitration shall be issued within 120 days of the date of publication of the law in the Official Journal of the Republic of Romania. The Rules of Mediation and Arbitration shall be published in the Official Journal of the Republic of Romania. The Office for mediation and arbitration of labor disputes is established by the Government decision, based on the proposal of the Mediation Council. The Office for mediation and arbitration of labor disputes is organized and functions under this Law and its rules of organization and operation. The Mediation Council consists of nine members and three alternate members elected by direct vote or through representation by authorized mediators, as provided in the Mediation Council's internal rules and regulations. We believe that the public interest issue mentioned in the special law necessarily requires the consultation and assent from the Mediation Council for the establishment, organization and operation of the Office for mediation and arbitration. In this context we also mention the fact that by law no. 200/2004 on recognition of diplomas and professional qualifications for

form de la Consiliul de mediere pentru înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului de Mediere și Arbitraj. În acest context precizăm și faptul că prin Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, tot le-giuitorul suprem a statuat că mediator este profesie reglementată - art.3, alin. (2) și Anexa nr. 2, iar Consiliul de mediere este autoritate competență în România pentru această profesie - art.3, alin. (4) și Anexa nr. 3. De aceea opinia noastră este că Guvernul României este ținut în loc de toate aceste norme juridice imperiative, din două legi dezbatute și adoptate la doar câțiva ani distanță în Parlament, care evidențiază sensul și consecvența puterii legislative și care conduce la concluzia că trebuie să fie consultat Consiliul de mediere, cu atât mai mult cu cât termenul de adoptare a hotărârii - cel mult 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii - a fost depășit cu aproape 6 luni.

În cadrul Oficiului de Mediare și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă nu vor putea fi constituite corpul de mediatori și corpul de arbitri ai conflictelor colective de muncă. Mediatorii - cod COR 243202 în Ordinul nr. 1832/856 din iulie 2011 al ministrului munclii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică privind aprobarea Clasificării ocupațiilor din România - nivel de ocupație (șase caractere), în vigoare de la data de 1 ianuarie 2012 – au un corp de mediatori de mai mulți ani, începând cu data întocmirii de Consiliul de mediare a primului Tablou al mediatorilor în luna mai 2008, în prezent existând, în evidențele consiliului, câteva mii de persoane fizice. Un alt corp de mediatori, paralel cu cel deja existent, nu poate și nu trebuie să existe, pe de o parte, iar, de cealaltă parte, credem cu tărie că mediatori sunt doar cei care îndeplinesc condițiile art. 7 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare și sunt înscrise în Tabloul mediatorilor, întocmit de Consiliul de mediare și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Putem în vedere terților, persoane juridice și persoane fizice, autorități sau instituții publice, alte organizații etc. că profesia de mediator se exercită numai de către persoana care a dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.

oare și că exercitarea profesiei de mediator de către persoane care nu au dobândit calitatea de mediator autorizat constituie infracțiune și se sanctionează potrivit legii penale. Cât privește corpul de arbitrii lucrurile sunt mai complicate și ne rezervăm timpul, voința și puterea de a aborda acest aspect în viitorul apropiat, tot în paginile generoase ale acestei reviste apropriate nouă, mediatorilor și prieten drag al nostru.

Privind componența și criteriile de accesare în corpul de mediatori și corpul de arbitri ai conflictelor collective de muncă, competența, atribuțiile, precum și procedurile de mediere și arbitraj. Toate acestea se stabilesc prin Regulamentul de mediere și arbitraj, elaborat de Oficiul de Mediare și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă de pe lângă Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale care va fi aprobat prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului Justiției și care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I. Componența numerică și componența nominală a celor două corpuși profesionale se pot stabili prin acest reglement și prin ordinul comun al celor două ministere. Nu ar fi imposibil să menținem majore de fapt sau de drept. Dar.... Spunem că este lucru pentru că din nou

se eludează actele normative din dreptul intern. Să ne explicităm. Criteriile de accesare în corpul de mediatori sunt stipulate imperativ de legea specială, respectiv Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, care are în vedere și unele condiții și termene. În ceea ce privește competența, atribuțiile, precum și procedurile de mediare apreciem că este absolut necesar să fie avute în vedere normele juridice aplicabile în domeniul medierii, jurisprudența instanțelor de judecată, practica multianuală a societăților civile profesionale și a birourilor de mediatori din țara noastră. Competența după materie și competența teritorială au fost dintotdeauna obiect de reglementare exclusiv pentru Puterea

regulated professions in Romania, with subsequent amendments, it was the supreme legislature who provided that "mediator" is a regulated profession – article 3, par. (2) and Annex no. 2 and the "Mediation Council" is the competent authority in Romania for this profession, article 3, par. (4) and Annex no. 3. Consequently, our view is that the Romanian Government is held up by all these legally binding rules within two laws discussed and adopted in Parliament only a few years distance, which emphasizes the meaning and consistency of legislative power which leads to the conclusion that the Mediation Council must be consulted, especially since the term for adopting the decision, i.e. 90 days at the most after the law comes into force, was exceeded nearly six months.

Official Gazette, Part I. We want to bring to third parties' attention, legal persons and individuals, authorities or public institutions, other organizations etc. that the mediator profession is practiced only by the person who acquired the status of mediator in the Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator, with subsequent amendments and that practicing mediation by persons who have not acquired the status of mediator is an offense and is punishable under the criminal law. Concerning the body of arbitrators, things are even more complicated and we reserve time, will and power to address this issue in the near future, in the generous pages of this magazine close to us, the mediators and our dear friend.

Concerning the composition and criteria for accession into the

Within the Office for mediation and arbitration of labor disputes no bodies of mediators and arbitrators for labor disputes can be set up. The mediators - COR Code 243202 in Order No. 1832/856 dated July 2011 issued by the Minister of Labor, Family and Social Protection and the President of the National Institute of Statistics.

Concerning the composition and criteria for accession into the body of mediators and arbitrators in labor disputes, the jurisdiction, tasks and mediation and arbitration procedures. All these are established in the Rules of mediation and arbitration, developed by the Office for mediation and arbitration of collective labor disputes under the Ministry of Labor, Family and Social Protection, which

w i l l  
be ap-  
proved  
by joint  
order  
by the  
Minis-  
ter of  
Labor,  
Family  
and So-  
cial Pro-  
tection  
and the  
Minis-  
ter of  
Justice  
a n d



tics Classification on approval of occupations in Romania approving – level occupation (six characters), in force since January 1, 2012 – have a body of mediators for several years starting with the date when the Mediation Council elaborated the first Panel of Mediators in May 2008, currently the Council recording several thousand individuals. Another body of mediators, parallel with the already existing one can not or should not exist, on the one hand and, on the other, we firmly believe that mediators are only those who meet the conditions of art. 7 in Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator, with subsequent amendments and are registered in the Panel of Mediators, prepared by the Mediation Council and published in the will be published in the Official Gazette, Part I. The numerical and nominal composition of the two professional bodies may be determined by this Regulation and by the joint order from the two ministries. This would not be major impediments of fact or law. But... we say this because once again normative acts within internal law are eluded. Let's explain. Criteria for accession into the body of mediators are provided by special law, namely Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator, as amended and supplemented, which takes into account certain conditions and terms. Regarding competence, tasks and mediation procedures we consider that is absolutely necessary to take into consideration the legal norms ap-

legiuitorare, atribuțiile sunt în sarcina aceleiași puteri statale, iar procedurile de mediere au etape binecunoscute, care rezultă din teoria și practica medierii în România, în Uniunea Europeană și în plan internațional. Nu credem că un simplu regulament, poate încălca, nesocoti ori modifica sau completează principii și reguli fundamentale ale unui stat de drept.

În legătură cu inițierea procedurii de mediere. Articolul nr. 178 dispune că în cazul în care conflictul colectiv de muncă nu a fost soluționat ca urmare a concilierei organizate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, respectiv de inspectoratul teritorial de muncă, după caz, părțile pot hotărî, prin consens, inițierea procedurii de mediere, în condiții legii, în cazul nostru Legea nr. 62/ 2011 – Legea dialogului social. Este de notorietate publică faptul că inițierea procedurii de mediere este atributul absolut al părților aflate în conflict, este un drept de dispoziție al acestora, iar exercitarea acestui drept legal se face conform legii speciale, Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare. Ne întrebăm ce poate face un regulament în acest caz sau ce contribuții poate aduce acesta când domeniul este reglementat de mai mulți ani?

Legea nr. 62/ 2011 – Legea dialogului social prevede că medierea sau arbitrajul conflictului colectiv, de muncă este obligatorie/obligatoriu dacă părțile, de comun acord, au decis acest lucru înainte de declanșarea grevei ori pe parcursul acesteia. Medierea este obligatorie??? Absolut şocant!!! După aproape șase ani de la publicarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator ne aflăm în fața reglementării, cu caracter obligatoriu, a medierii în România, într-un act normativ, altul decât legea specifică aplicabilă. Clauzele unui regulament nu pot înfrângă normele juridice imperitive dintr-o lege adoptată de Parlament, care a produs și produce efecte juridice în timp și spațiu de mai mulți ani.

Medierea reprezintă o activitate de interes public, iar în exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerei la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acestia. Medierea și statutul juridic al mediatorului au reglementări speciale în spațiul Uniunii Europene, în Statele Unite al Americii, în Canada și nu numai. România este stat membru cu drepturi depline, dar și obligații corespunză-

toare în Comunitatea Europeană. De aceea normele dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau statutul părților – art. 5 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, în vigoare de la 1 octombrie 2011. În același timp aplicarea priorității a tratatelor internaționale privind drepturile omului reprezintă o dimensiune majoră a dreptului intern român pentru că dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și celealte tratate la care România este parte, iar dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și Codul civil român, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Codul conține dispoziții mai favorabile – art. 4 din Cod.

Pentru a face delimitările conceptuale absolute necesare, apelăm din nou la înțelepciunea și voința legiuitorului suprem care evidențiază că dialogul social este procesul voluntar prin care partenerii sociali se informează, se consultă și negociază în vederea stabilirii unor acorduri în probleme de interes comun, iar medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amabilă, cu ajutorul unei trete persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților. Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Pe cale de consecință, pe baza acestor raționamente constituționale, legale și logice care își au izvorul în dreptul intern, în dreptul european și în cel internațional apreciem că reglementarea dialogului social nu poate și nu trebuie să se subroge reglementării, deja existente, a medierii și organizării profesiei de mediator în România. Dialogul social nu este mediere, sub nici un aspect de fapt sau de drept, în România sau oriunde în lumea astă mare. ■

### CHELARIU ROMEU

mediator autorizat,

Prim Vicepreședinte Asociația „Camera Mediatorilor Iași”



plicable in mediation field, law courts, multi-annual practice of civil professional firms and mediators offices in our country. Matter competence and territorial competence have always been the exclusive regulatory object of legislative Power, the tasks fall under the same state Power and mediation procedures are well-known stages, resulting from the theory and practice of mediation in Romania, the EU and internationally. We do not believe that a simple regulation may violate, ignore, or amend or supplement the principles and fundamental rules of a state of law.

About the initiation of mediation procedure. Article 178 provides that if the collective labor conflict was not resolved through the conciliation facilitated by the Ministry of Labor, Family and Social Protection, namely by the territorial Labor Inspectorate, as appropriate, parties may decide, by consensus, to start mediation procedure, under the law, in our case Law. 62/2011 - Law on social dialogue. It is well known that the initiation of mediation procedure is the absolute attribute of the conflicting parties, is their right and exercising this legal right is made according to special law, Law no. 192/2006 on mediation and organization of the mediator profession, as amended and supplemented. We wonder what can a regulation in this case do and what may be its contributions to a field which is regulated for several years now?

Law no. 62/2011 - Law on Social Dialogue provides that mediation or arbitration of collective labor conflict is mandatory if both parties jointly decided this before the commencement of a strike or during it. Mediation is mandatory?? Absolutely shocking! Nearly six years after the publication of Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator

we now face the binding regulation of mediation in Romania, in a law other than the special law applicable. The clauses of a regulation can not defeat the legally binding rules within a law adopted by Parliament, which produced effect in time and space for many years already.

Mediation is an activity of public interest, and in exercising his/her powers, the mediator has no control to decide on content of the agreement that will be reached by the parties, but can guide them to verify its legal-

ity. Mediation and legal status of mediator have special regulations in the European Union, the United States of America, Canada and beyond. Romania is a member with full rights but also with obligations in the European Community. That is why the norms of the EU law are applicable with priority, regardless of quality or status of the parties-art. 5 of Law no. 287/2009 of the Civil Code, in force since October 1, 2011.

At the same time, applying the of international treaties on human rights with priority is a major dimension of Romanian domestic law because the provisions on rights and freedoms shall be interpreted and applied in accordance with the Constitution, the Universal Declaration of Human Rights, the pacts and the other treaties Romania is part of, and if there are disagreements between the pacts and treaties on fundamental human rights, to which Romania is part, and the Romanian Civil Code, international regulations will take precedence, unless the Code includes provisions more favorable – art. 4 of the Code.

To make the absolutely necessary conceptual delimitations, we once again turn to the wisdom and will of the supreme legislature, which shows that social dialogue is the voluntary process by which the social partners get informed, consult and negotiate in order to establish agreements on issues of common interest, and mediation is a way of resolving conflicts amicably through a third party specialized as mediator, in conditions of neutrality, impartiality, confidentiality and with free consent from parties. Mediation is based on the confidence the parties show to the mediator, as a person able to facilitate negotiations between them and support them to resolve conflict by obtaining a solution mutually convenient, efficient and sustainable.

Consequently, based on these constitutional, legal and logical judgments, which have their source in internal law, in European and international law, we believe that regulation of social dialogue can not and should not be subrogated to the already existing regulation, on mediation and organization of the mediation profession in Romania. Social dialogue is not mediation, in any aspect of fact or law, in Romania or anywhere in this big world. ■

### CHELARIU ROMEU

authorized mediator,

First Vice-president of the Association „Iasi Chamber of Mediators”

# MEDIAREA CONFLICTELOR ÎN DREPTUL CIVIL – CONSIDERATII LEGISLATIVE –

## MEDIAREA CA METODĂ ALTERNATIVA

Soluționarea conflictelor prin metodele alternative actului clasic de justiție devine din ce în ce mai atractivă și căutată în România, datorită nu atât aspectului pecuniar avantajos, cât mai ales celerității rezolvării cauzelor. Jus-țiabilul are, prin adoptarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, posibilitatea de a alege să își soluționeze singur conflictul, apelând la mediatorii autorizați, nerenuțând însă la opțiunea parcurgerii drumului uneori prea lung al instanței concilioase.

În materia dreptului civil, se conturează o arie vastă de conflicte care pot face obiectul procedurii de mediere. De altfel, chiar art. 2 din Legea nr. 192/2006 prevede că părțile pot conveni prin mediere să soluționeze orice fel de conflict în materie civilă.

Din definitia dată de literatura de specialitate, dreptul civil este ramura de drept privat care reglementează raporturile juridice, patrimoniale și nepatrimoniale, între subiecte de drept aflate pe poziții de egalitate. Însăși natura dreptului civil este de a evita apariția unui conflict ca urmare a concretizării unui raport juridic civil. Nașterea, modificarea sau stingerea unui raport juridic civil concret nu poate avea loc în afara realizării unui acord, prin urmare în afara unei potențiale stări conflictuale. Actul juridic civil este materializarea acestui acord de voință și, grație adoptării Legii nr. 192/2006 și efortului tuturor mediatorilor în apariția, modificarea și perfectarea legii, putem include și acordul de mediere sub definiția și clasificarea actului juridic civil.

În orice ramură a dreptului civil vom întâlni conflicte care pot fi supuse procesului de mediere. Codul civil oferă soluții pentru aceste conflicte, trasând limitele a ceea ce poate sau nu poate fi făcut.

Farmecul medierii constă tocmai în șansa acordată părților de a identifica și obține propria soluție. Metodele alternative moderne de soluționare a conflictelor și ne referim aici la mediere în primul rând, dar și la negociere și la arbitraj, oferă posibilitatea justițialului de a obține și valo- rifica propria soluție. În materie conflictuală, Codul civil impune, însă dreptul civil ca ansamblu de

norme de conduită juridică permite, prin metodele alternative reglementate – cum ar fi medierea, obținerea de soluții pentru orice conflict.

Tocmai în aceasta idee, încă din anul 2002, Comitetul de Ministri al Consiliului Europei a adoptat Rezoluția nr. 10, prin care recomandă statelor membre ale Uniunii Europene să faciliteze, de fiecare dată când e necesar, medierea în materie civilă și să ia sau să consolideze, după caz, toate măsurile necesare pentru a aplica treptat „Principiile directoare privind medierea în materie civilă”.

## ASPECTE INTERNATIONALE ALE MEDIERII ÎN MATERIA DREPTULUI CIVIL

Enunțând principiile care trebuie să guverneze medierea în materie civilă în statele membre ale Uniunii, Directiva nr. 10/2002 subliniază un aspect care ar fi trebuit regăsit și în ulterioara Lege nr. 192/2006 din legislația românească, și anume preocuparea continuă a statului de a promova medierea ca alternativă a instanțelor de judecată în toate arile dreptului civil (familie, comercial, funciar, financiar etc), dar și în materia dreptului penal.

Ulterior momentului 2002 la nivel european și a apariției Legii nr. 192/2006 în România, Consiliul de Miniștri al Uniunii Europene emite Directiva nr. 52/2008 prin care stabilește concret limitele în care statele membre vor adapta reglementările cu privire la mediere. Tocmai aceste limite credem că trebuie regăsite într-o nouă reglementare, adaptată cerințelor comunitare.

Art. 18-20 din Preambul, precum și art. 6 din Directiva nr. 52/2008 a Consiliului European conduc la întrebarea dacă medierea în România nu poate dobândi un rol pregnant prin conferirea de forță executorie acordului de mediere obținut în urma procedurilor specifice de mediere. Răspunsul încă nu a fost oferit de legiulor prin amendamente la lege, ci doar sugerat prin proponeri de lege ferenda de către colegii mediatori.

Totuși, în materia dreptului civil, executarea acordurilor de mediere rămâne un deziderat, realizabil prin conferirea de către legiulor a puterii de titlu executoriu acordului de mediere încheiat în formă autentică.

Apreciem că și în reglementarea actuală, prin autenticarea de

# MEDIATION OF CONFLICTS IN CIVIL LAW – LEGISLATIVE CONSIDERATIONS –

## MEDIATION AS ALTERNATIVE METHOD

Conflict resolution through alternative methods to classic act of justice becomes increasingly attractive and needed in Romania, due not so much to the pecuniary advantage, but especially to the speed in solving cases. The litigants, through the adoption of Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator, as amended and supplemented, have the possibility to choose to settle their own conflict, turning to authorized mediators, but keeping the option to cross the sometimes long way of court proceedings.

In matters of civil law, a wide range of conflicts may be resolved through mediation. In fact, even art. 2 of Law no. 192/2006 provides that the parties may agree to settle any civil conflict through mediation.

From the definition given by the specialized literature, civil law is the branch of private law which regulates the legal, patrimony and non-patrimony relations between law matters being on equal footing. The very nature of civil law is to avoid a conflict due to the realization of a civil legal relationship. The birth, modification or termination of a specific civil legal relationship cannot take place outside reaching an agreement, therefore outside of a potential conflict situation. The legal act is the materialization of this will agreement, due to the adoption of

Law no. 192/2006 and the effort of all mediators in the appearance, modification and improvement of the law, we can also include mediation agreement under the definition and classification of civil legal act.

In every branch of civil law we encounter conflicts that can be subject to the mediation process. Civil Code provides solutions to these conflicts, drawing the boundaries of what can or can not be done.

The charm of mediation is precisely the chance given to the parties to identify and achieve their own solution. Modern alternative methods for conflict resolution, and we refer to mediation first,

but also to negotiation and arbitration, allows litigants to obtain and exploit their own solution. In conflict matters, the Civil Code imposes, but civil law, as a set of legal rules allows to obtain solutions to any conflict, through reg-

ulated alternative methods such as mediation.

Precisely because of this, back in 2002, the Council of Europe Committee of Ministers adopted Resolution No. 10, whereby recommending the EU Member States to facilitate, whenever necessary, mediation in civil matters and to take or reinforce, as appropriate, all necessary measures to gradually apply the „Guiding Principles on mediation in civil matters.”

## INTERNATIONAL ASPECTS OF MEDIATION IN CIVIL LAW

Stating the principles that should govern mediation in civil matters in the Member States of the Union, Directive no. 10/2002 emphasizes an issue that should have been reflected in subsequent Law no. 192/2006 of the Romanian legislation, namely the continuing concern of the state to promote mediation as an alternative to the courts in all areas of civil law (family, commercial, land, financial, etc.), but also in criminal law.

After the moment 2002 in Europe and the emergence of Law 192/2006 in Romania, the Council of Ministers of the European Union issued Directive 52/2008 which sets specific limits by which Member States will adapt their regulations on mediation. It is these limits we consider they should be found in a new regulation, adapted to the Community requirements.

Article 18-20 of the Preamble and Art. 6 of the Directive 52/2008 from the Council of Europe lead to the question whether mediation in Romania can acquire a prominent role by conferring enforceable power to the mediation agreement obtained through specific procedures for mediation. The answer has not yet been provided by the legislature through amendments to the law, but only suggested by peer mediators.

However, in civil law matters, the enforcement of mediation agreements remains a goal, achievable if the legislature gives enforceable power to mediation agreement concluded in authentic form.

We mention that in the current regulations, the authentication by the notary public of the mediation agreement and the mention in the agreement that it is enforceable, can be executed without delay by any of the parties, without the

către notarul public a acordului de mediere și prin prevederea în acord că acesta reprezintă titlu executoriu, acesta va putea fi executat de îndată de către oricare dintre părți, fără a mai fi necesară investirea cu formulă executorie a înscrisului.

De esență procesului de mediere în materie civilă reținem elementul volitional definitoriu, părțile având opțiunea soluționării conflictului prin mediere. Prin urmare, aşa cum rezultă și din lege, puterea mediatorului în negocierea conflictului provine tocmai de la părți, acestea investindu-l cu încredere necesară continuării procesului de mediere. În legislația altor state, există prevederi care atestă **procesul de mediere ca fiind obligatoriu ca fază prealabilă a instanței de judecată**. Mai mult, întâlnim din ce în ce mai multe opinii în rândul mediatorilor și al judecătorilor români care converg către impunerea medierii ca procedură prealabilă instanței de judecată, în anumite cauze din materia dreptului civil.

Luând în considerare proiectul pilot pentru mediere desfășurat în **Canada** în anii 1999 - 2000, în Ontario și Toronto de către Universitatea Brock, avem concluziile unui proces de studiu a 3000 de conflicte în care părțile au acceptat procesul de mediere ca procedură prealabilă și soluția obținută ca obligatorie. La finalul studiului, observatorii au concluzionat o scădere apreciabilă a conflictelor care au fost finalizate în instanță, majoritatea fiind soluționate prin mediere. De asemenea, părțile din conflict au declarat costuri mult mai mici decât cele ocasionate de instanțe și o perioadă mult mai scurtă de soluționare a conflictului.

Urmarea acțiunilor Universității Canadiene o regăsim în noua reglementare a Codului de Procedura Civilă Canadian (2008), care în subdiviziunea 24.1.1 consfințează noțiunea de Mediere Obligatorie (Mandatory Mediation), statând că **medierea are drept scop scăderea costurilor și a duratei procesului de judecată** și organizând Comisii de mediere la nivelul fiecărei subunități administrative teritoriale. Si ca o observație personală, în codul civil canadian, medierea este definită ca o metodă de soluționare a conflictelor în afara instanțelor de judecată, fără a î se atribui alte atribute precum facultativă, obligatorie etc.

În dreptul civil **German**, medierea obligatorie este reglementată din anul 2000, în anumite conflicte de natură civilă cum ar fi granițuirea, defăimarea prin mijloace

media sau orice alt conflict care are ca obiect sume până în limita a 750 Euro. Medierea obligatorie poate fi însă făcută numai de mediatori specializați în domeniul juridic cum ar fi avocații sau notarii și se aplică numai în anumite landuri (Bavaria), reținându-se însă aceleși principii de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate ca și în legislația română. Este de notat că atât legiuitorul german, cât și cel canadian, prin două sisteme de drept diferite, **au optat pentru obligativitatea procesului de mediere în materie civilă și mai ales pentru promovarea medierii de către stat, prin organizarea de seminarii și sesiuni de informare cu acces liber pentru justitiabili**, tocmai în scop declarat de altfel al dezvăluirii instanțelor de judecată. Ori tocmai acest aspect lipsește și peisajului juridic român, fie din lipsă de interes, fie din lipsă de

need to invest the document with enforceable power.

It is essential for civil mediation to consider the defining volitional element, the parties having the option of resolving their conflict through mediation. Therefore, as shown by the law, the mediator's power in negotiating the conflict comes precisely from the parties themselves, as they invest the mediator with confidence to continue the mediation process. The legislation of other states includes provisions stating that the mandatory mediation process is prior to the court stage. Furthermore, we find increasingly more views among Romanian mediators and judges to impose mediation prior to court proceedings in certain matters of civil law.

Considering the mediation pilot project conducted in Canada between 1999 - 2000, in Ontario and Toronto by Brock University,

tory etc.

In the German civil law, mandatory mediation is regulated since 2000, in particular civil conflicts such as bordering, defamation through media means or any other conflict that amounts to up to 750 Euro. Mandatory mediation can only be done by mediators specialized in legal areas, such as lawyers or notaries and apply only in certain lands (Bavaria), holding the same principles of neutrality, impartiality and confidentiality as the Romanian legislation. It is worth noticing that the German legislature and the Canadian one, by two different legal systems, have opted for mandatory mediation in civil matters and especially to promote mediation by the state, by organizing seminars and information sessions with free access for litigants, precisely to unburden the courts. This is the aspect missing from the Romanian legal



legislație: promovarea medierii în materie civilă nu atât dinspre organizațiile profesionale care au început tot mai mult să apară, cât mai ales dinspre aparatul judiciar.

Mai aproape de materia medierii conflictelor în dreptul civil român, întâlnim reglementările procesului de mediere din **dreptul civil francez**. Urmând aceeași traectorie, sistemele juridice român și francez au cunoscut în trecut instituțiile judecătorilor de pace și a comisiilor de împăciuire. Franța a renunțat la aceste metode de soluționare a conflictelor în jurul anilor 1950, România ceva mai târziu.

În reglementarea franceză actuală, Legea 95-125/1995 permite judecătorului chiar delegarea unor atribute ale sale către un terț (mediator) care va urmări soluționarea conflictului sub supravegherea judecătorului. Deși în întregime optională, procedura de mediere a fost intens promovată de Curțile de Apel din Grenoble și Paris cu rezultate imediate în scăderea numărului de conflicte de drept civil prezentate în instanță. Din ce în ce mai multe conflicte

we hold the findings of a research on 3000 conflict cases where parties accepted the mediation process as a prior solution and the solution obtained as mandatory. At the end of the research, observers have noticed an appreciable decrease of conflicts that were finalized in court, most being resolved through mediation. Also, the parties to the conflict have declared much lower costs than those incurred by the courts and a much shorter period for conflict settlement.

The result of the Canadian University actions can be found in the new regulation of Canadian Civil Procedure Code (2008), which in subdivision 24.1.1 enshrines the notion of Mandatory Mediation, stating that mediation is aimed at lowering costs and duration of the trial and organizing mediation Commissions in each local administrative subunit. And as a personal observation, in the Canadian civil code, mediation is defined as a method of resolving disputes outside of court, without being assigned other optional attributes such as optional, manda-

landscape, either because of lack of interest or lack of legislation: promoting mediation in civil matters should come not so much from professional organizations that have increasingly begun to appear, but especially from the judiciary system.

Closer to Romanian conflict mediation in civil matters, there are the regulations of the mediation process in French civil law. Following the same path, Romanian and French legal systems have experienced in the past the institutions of peace judges and reconciliation commissions. France gave up these methods of conflict resolution around the 1950s, Romania a bit later.

The current French legislation, Law 95-125/1995 allows the judge to even delegate some of his/her attributions to a third party (mediator) who will pursue the settlement of conflict under judge's supervision. Although entirely optional, mediation has been widely promoted by the Courts of Appeal in Grenoble and Paris with immediate results in reducing the number of civil conflicts present-

civile au fost astfel soluționate prin mediere, costurile de timp și de bani fiind mult mai reduse.

În prezent, legislația franceză cunoaște medierea ca metodă obligatorie de soluționare a conflictelor, inclusiv în materia dreptului muncii (Les Conseilles de Prud'hommes); de asemenea, în materia divorțului, procedura de mediere este obligatorie, înaintea sesizării Tribunalului de Familie.

Regăsim, prin urmare, în diferite reglementări, atât în continentul American, cât și în Europa, regimuri juridice care au implementat sau sunt în curs de implementare a procedurii de mediere ca metodă de soluționare a conflictelor din materia civilă. Dreptul civil include dreptul familiei, dreptul comercial, dreptul funciar, dreptul muncii, fără ca această enumerare să fie limitativă și milită pentru alinierea legislației românești cu privire la mediere la celealte legislații, prin adoptarea unei noi legi a medierii, conforme prevederilor Directivei nr. 52/2008, care să susțină ideea de degrevare a instanțelor de judecată și de îndreptare a justițiabililor către metodele alternative de soluționare a conflictelor.

## MEDIEREA CONFLICTELOR ÎN DREPTUL CIVIL ROMAN

În România, deși reglementată prin Legea nr. 192/2006, medierea în materia dreptului civil nu își găsește încă aplicare nici măcar la nivelul dorit de legiuitor, cu atât mai puțin la cel necesar pentru degrevarea instanțelor de judecată. Din păcate, justițiabilul, fie din lipsa unei promovări adecvate, fie din lipsa unei educații juridice nu apelează încă suficient la metodele alternative de soluționare a disputelor, fiind tributar sistemului clasic de justiție.

În prezent, există numeroase inițiative de modificare în tot sau în parte a Legii nr. 192/2006, principaliii autori fiind organizațiile profesionale înființate de mediatorii autorizați. Este necesară armonizarea legislației actuale românești cu legislația europeană în materia medierii, respectând Directiva nr. 52/2008, adaptând cerințele Uniunii la sistemul juridic românesc. Este important de subliniat prevederea directivei care statuează că un acord de mediere investit cu putere executorie în alt stat membru al Uniunii va putea fi executat pe teritoriul altui stat membru (în cazul conflictelor transfrontaliere). Oare cum va putea România să satisfacă o asemenea cerință fără să modifice corespunzător legislația actuală?

În materia dreptului civil, instituția medierii suferă din lipsa

unor norme de aplicare a legii. Procedurile de mediere nu sunt reglementate, iar practica este destul de redusă și prea diversă pentru a putea impune o metodă. Considerăm că, în cadrul procedurii de mediere, mediatorul are două acte juridice importante și distincte pe care va trebui să le trateze cu mare atenție: contractul de mediere și acordul de mediere.

Legea nr. 192/2006, prin art. 45, reglementează **contractul de mediere**, impunând forma scrisă și conferindu-i forță executorie cu privire la onorariul datorat de părți mediatorului. Contractul de mediere suspendă termenul de prescripție al dreptului litigios sus medierii.

Legiuitorul a lăsat însă nereglementat **acordul de mediere**. Art. 56 și 57 din Lege fac referire la înțelegerea părților și la redactarea unui proces verbal de încheiere a procedurii de mediere, lucru insuficient din punctul nostru de vedere pentru oferirea forței juridice necesare actului emis de mediator. Nereglementarea acordului de mediere este tocmai veriga slabă a actualei legi, ceea ce nu oferă puterea necesară procesului de mediere și disipează interesul justițiabilului către metoda alternativă de soluționare a conflictelor. Acordul de mediere este reglementat în toate legislațiile amintite mai sus, are forță juridică necesară executării și oferă subiectului medierii suportul necesar și util pentru soluționarea conflictului. Considerăm că o reglementare viitoare va trebui să includă un capitol separat destinat acordului de mediere, modului de întocmire și forței juridice a acestuia, față de părți și față de terți.

În lumina noului cod de procedură civilă român, medierea se va bucura de o mai bună promovare care va trebui continuată prin efortul întregului sistem juridic. Judecătorii vor fi obligați ca, pentru anumite conflicte civile, să îndrumă părțile spre procedura de mediere, degrevând astfel instanțele de judecată de cauze care pot fi soluționate apelând la metodele alternative.

Nu ne rămâne decât să sperăm că medierea în materie civilă se va cristaliza printr-o practică unitară și congruentă, armonizată din punct de vedere juridic cu legislația internațională și comunitară, flexibilă la dinamica juridică pe care o traversăm în prezent. ■

**LĂCĂTUȘU IOAN**  
Mediator autorizat  
Vicepreședinte al Asociației  
„Camera Mediatorilor Iași”

ed in court. More and more civil conflicts were resolved through mediation and time and money costs are much lower.

Currently, the French law includes mediation as a mandatory method for conflict resolution, including in the field of employment law (Les Conseilles the Prud'hommes), also in divorce matters, the mediation procedure is mandatory before referral to the Family Court.

We find, therefore, in different regulations, both on the American continent and Europe, legal regimes that have implemented or are currently implementing mediation as a method of conflict resolution in civil matters. Civil law includes family, commercial law, land, labor law, without this list being exhaustive and fighting for aligning Romanian legislation on mediation to the other legislations, by adopting a new law on mediation, according to Directive no. 52/2008 stipulations, to support the idea of unburdening the courts and guiding litigants to alternative methods of conflict resolution

## CONFLICT MEDIATION IN ROMANIAN CIVIL LAW

In Romania, although regulated by Law no. 192/2006, mediation in civil law still does not find application, not even at the level wanted by the legislator, less the level planned for relieving the courts. Unfortunately, the litigants, either because of the lack of proper promotion or the lack of legal education still do not turn to alternative dispute resolution methods enough, being tributary to the classical system of justice.

Currently, there are many initiatives to change the Law 192/2006 entirely or partly, the main authors being the professional organizations set up by authorized mediators. It is necessary for Romanian current legislation

to be harmonized with European legislation on mediation, respecting Directive 52/2008, adapting EU requirements to Romanian legal system. It is important to emphasize the Directive's stipulation stating that a mediation agreement invested with enforceable power in another EU member state will be executed in another Member State (for cross – border conflicts). I wonder how can Romania meet such a requirement without changing the current legislation adequately?

In civil law matters, mediation suffers from lack of enforcement rules. Mediation procedures are not regulated, and the practice is quite small and too diverse to im-

pose a method. We believe that in the mediation process, the mediator has two important and distinct legal acts that need to be treated carefully: mediation contract and the mediation agreement.

Law no. 192/2006, art. 45, regulates the mediation contract, requiring the written form and giving it enforceable power in relation to the fee owed by the parties to the mediator. Mediation contract suspends the prescription term of the litigious right under mediation.

But the legislature has left unregulated the mediation agreement. Articles 56 and 57 in the law refer to the parties' agreement and elaboration of a report on termination of the mediation procedure, which is insufficient in our view to provide necessary legal force to the document issued by the mediator. The failure to regulate the mediation agreement is precisely the weakness of the current law, which does not provide the necessary power to the mediation process and dissipates the litigant's interest for the alternative methods of conflict resolution. The mediation agreement is regulated in all legislations mentioned above, has legal force necessary for enforcement provides necessary and useful support to resolve conflict. We believe that a future regulation should include a separate chapter dedicated to the mediation agreement, how to draft it and its legal force, in relation to the parties and thirds.

In the light of the new Romanian Civil Procedure Code, mediation will enjoy a better promotion, which needs to be continued through the effort of the entire legal system. Judges will be required in particular civil conflicts, to guide the parties to mediation, thus unburdening the courts of cases that can be resolved by alternative methods.

We can only hope that mediation in civil matters will crystallize through consistent and congruent practice, legally harmonized with international and Community legislation, flexible to legal dynamics that we currently cross. ■

**LĂCĂTUȘU IOAN**  
Authorized mediator  
Vicepresident of the Association „Iași Chamber of Mediators”



biri sau pentru a obține condamna medicului respectiv.

In cadrul procedurii de mediere, partile, deși la început acuza fiecare cum stie mai bine, fară a recunoaște nimenei că a gresit, în final, ajutate de mediator, ajung la un acord reciproc avantajos. Practic, mediatorul creează un climat de comunicare între victima (pacient) și doctor sau reprezentantul instituției medicale.

Medierea reprezintă o variantă mult mai simplă și mai puțin costisitoare decât clasicul proces în instanță. Consider că cel mai mult contează pentru medic faptul de a nu face public cauzul respectiv și de a încerca să soluționeze amabil, diplomatic și civilizat problema respectivă.

A nu se înțelege gresit că prin mediere se încearcă musamalarea cauzelor de malpraxis. Comisiile medicale efectuează propria anchetă, iar prin mediere se soluționează conflictul dintre pacient și medic, se scurtează practica timpii de rezolvare a problemei, se evită mediatisarea în exces a cauzului, procedura medierii fiind una confidențială și nu publică precum procesul desfasurat în sala de judecata.

Cea mai importantă parte a procedurii de mediere este dialogul dintre partii, prin care acestea fac practic schimb de informații. Partile au astfel posibilitatea de a vorbi, și cel mai important lucru este ca se pot asculta una pe cealaltă, având posibilitatea de a se familiariza fiecare cu suferința celuilalt.

Prin mediere are loc practic o negociere, facilitată de mediator, partile fiind cele care decid la final soluția.

Medierea începe cu semnarea de către partii a contractului de mediere, contract ce prevede pe lângă drepturi și obligații, clauza de pastrare a confidențialității

asupra discuțiilor și asupra documentelor. Partile pot fi insotite de avocați. Urmează explicarea de către mediator a metodei de desfasurare a procedurii. Au loc apoi sedinte comune și/sau individuale, pe parcursul cărora partile au posibilitatea de a prezenta propria versiune asupra conflictului, iar avocații pot interveni și ei sau își pot sfatui clientii.

Prin mediere nu se are în vedere stabilirea vinovăției sau nevinovăției unei parti. Se poate ajunge la o înțelegere reciprocă avantajoasă, caz în care se va încheia un acord de mediere sau, în cazul în care nu se ajunge la un acord, partile pot alege varianta procesului clasic în instanță.

Avantajul medierii este în primul rând lipsa riscului de a pierde ceva și timpul scurt în care se poate soluționa conflictul. Victimă este scutita de zeci de drumuri pe lângă diverse instituții, pentru obținerea de certificate sau diverse documente justificative, nu mai asteapta ore în sir pe la usi pentru o stampila, în cercarea de a-si dovedi propria schilodire, evită termenele lungi acordate de instanță de judecata. Medicul evita mediatisarea cauzului și obținerea într-un timp foarte scurt a unei înțelegeri cu victimă, fata de soluția data de o instanță de judecata care poate veni de cele mai multe ori după ani de proceze, expertize, contraexpertize, etc.

Esti om, deci poti gresi.

Esti om, deci poti ierta.

Esti mediator, deci fa-i să te leagă acest lucru!

### PETRONELA STOGRIN

*Mediator autorizat – Roman, jud. Neamț*

*Membru al Asociației „Camera Mediatorilor Iași”*

for both parties. First is a simple and accessible solution to all patients, which may avoid spending years in medical committees, College of Doctors, prosecutors, courtrooms, so that in the end they receive compensation or a conviction for the doctor.

During mediation, although at first the parties harshly accuse one another, each refusing to admit the guilt, they eventually manage to reach mutually beneficial agreement, helped by the mediator. Basically, the mediator creates a communication climate between the victim (patient) and doctor or representative of the medical institution.

Mediation is much simpler and less expensive variant than the classic trial in court. I think that what matters the most for a doctor is to avoid popularizing the case and try to settle amicably, in a diplomatic and civilized way.

Do not misunderstand that mediation attempts to cover up cases of malpractice. Medical committees perform their own investigation and mediation settles the conflict between patient and doctor, shortening the time used to solve the problem, avoiding excessive media coverage of the case, as mediation procedure is confidential unlike the public court trial.

The most important part of mediation is dialogue between the parties, by which they change information. Therefore, the parties have the opportunity to speak, and most important thing is that they can listen to each other, having the opportunity to familiarize with each other's suffering.

Mediation actually implies a negotiation facilitated by the mediator, the parties being those to decide the final solution.

Mediation begins with the signing by the parties of the mediation contract, contract providing apart from rights and obligations, clause on maintaining the confidentiality of the discussions and the documents. Parties may be accompanied by lawyers. The mediator explains how the procedure is carried on. Then joint and/or individual meetings take place, during which the parties have an opportunity to present their own version of the conflict, and lawyers can interfere and advise their clients.

Mediation is not envisaged to establish guilt or innocence of a party. A mutually beneficial agreement can be reached, in which case a mediation agreement will be concluded, if no agreement is reached, the parties may choose the traditional process in court.

The advantage of mediation primarily refers to no chance of losing something and the short time the conflict may be resolved. The victim avoids going to all sorts of institutions, to obtain various certificates or documents, waiting for hours to get a seal, trying to prove mutilation, avoids long hearings given by the court. The doctor avoids massive coverage of the case and obtains in a very short time an agreement with the victim, as compared to the solution given by a court, that often comes after years of trials, expertise, etc.

You are human, so you may fail.  
You are human, so you may forgive.  
You are mediator, so make them understand this!

### PETRONELA STOGRIN

*Authorized mediator – Roman, Neamț County  
Member in the Association  
“Iasi Chamber of Mediators”*

## MEDIAREA ÎN DREPTUL PENAL

Pe calea medierii penale pot fi soluționate conflictele izvorărite din infracțiuni pentru care răspunderea penală se înălță prin retragerea plângeri prealabile sau a împăcării părților. Legea nr. 192/2006 prin articolele 67-70 reglementează procedura medierii în aceasta ramură de drept.

Infracțiunile care fac posibilă aplicarea medierii sunt expres prevazute în actualul Cod Penal:

1. Lovirea sau alte violențe – art. 180 Cod Penal
2. Vătămarea corporală – art 181. Cod penal
3. Vătămare corporală din culpă
- art 184 alin. 1,2,3 și 4 Cod penal
4. Violarea de domiciliu – art .192 Cod penal
5. Amenințarea – art. 193 Cod Penal
6. Violarea secretului corespondenței – art.195
7. Divulgarea secretului profesional – art.196
8. Violul – art.197
9. Seductia – art.199 Cod penal
- 10.Furtul pedepsit la plângerea prealabilă – art. 210 Cod penal
- 11.Abuful de încredere – art. 213 Cod penal
- 12.Gestiunea frauduloasă – art. 214 Cod penal

## MEDIATION IN CRIMINAL LAW

Criminal mediation may solve conflicts deriving from offences for which the criminal liability is removed by withdrawing the prior complaint or by reconciliation of parties. Law no. 192/2006 in articles 67-70 regulated the mediation procedure in this field of law.

Offenses that may be the object of mediation are clearly mentioned in the Criminal Code:

1. Hitting or other violence – art. 180 Criminal Code
2. Injury – Article 181. Criminal Code
3. Negligent injury – Article 184 paragraphs 1,2,3 and 4 of the
- Criminal Code
4. Trespassing – art.192
5. Threat – art. 193 in Criminal Code
6. Violation of secrecy of correspondence – Article 195
7. Disclosure of professional secrecy – art.196
8. Rape – art.197
9. Seduction – .art. 199 Penal Code
- 10.Theft punished at prior complaint – art. 210 Criminal Code
- 11.Breach of trust – art. 213 Criminal Code
- 12.Fraudulent management – art. 214 Criminal Code
- 13.Destruction – Article 217, pa-

13. Distrugerea – art .217 alin 1 Cod penal  
 14. Tulburarea de posesie – art. 220 Cod penal  
 15. Abandonul de familie – art. 305 Cod penal  
 16. Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorilor – art. 307 Cod Penal  
 17. Tulburarea folosintei locuinței – art. 320 Cod penal

Nici în restul cauzelor penale medierea nu este exclusă, putându-se soluționa pe aceasta cale o multitudine de aspecte survenite în cadrul procesului penal, în special stîngerea laturii civile, consecință directă a infracțiunii.

Părțile pot apela la mediere atât în faza de urmărire penală cât și în faza de judecată.

Dacă medierea este acceptată de părți, se va asigura dreptul acestora la asistență juridică sau la un interpret, în cazurile în care se impune acest lucru.

În cazul minorilor, garanțiile prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător și în cadrul procedurii de mediere.

În situația în care părțile își soluționează conflictul prin procedura medierii înainte de începerea efectivă a procesului penal în instantă, partea vătamată nu mai poate sesiza pentru aceeași infracțiune, organele de cercetare penală sau instanța de judecată.

Atunci când procedura medierii este inițiată chiar în termenul de introducere al plângerii prealabile la organele în drept, acest termen se suspendă pe durata desfasurării medierii.

Dacă părțile aflate în conflict, reușesc să ajungă la o înțelegere totală, nu mai este necesară implicarea ulterioară a organelor de cercetare penală sau a instantei de judecată.

În cazul în care părțile aflate în conflict nu s-au împăcat, partea vătamată poate introduce plangere prealabilă în termenul legal, termen care își va relua cursul de la data întocmirii procesului-verbal de închidere a procedurii de mediere. Se tine cont în acest caz si de termenul scurs înainte de suspendare.

O altă situație este cea în care partea vătamată și făptuitorul apelează la mediere după începe-

rea urmaririi penale sau a procesului în instanță de judecată, iar cercetarea penală sau judecarea cauzei se suspendă de către judecător, în sedință publică, de la data prezentării de către partea a contractului de mediere.

Termenul de suspendare a soluționării unei cauze penale supuse medierii este de maxim 3 luni și este aplicabil pentru cazurile în care medierea nu este finalizată în cadrul acestui interval.

Mediatorul are obligația să comunice organului judiciar o copie de pe procesul-verbal de închidere a procedurii de mediere.

Procesul penal se reia din oficiu, imediat după primirea procesului-verbal prin care se constată

- ragraph 1 of the Criminal Code  
 14. Possession disorder – art. 220 Criminal Code  
 15. Abandonment of family – art. 305 Criminal Code  
 16. Failure to follow the custody of minors measures – art. 307 Criminal Code

17. Disorder of home use – art. 320 Criminal Code

Mediation is not excluded either for the remaining criminal cases, this method being able to solve a multitude of issues arising in criminal proceedings, especially in dealing with the civil side, a direct consequence of the offense.

Parties may resort to mediation both during criminal prosecution

may file in the prior complaint during the legal term, a term that will be resumed from the date of the mediation's closing minutes. In this case, the time elapsed before the suspension will also be taken into consideration.

Another situation is where the victim and offender resort to mediation after the start of criminal investigation or trial in court, and the criminal investigations or proceedings are suspended by the judge, in open session, after the presentation by the parties of the mediation contract.

The suspension term for solving a criminal case subject to mediation is maximum 3 months and is applicable to cases where



că părțile nu s-au împăcat, sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului de 3 luni.

Pentru soluționarea cauzelor penale în baza acordului încheiat ca rezultat al medierii, părțile sunt obligate să depună la organul judiciar forma autentică a acordului sau să se prezinte în fața organului judiciar pentru a se lăa act de voință acestora.

Acordul în medierea penală se încadrează în mecanismul împăcării.

Organele jurisdicționale au sarcina nu numai de a recomanda medierea ci și de a informa efectiv părțile despre avantajele acestei proceduri.

Soluționarea pe cale amiabilă, a conflictelor în materie penală, prin mediere, prezintă avantaje pentru toate părțile, astfel:

**a) pentru organele de urmărire penală și instanțe:** degrevarea instanțelor și organelor de urmărire penală prin reducerea numărului de cauze instrumentate și judecate, reducerea volumu-

and trial stage.

If mediation is accepted by the parties, they will be ensured their right to legal assistance or to an interpreter, where so required.

In cases concerning minors, the safeguards provided by law during the criminal proceedings should be taken properly in the mediation process as well.

If the parties resolve their conflict through mediation procedure before the actual trial in court, the injured party cannot refer the same crime to prosecutors or to the court.

When the mediation procedure is initiated within the term for filing in the prior complaint with the rightful bodies, this term is suspended during the course of mediation.

If the parties in conflict manage to reach a complete understanding, there is no need for further involvement of the criminal prosecution or the court.

If the conflicting parties have not reconciled, the injured party

mediation is not completed within this period.

The mediator is required to transmit the judiciary a copy of the mediation's closing minutes.

The criminal trial is officially resumed immediately after receiving the minutes stating that the parties had not reconciled, or, if not communicated, at the expiry of the three months deadline.

In order to solve criminal cases under the agreement resulting from mediation, the parties are obliged to submit to the court the genuine agreement or to appear before the judiciary body to take note on their will.

Criminal mediation agreement belongs to the reconciliation mechanism.

Juridical bodies are responsible not only to recommend mediation but also to effectively inform parties about the advantages of this procedure.

Amicable settlement of conflicts in criminal matters, through mediation, has advantages for all

lui de lucru, a numărului cauzelor minore, a termenelor și a cheltuielilor judiciare suportate de la buget, insuficient asigurate, existând astfel posibilitatea creșterii calității actului de justiție prin concentrarea pe dosarele complexe, reducerea cauzelor de plângere împotriva actelor organelor de urmărire penală, a cauzelor de apel și recurs

**b) pentru părțile aflate în conflict:** rezolvarea mai rapidă a conflictelor, disputei, prin evitarea proceselor lungi, reducerea costurilor, reducerea efectelor negative asupra persoanei, flexibilitatea procedurii de mediere față de procedura de judecată, implicarea voluntară, activă și nemijlocită a părților în procesul de mediere, ele deținând controlul asupra rezultatului la care se ajunge, fiind soluția lor, reciproc avantajoasă, permite găsirea unei soluții creative și durabile de rezolvare a conflictului, relansarea sau menținerea bunelor relații între părți, păstrarea deplinei confidențialității asupra desfășurării și rezultatelor, evitarea expunerii în public prin asigurarea unui cadru privat de discuții, părțile vorbesc liber, nelimitate de procedură/judecător; reducerea ostilității și a climatului conflictual, prevenirea altor conflicte, evitarea unui cazier judiciar.

**În nou Cod de procedură penală apar modificări și completări referitoare la mediere**

**„Art.15. Cazuri care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale**

(1) Acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată dacă:

f) a fost retrasă plângerea prealabilă în cazul infracțiunilor pentru care retragerea acesteia înălță răspunderea penală, *ori a fost încheiat un acord de mediere în condițiile legii;*"

**„Art.22. Tranzacția, mediearea și recunoașterea pretențiilor civile**

(1) În cursul procesului penal, cu privire la pretențiile civile, inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente pot încheia o tranzacție sau un acord de mediere, potrivit legii."

**„Art.79. Drepturile persoanei vătămate**

În cadrul procesului penal, persoana vătămată are următoarele drepturi:

a) dreptul de a apela la un mediator, în cauzile permise de lege;"

**„Art.81. Drepturile inculpatului**

În cursul procesului penal, inculpatul are următoarele drepturi:

turi:

b) dreptul de a apela la un mediator, în cauzile permise de lege;"

**„Art.109. Modul de ascultare a persoanei vătămate**

(2) Persoanei vătămate i se aduc apoi la cunoștință următoarele drepturi și obligații:

b) dreptul de a apela la un mediator în cauzile permise de lege; (repetare art.79)."'

**„Art. 312. Cazuri de suspensăre**

(3) Suspendarea urmăririi penale se dispune și pe perioada desfășurării **procedurii de mediere**, potrivit legii."

**„Art. 315. Clasarea**

(1) Clasarea se dispune când:

b) nu se poate pune în mișcare acțiunea penală sau aceasta nu mai poate fi exercitată întrucât există unul din cauzile prevăzute de lege care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale, prevăzute de art.15 alin.(1);"

**„Art. 331. Cazurile de reluată**

(1) Urmărirea penală este reluată în caz de:

a) înacetare a cauzei de suspendare (n.n. cum ar fi de exemplu medierea)"'

**„Art. 366. Suspendarea judecății**

(5) Procesul penal se reia din oficiu de îndată ce inculpatul poate participa la judecată sau la încheierea **procedurii de mediere**, potrivit legii.

**„Art. 396. Rezolvarea acțiunii penale**

6) Încetarea procesului penal se pronunță în cauzile prevăzute la art.15 alin.(1) lit.c) - i)."

Proiectul noului Cod de procedură penală introduce o procedură specială, reglementată de **art. 472** ce prevede că, în cursul urmăririi penale, după punerea în mișcare a acțiunii penale, inculpatul și procurorul pot încheia un **acord de recunoaștere a vinovăției**. Acordul are ca obiect recunoașterea faptei și a încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește quantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia. În aceste condiții, pretențiile civile ale părții vătămate pot fi valorificate prin mediere.

**„Art. 480. Soluționarea acțiunii civile**

În cazul în care între părți s-a încheiat tranzacție sau **acord de mediere** cu privire la acțiunea civilă, instanța ia act de aceasta prin sentință". ■

**CARARE ADRIANA**

Mediator autorizat

Membru al Asociației

„Camera Mediatorilor Iași”

parties, as follows:

**a) for prosecution bodies and courts:** relieving the courts and prosecuting authorities by reducing the number of cases investigated and prosecuted, reducing workload, the number of minor cases, the hearings and legal costs borne by the budget,

poorly provided, thus increasing the quality of justice by focusing on complex cases, reduction in the number of complaints against prosecution bodies, the cases of appeals.

**b) the conflicting parties:**

faster resolution of conflicts, dispute, by avoiding long processes, reducing costs, reducing negative effects on the person, the flexibility of mediation procedure, voluntary, active and direct involvement of the parties in the mediation, taking control on the result to be obtained, being their mutual solution, allowing finding creative and sustainable solutions to conflict, recovery or maintenance of good relations between the parties, maintaining strict confidentiality on the process and results, avoiding public exposure by providing a private framework for discussion, as the parties speak freely, unlimited by procedure/judge, reducing hostility and conflict environment, prevent other conflicts, avoiding a criminal record.

**The new Criminal Procedure Code contains changes and additions regarding mediation.**

**„Article 15. Cases preventing the initiation and continuation of criminal proceedings**

(1) Criminal proceedings cannot be initiated, and if initiated, cannot be exercised if:

f) the prior complaint was withdrawn in the case of offenses for which withdrawal of prior complaint removes the criminal liability, or a mediation agreement was reached under the law;"

**„Article 22. Transaction, mediation and recognition of civil claims**

(1) During criminal proceedings, relating to civil claims, the defendant, the civil party and civilly liable party may conclude a transaction or a mediation agreement under the law..."

**„Article 79. Rights of victims**

In criminal proceedings, the injured party has the following rights:

the right to resort to a mediator, in cases allowed by law,

**„Art 81. Rights of the defendant**

During a court trial, the defendant has the following rights:

b) the right to resort to a mediator, in cases allowed by law,"

**„Article 109. How to listen to the person injured**

(2) the injured person is then brought to the attention the following rights and obligations:

b) the right to resort to a mediator in cases permitted by law (Article 79 repeated). „Article 312. Cases of suspension

(3) the suspension of prosecution is ordered also during the mediation procedure, according to the law..

**„Art 315 Classification**

(1) Classification is ordered when:

b) criminal action cannot be initiated or exercised because there occurs one of the case provided by law which prevent the initiation or exercise of criminal proceedings, under Article 15 paragraph (1),

**„Art 331. Cases of recess**

(1) prosecution is resumed in case of:

a) termination of the suspension (our note: such as for example mediation),

**Art. 366. Suspension of judgment**

(5) Trial is officially resumed as soon as the defendant may attend the trial or when concluding the mediation process according to the law.

**„Art 396. Resolution of prosecution**

6) Termination of criminal proceedings is pronounced in cases provided in Article 15 paragraphs (1) c) - i).

The new Criminal Procedure Code draft introduces a special procedure regulated by Art. 472 which provides that, during the prosecution, after the initiation of criminal proceedings, the defendant and the prosecutor may enter into a plea bargaining agreement. Agreement is to recognize the deed and legal classification for which the prosecution was set in motion and relates to the amount of punishment and form of enforcement. In these circumstances, civil claims of the injured party may be recovered through mediation.

**„Art. 480. Solving civil action**

If a transaction or a mediation agreement concerning the civil action was signed by the parties, the court takes note on this and issues a sentence." ■

**CARARE ADRIANA**

Authorized mediator

Member of the Association

„Chamber of Mediators Iași”

# ASPECTE INTRODUCTIVE PRIVIND OBLIGATIVITATEA MEDIERII ÎN LITIGIILE TRANSFRONTALIERE

## DIRECTIVA 2008/52/CE

N comparație cu metodele clasice ale soluționării litigiilor, avantajele medierii sunt evidente. Părțile nu sunt angajate într-un proces de confruntare, ci sunt, mai curând, angrenate într-o procedură care le implică pe fiecare dintre acestea în efortul de a găsi soluția cea mai potrivită.

În materie comercială, de exemplu, faptul că soluționarea divergențelor dintre comercianți se întemeiază pe consens potențează posibilitatea ca, după ce se ajunge la o înțelegere, părțile să își poată continua relațiile comerciale.

Desigur, avantajele cele mai importante ale medierii sunt cele care privesc economisirea timpului și a celorlalte resurse implicate.

Toate aceste beneficii au fost luate în considerare atât la nivel național, cât și la nivel interguvernamental și supranational, în încercarea de a elabora instrumente eficiente privind medierea.

Astfel, la nivelul Uniunii Europene, preocuparea pentru dezvoltarea de mijloace specifice pentru promovarea medierii privește în principal următoarele materii: litigiile civile și comerciale, drepturile consumatorului<sup>1</sup> și litigiile de drepturi familiei.

Vom insista în cele ce urmează asupra primei dintre acestea, care ocupă de altfel o pondere importantă în strategiile din domeniul cooperării judiciare în materie civilă.

Deși au existat alte inițiative remarcabile la nivel internațional<sup>2</sup>, în Uniunea Europeană, odată cu adoptarea Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în ma-

<sup>1</sup> Exempli gratia, soluționarea unui diferend cu un consumator atunci când valoarea obiectului dispută este redusă.

<sup>2</sup> Astfel, trebuie menționată adoptarea în 1992, de Comisia Națiunilor Unite pentru Legislația Comercială Internațională (UNCITRAL), a Regulilor de Arbitraj și Legea Model în Arbitrajul Comercial Internațional. Regulile de arbitraj UNCITRAL au fost adaptate pentru a ajuta dezvoltarea armonioasă și unificarea dreptului comerțului internațional. De asemenea, Consiliul Europei a adoptat Recomandarea R (2002) 10 privind medierea în materie civilă (adoptată de Comitetul de Miniștri la data de 18 septembrie 2002). Codul de conduită a mediatorului publicat de Comisia Europeană la 4 iulie 2004 și Cartea Verde a Comisiei din 2002 cu privire la modalități alternative de soluționare a conflictelor în Europa sunt cele mai relevante în acest domeniu.

terie civilă și comercială<sup>3</sup> (denumită în continuare "Directivea") s-au materializat propunerii eficiente obținute în urma unor consultări vaste, menite să încurajeze recurgerea la acest mijloc alternativ de soluționare a conflictelor.

Articolul 1 din Directivă stabilește obiectivul acesteia ca fiind facilitarea accesului la soluționarea alternativă a litigiilor și promovarea soluționării pe cale amiabilă a acestora prin încurajarea utilizării medierii și asigurarea unei relații echilibrate între mediere și procedurile judiciare.

## DOMENIUL DE APLICARE AL DIRECTIVEI

Problema care intervine adesea în legătură cu domeniul de aplicare al Directivei privește aptitudinea acesteia de a fi aplicată în exclusivitate în litigiile transfrontaliere sau de a fi aplicată atât în litigiile cu elemente de extraneitate cât și în litigiile interne.

Cheia interpretării acestui aspect ar putea să se regăsească în considerențele Propunerii Comisiei COM (2004) 718 final<sup>4</sup> care prevăd că Directiva ar trebui să își găsească aplicare atât în litigiile interne, cât și în litigiile cu elemente de extraneitate. Comisia a argumentat chiar cu acest prilej faptul că nu ar fi eficient să se restricționeze domeniul de aplicare al acesteia la litigiile cu elemente de extraneitate, întrucât s-ar crea discrepanțe conducând la efecte discriminatorii, din moment ce instanțele ar putea sau nu ar putea sugera unor părți medierea în funcție de locul de reședință al acestora. Alte efecte semnalate de Comisie în propunerea sa se referă la reducerea substanțială a efectelor practice ale Directivei, prezența elementelor de extraneitate atrăgând în mod potențial insecuritatea juridică și afectarea bunei funcționări a pieței interne.

Totuși, propunerea ambițioasă a Comisiei nu și-a găsit reflectare în textul final al Directivei. Astfel, potrivit articolului 1 alineatul (2)

<sup>3</sup> JO L 136, 2008, p. 3. Directiva a intrat în vigoare la 13 iunie 2008 și a trebuit implementată până cel târziu la 21 mai 2011. În România, transpunerea Directivei s-a făcut prin Legea 370/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 831, din 3 decembrie 2009.

<sup>4</sup> Pe internet la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0718:FIN:EN:PDF>.

# INTRODUCTIVE ASPECTS ON MANDATORY MEDIATION IN CROSS-BORDER LITIGATIONS

## DIRECTIVE 2008/52/EC

C ompared to traditional methods of dispute resolution, mediation advantages are obvious. The parties are not engaged in a process of confrontation, but rather in a procedure that involves each of them in an effort to find the best solution.

In commercial cases, for example, the fact that settling differences between traders is based on consensus enhances the possibility that, after reaching an agreement, the parties may continue their trade relations.

Of course, the main advantages of mediation are those related to saving time and other resources involved.

All these benefits were taken into account both at national, intergovernmental as well as supranational level, in an attempt to develop effective tools for mediation.

Thus, at European Union level, the concern for developing specific ways to promote mediation mainly focuses on the following subjects: civil and commercial disputes, consumer rights<sup>1</sup> and family law disputes.

We will insist below on the first of these, which actually takes an important part in the strategies on judicial cooperation in civil matters.

Although there were other notable international initiatives<sup>2</sup>, the EU Directive 2008/52/EC of the European Parliament and the Council dated 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Exempli gratia, solving a dispute with a consumer when the object of value is low.

<sup>2</sup> It must be noted the adoption in 1992, by the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) of the Arbitration Rules and the Model Law in International Commercial Arbitration. UNCITRAL Arbitration Rules were adopted to help a harmonious development and unification of international trade law. Also, the Council of Europe adopted Recommendation R (2002) 10 on mediation in civil matters (Adopted by the Committee of Ministers on September 18, 2002). Mediator Code of Conduct published by the European Commission on July 4, 2004 and Commission Green Paper in 2002 on alternative ways of resolving conflicts in Europe are most relevant in this area.

<sup>3</sup> JO L 136, 2008, p. 3. The Directive came into force on June 13, 2008 and needed to be implemented by

(hereinafter „the Directive”) materialized effective proposals following extensive consultations, in order to encourage the use of alternative means of resolving this conflict.

Article 1 within this Directive sets its objective as to facilitate access to alternative dispute resolution and promote amicable settlement by encouraging the use of mediation and ensuring a balanced relationship between mediation and judicial proceedings.

## DIRECTIVE'S APPLICABILITY AREA

The problem that often arises about the applicability area of this Directive relates to its ability to be applied exclusively in cross-border litigations or to be applied both in disputes with foreign elements and internal disputes.

The key aspect of this interpretation may be found in the considerations of the Commission's Proposal COM (2004) 718 final<sup>4</sup>, which stipulate that the Directive should find applicability both in domestic disputes and in disputes with foreign elements. The Commission even argued on this occasion that it would not be efficient to restrict its application to litigations with foreign elements, as it would create discrepancies leading to discriminatory effects,

since the courts may or may not suggest mediation to some parties depending on their place of residence. Other effects reported by the Commission in its proposal refers to substantially cut in the practical effects of the Directive, the presence of extraneous elements potentially attracting legal uncertainty and affecting the proper functioning of the internal market.

However, the Commission's ambitious proposal did not find reflection in the final text of the Directive. Thus, under Article 1 (2) of the Directive, its applicability is strictly limited to cross-border

May 21, 2011 at the latest. In Romania, the Directive was translated into Law 370/2009 for the modification and completion of Law 192/2006 on mediation and organization of the mediator profession, published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 831, December 3, 2009.

<sup>4</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0718:FIN:EN:PDF>.

din Directivă, sfera de aplicare a acesteia este limitată strict la litigii transfrontaliere, în materie civilă și comercială, exceptând acele drepturi și obligații de care părțile nu pot dispune în conformitate cu legislația aplicabilă corespunzătoare, Directiva nefiind aplicabilă, în special, chestiunilor fiscale, vamale sau administrative și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice („acta iure imperii”).

Considerînt (8) al Directivei aduce precizarea că dispozițiile acesteia „ar trebui să se aplice numai medierii în cazul litigiilor transfrontaliere, dar nimic nu ar trebui să împiedice statele membre în a aplica aceste dispoziții în egală măsură procedurilor interne de mediere”.

De aceea, state precum Marea Britanie<sup>5</sup>, Italia și Germania fac demersuri privind aplicarea nediferențiată a Directivei în funcție de natura litigiului, internă sau transfrontalieră.

Conform articolului 2 alineatul (1) din Directivă, „litigiul transfrontalier este acela în care cel puțin una dintre părți își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un alt stat membru decât cel al oricarei alte părți la data la care:

(a) părțile decid să recurgă la mediere după apariția litigiului;

(b) medierea este impusă de instanță;

(c) există o obligație de a recurge la mediere care reiese din dreptul național; sau

(d) o invitație este adresată părților, în sensul articolului 5.”

## OBLIGAȚIA DE A RECURGE LA MEDIERE

Potrivit articolului 5 alineatul (2) din Directivă, aceasta permite statelor membre să prevadă că, înainte sau după începerea procedurilor judiciare, recurgerea la mediere este obligatorie sau face obiectul unor stimulente sau sancțiuni cu condiția ca, în acest mod, să nu împiedice părțile să își exercite dreptul de acces la instanțe.

Astfel, această dispoziție trebuie interpretată în coroborare cu exigările articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

<sup>5</sup> În Marea Britanie a avut loc o consultare publică demarată de Ministerul Justiției privind anumite aspecte ale aplicării dispozițiilor cuprinse în Directivă, denumită „Solving disputes in the county courts: creating a simpler, quicker and more proportionate system”. 80% dintre respondenți au apreciat că prevederile Directivei trebuie aplicate și litigiilor care nu cuprind elemente de extranțitate. Rezultatele acestei consultări pot fi examineate pe website-ul acestei instituții, la adresa: <http://www.justice.gov.uk/downloads/consultations/solving-disputes-in-cc-response.pdf>

privind dreptul de acces la justiție (denumită în continuare „Convenția”).

Opțiunea unor state membre pentru norme care conferă caracter obligatoriu medierii, uneori adoptată împreună cu stimulente financiare, a constituit o soluție pentru decongestionarea sistemelor judiciare încârcate<sup>6</sup>. De exemplu, Decretul legislativ nr. 28 din 4 martie 2010<sup>7</sup> din Italia a urmărit să revizuiască în mod fundamental sistemul juridic și să reducă volumul de lucru al instanțelor italiene, reducând numărul de cauze aflate pe rol și durata minimă necesară pentru soluționarea definitivă a cauzelor în materie civilă<sup>8</sup>. De asemenea, Grecia<sup>9</sup> și Belgia au introdus obligații de mediere anterior recurgерii la procedura judiciară comună<sup>10</sup>.

Totuși, această soluție a fost criticată, apreciindu-se că medierea ar trebui promovată mai degrabă ca o formă alternativă de justiție viabilă, convenabilă și mai rapidă, iar nu ca un aspect obligatoriu al procedurii judiciare<sup>11</sup>.

O situație aparte o reprezintă clauzele privind medierea prealabilă inclusă în multe contracte comerciale. Art. 2 alin. (3) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator prevede că, „în orice convenție ce privește drepturi asupra căror părți pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractualui din care face parte”.

O astfel de clauză poate fi cercetată prin analogie cu clauza compromisorie, a cărei efecte practica și doctrina din România împărtășesc opinii comune și unanime.

Astfel, excluderea competențelor instanțelor judecătorești de drept comun în soluționarea litigiului care decurge din contractual reprezentă are loc în anumite condiții.

<sup>6</sup> Aceste aspecte au fost observate și în Rezolutia 2011/ 2026 (INI) a Parlamentului European privind punerea în aplicare a Directivei privind medierea în statele membre, impactul acestuia asupra medierii și acceptarea sa de către instanțe.

<sup>7</sup> [http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg\\_15.wp?previousPage=mg\\_14\\_7&contentId=LEG153934](http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg_15.wp?previousPage=mg_14_7&contentId=LEG153934)

<sup>8</sup> Pentru detalii privind obligativitatea medierii, a se vedea Herbert Smith, Compulsory Mediation Launched in Italy's Civil Courts (2010), available at <http://www.herbervsmith.com/NR/rdonlyres/FEAB5357-8D94-486F-8803-938B02F73955/0/Alternativedisputeresolutionbulletin.htm>

<sup>9</sup> Articolul 208, articolul 233 alineatul (2), 667 și 681 din Codul ellen de procedură civilă.

<sup>10</sup> Australia și Statele Unite ale Americii au o tradiție în ceea ce privește medierea obligatorie.

<sup>11</sup> A se vedea Rezolutia 2011/ 2026 (INI) a Parlamentului European.

disputes in civil and commercial matters, except those rights and obligations the parties may not hold under applicable relevant law, this Directive being not applicable, in particular, to tax issues, customs or administrative issues, nor state responsibility for its acts or omissions in the exercise of public authority („acta iure imperii”).

Reason (8) of the Directive specifies that its provisions „should apply only to mediation in cross-border disputes, but nothing should prevent Member States to implement these provisions equally to internal procedures of mediation”.

Therefore, countries like Britain<sup>5</sup>, Italy and Germany take steps for undifferentiated applicability of the Directive according to the nature of the dispute, domestic or cross-border.

Under Article 2 (1) of the Directive, „cross-border dispute is that in which at least one party is domiciled or habitually lives in a Member State other than that of any other party at the moment when:

(a) parties decide to resort to mediation after the appearance of litigation;

(b) mediation is imposed by the court;

(c) there is an obligation to resort to mediation deriving from the national law; or

(d) an invitation is addressed to the parties, in the sense of article 5.”

## OBLIGATION TO RESORT TO MEDIATION

Under Article 5 (2), the Directive permits the Member States to provide that, before or after the commencement of legal proceedings, the use of mediation is compulsory or is subject to incentives or sanctions unless, in this way, the parties are not stopped from exercising their right of access to courts.

Therefore, this provision must be read in conjunction with the requirements of Article 6 in the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms concerning the right of access to justice (hereinafter

<sup>5</sup> In Great Britain, there was a public consultation initiated by the Ministry of Justice on certain aspects regarding the enforcement of stipulations in the Directive, called „Solving disputes in the county courts: creating a simpler, quicker and more proportionate system”. 80% of respondents said that the Directive's stipulations must also be applied to litigations that do not contain foreign elements. The results can be seen on: <http://www.justice.gov.uk/downloads/consultations/solving-disputes-in-cc-response.pdf>

called „the Convention”).

The option of some Member States for norms that give mediation a mandatory character, sometimes adopted with financial incentives, represented a solution to unburden the overloaded legal systems<sup>6</sup>. For instance, legislative Decree no 28 of March 4, 2010<sup>7</sup> in Italy was intended to fundamentally revise the legal system and reduce the workload of courts, thus cutting the number of cases pending and the minimum duration necessary for giving a definitive solution to a civil case<sup>8</sup>. Also, Greece<sup>9</sup> and Belgium have implemented mandatory mediation before resorting to common judicial procedure<sup>10</sup>.

However, this solution has been criticized, arguing that mediation should rather be promoted as a viable alternative form of justice, convenient and faster, not necessarily as a mandatory aspect of legal proceedings<sup>11</sup>.

A special case represents the clauses on prior mediation included in many commercial contracts. Article 2 (3) of Law no. 192/2006 on mediation and the profession of mediator provides that „any convention regarding rights on which the parties may decide, may enter a mediation clause, whose validity is independent of the validity of the contract to which it belongs”.

Such a clause can be studied by analogy with the arbitration clause, whose practice effects and doctrine in Romania share common views and opinions.

Thus, exclusion of court common law powers in solving disputes arising from a particular contract takes place under certain conditions. Judicial incompetence, relative in such situations, can only be invoked by the interested party before the start of debates

<sup>6</sup> These aspects were also observed in Resolution 2011/ 2026 (INI) of the European Parliament regarding the enforcement of the Directive on mediation in Member States, its impact on mediation and its acceptance by the courts.

<sup>7</sup> [http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg\\_15.wp?previousPage=mg\\_14\\_7&contentId=LEG153934](http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg_15.wp?previousPage=mg_14_7&contentId=LEG153934)

<sup>8</sup> For details on mandatory mediation see Herbert Smith, Compulsory Mediation Launched in Italy's Civil Courts (2010), available at <http://www.herbervsmith.com/NR/rdonlyres/FEAB5357-8D94-486F-8803-938B02F73955/0/Alternativedisputeresolutionbulletin.htm>

<sup>9</sup> Article 208, article 233 paragraph (2), 667 and 681 in the Greek Civil Procedure Code.

<sup>10</sup> Australia and the USA have a tradition on mandatory mediation.

<sup>11</sup> See resolution 2011/ 2026 (INI) of European Parliament.

Necompetență judiciară, relativă în astfel de situații, poate fi invocată numai de partea interesată înainte de începerea dezbatelor asupra fondului litigiului, în limine litis. Desigur, părțile pot renunța la invocația convenției de arbitraj<sup>12</sup>.

Totuși, procedura arbitrală prezintă mai curând caracteristicile unei proceduri judiciare, în sensul că părțile se supun deciziei unor terți. Or, desfășurarea medierea este per se consensuală și presupune un acord de voință al părților atât în sensul stingerii conflictului născut între ele cât și în privința soluției adoptate. Prin urmare, obligarea părților să medieze conflictul născut între ele apare ca fiind artificială și fără sorți prea mari de izbândă. Astfel, considerăm că în stadiu actual al legislației române, impunerea pe cale consensuală a unui caracter obligatoriu în materie civilă și comercială a medierii nu împiedică instanțele de judecată să soluționeze cauza în nicio situație.

Cu toate acestea, dreptul altor state membre ale Uniunii a adoptat soluții diferite în această privință.

Astfel, Curtea Supremă din Franța, de exemplu, a decis în mai multe cauze<sup>13</sup> că acțiunea unui reclamant este inadmisibilă dacă în contractul dintre părți s-a inclus o clauză privind medierea prealabilă. În același sens, Commercial Court din Anglia a hotărât, în cauza Cable & Wireless v. IBM United Kingdom că procedura judiciară trebuie suspendată până când părțile apelează la procedura alternativă de soluționare a litigiilor, impunând chiar sanctiuni părților atunci când nu au luat suficiente de serioză în considerare propunerea de mediere, chiar dacă nu există o obligație convențională de mediere<sup>14</sup>.

În Belgia, Legea privind medierea din 2005 impune judecătorului să suspende procedura, la cererea oricărei părți, dacă există o clauză

de mediere în contract.

Așadar, pentru a evita orice inconveniente, părțile dintr-un contract cu element de extraneitate trebuie să precizeze în contract dacă există o obligație de mediere anterior recurgerii la procedura arbitrală sau judiciară și, în cazul în care este necesar, să stabilească însăși sanctiunea aplicabilă în situația încălcării obligației de mediere.

Astfel, să presupunem că o instanță română este chemată să soluționeze un litigiu care prezintă elemente de extraneitate, născut dintr-un contract a căror condiții de fond sunt guvernate potrivit voinței părților de legi străine diferențiate<sup>15</sup>, iar legea care reglementează competența de judecare a pricinii este cea română, potrivit art. 149 din Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat. Să presupunem de asemenea că părțile au inclus o clauză privind medierea obligatorie, impunând ca sanctiunea nerespectării acesteia să fie cea prevăzută de legea Marii Britanii. În situația în care reclamantul nu a înțeles să urmeze în prealabil calea medierii și a introdus direct acțiunea judiciară, sanctiunea trebuie să fie cea a suspendării cauzei, părțile fiind obligate să recurgă la procedura medierii.

Cu toate acestea, considerăm că instanța română trebuie să țină seama de principiul dreptului de acces la justiție, consacrat în dreptul său intern<sup>16</sup> dar și în art. 6 din Convenție, încercând să nu impună sarcini neproporționale și excesive părților, justificate pe o voință proprie anterioară a acestora și pe o lege străină. Acestea din urmă pot fi cenzurate în măsura în care se constată că, prin condiționarea părților să urmeze procedura medierii, drepturile fundamentale ale unor dintre acestea sunt restrânsă în mod nepermis.

În ceea ce privește propunerile de lege ferenda privind obligativitatea medierii în dreptul român, apreciem că, deși în anumite situații efectele pentru sistemul judiciar ar putea fi benefice, fiind o soluție eficace împotriva încărcării instanțelor judecătoarești, aceste propunerile trebuie analizate cu precauție. Necesitatea concursului activ al părților implicate în procedura medierii și lipsa puterii mediatorului de a decide în raporturile dintre acestea sunt argumente care pledează în defavoarea alegerii unui sistem obligatoriu al medierii. ■

12 În acest sens, art. 343 indice 4 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că daca una dintre parti invoca exceptia de arbitraj, instanta de judecată își verifică competența și refine litigiul spre soluționare dacă: a) părțul și-a formulat apărările în fond fără nici o rezervă întemeiată pe convenția de arbitraj; b) convenția arbitrală este lovitură de nulitate ori este inoperantă; c) tribunalul arbitral nu poate fi constituit din cauze vădit imputabile părătului în arbitraj. Dispozițiile sunt similare cu cele ale art. 180 din Legea nr. 105/1992.

13 A se vedea Cass (ch mixte) 14.02.2003 No 00-19424, Gazette du Palais 23, 25.02.2003, 37.

14 În acest sens, cauza Halsey v. Milton Keynes General NHS Trust și Burchald v. Bullard. Pentru mai multe detalii, a se vedea Dr. Pablo Cortés, „Can I afford not to mediate? Mandatory online mediation for European Consumers: Legal Constraints and Policy Issues” în Rutgers Computer and Technology Law Journal, 35/2008.

### AMELIA RALUCA BUȘCĂ Judecător Judecătoria Piatra Neamț

15 Fapt permis potrivit art. 69 din Legea nr. 105/1992.

16 Art. 21 din Constituția României.

on the proceedings in limine litis. Of course, parties may waive the arbitration convention<sup>12</sup>.

However, the arbitration proceedings have rather characteristics of judicial proceedings, meaning that parties obey the decisions of thirds. Or, mediation is per se consensual and involves an agreement of the parties' will both in the sense of terminating the conflict between them and regarding the solution adopted. Therefore, obliging the parties to mediate conflict between them looks artificial and without too much success. Thus, we consider that in the current state of Romanian law, imposing a mandatory character of mediation in civil and commercial mediation does not prevent the courts to decide the case in any situation.

However, the law of other EU member states adopted different solutions in this regard.

Consequently, the Supreme Court of France, for instance, decided in several cases<sup>13</sup> that the action of a complainer is inadmissible if the contract between the parties included a clause on prior mediation. In the same sense, the Commercial Court in England decided, in Cable & Wireless v. IBM United Kingdom case, that the legal proceedings must be suspended until the parties resort to alternative procedure for conflict resolution, even enforcing sanctions on the parties who did not take in seriously the mediation proposal, even if there was no conventional mediation obligation<sup>14</sup>.

In Belgium, the Law on mediation dated 2005 requires the judge to suspend proceedings at the request of either party, if there is a mediation clause in the contract.

So as to avoid any inconven-

12 In this respect, art. 343 index 4 paragraph (2) in the Civil Procedure Code stipulates that, if one of the parties invokes the arbitration exception, the court verifies the competence and keeps the litigation for resolution if: a) the defendant formulated his defense with no reserve grounded on the arbitration convention; b) the arbitration convention is affected by nullity or is inoperative; c) the arbitration court cannot be established due to causes imputable on the defendant in arbitration. Provisions are similar to those of art. 180 of law 105/1992.

13 see Cass (ch mixte) 14.02.2003 No 00-19424, Gazette du Palais 23, 25.02.2003, 37.

14 See case Halsey v. Milton Keynes General NHS Trust and Burchald v. Bullard. For more details, see Dr. Pablo Cortés, „Can I afford not to mediate? Mandatory online mediation for European Consumers: Legal Constraints and Policy Issues” în Rutgers Computer and Technology Law Journal, 35/2008.

iency, parties to a contract with foreign element shall specify in the contract if there is an mediation obligation before resorting to arbitration or judicial proceedings and, if necessary, to establish the very sanction applicable for breach of mediation obligation.

Hence, suppose that a Romanian court is called upon to decide a case with foreign elements, arising from a contract whose background conditions are governed by different foreign laws<sup>15</sup>, according to the will of parties, and the law regulating the power of judging the case belongs to Romania, according to art. 149 of Law nr. 105/1992 on the regulation of private international law. Suppose also that the parties have included a mandatory mediation clause, requiring the sanction for not fulfilling this clause to be as stipulated by the law of Great Britain. If the applicant did not intend to follow the path of prior mediation and directly initiated the legal proceedings, the penalty must be the suspension of proceedings, parties being obliged to resort to mediation.

However, we consider that the Romanian court must take into account the principle of access right to justice, inserted in national law<sup>16</sup>, but also in art. 6 of the Convention, trying not to disproportionately and excessively burden the parties, justified by their prior will and by a foreign law. The latter can be suppressed if found that, by making the parties to pursue mediation, the fundamental rights of some of them are unduly restricted.

Regarding de lege ferenda proposals on mandatory mediation in Romanian law, we consider that, although in some cases the effects on the judicial system could be beneficial as an effective solution against overloading the courts, these proposals should be considered with caution. The need for active involvement of the parties in mediation and the mediator's lack of power to decide the relations between them are arguments advocating against choosing a mandatory system of mediation. ■

**AMELIA RALUCA BUȘCĂ**

Judge

Piatra Neamț Court

15 Allowed according to art. 69 of Law 105/1992.

16 Art. 21 of Romania's Constitution.



PALATUL ELISABETA

## MESAJUL ASR PRINCIPESEI MOȘTENITOARE A ROMÂNIEI

CONGRESUL UNIUNII CENTRELOR DE MEDIERE  
DIN ROMÂNIA

SINAIA, 4-6 FEBRUARIE 2012

Sunt fericită să știu că Uniunea Centrelor de Mediere din România a ales Sinaia ca loc de desfășurare al congresului său anual. Medierea, cea mai tânără profesie reglementată din România, este un exemplu despre cum se poate construi ceva util pentru societate acolo unde nu există nimic. Sunt mândră să aflu că în acest domeniu suntem un exemplu pentru Europa, ceea ce dovedește că se poate pune omul potrivit la locul potrivit, atunci când există inițiativă și profesionalism. Sper ca, prin mai buna mediatizare a activității de mediere, din ce în ce mai multe litigii să fie soluționate astfel amiabil. Sper, de asemenea, ca prin inițiativele profesiei mediatorilor, dumneavoastră să dați un exemplu despre rolul pe care organizațiile profesionale îl pot juca în societatea românească.



*Margareta*



ELISABETA PALACE

## THE MESSAGE OF CROWN PRINCESS OF ROMANIA

THE CONGRESS OF UNION OF MEDIATION CENTERS  
IN ROMANIA,

SINAIA, FEBRUARY 4-6, 2012

I am happy to know that the Union of Mediation Centers in Romania has chosen Sinaia for its annual congress. Mediation, the youngest profession regulated in Romania, is an example on how something useful for the society can be built where there is nothing. I am proud to find that in this field we are an example for Europe, which proves that the right man can be put at the right place, when there is initiative and professionalism.

I hope that through a better promotion of mediation, more and more litigations are solved amicably. I also hope that, through the initiatives of the mediator profession, you will give an example on the role that professional organizations may play in the Romanian society.

Margareta

## FORMAREA PROFESSIONALĂ CONTINUĂ

**R**eprezinta un subiect, care a creat/creeaza si a dat/da mari probleme tuturor mediatorilor in goana de a acumula cele 20 de puncte profesionale anuale.

De la inceput, doresc sa precizez ca nu pledez impotriva pregatirii profesionale continue, din contra, consider ca reprezinta o activitate benefica si obligatorie pentru toti cei care doresc sa acceada in tainele profesiei si sa acumuleze cunostinte noi.

Problema o constiuie modul in care aceasta pregatire continua a fost implementata la nivelul Consiliului de mediere.

Formarea profesionala continua, are la baza Conventia Bologna convenita de Ministrii Educatiei initial din 29 de state europene, astazi ajungand la 46 de semnaturi.

In Romania, baza legala o constiuie Ordonanta de guvern nr. 129/08.31.2000.

Prin Legea 192/2006, modificata si completata prin Legea 370/2009, se prevede modul de formare profesionala a mediatorilor.

Hotararile Consiliului de mediere nr. 5/2007 de aprobatie a Regulamentului de Organizare si Functionare, Publicate in monitorul Oficial PI nr. 505/27.07.2007, cu modificarile aduse de Hotara nr. 128/2007 si 263/2010, in domeniul formarii continue Consiliul are urmatoarele atributii de reglementare:

- Propune si avizeaza modificarile standardelor ocupationale
- Elaboreaza standardele de formare in domeniul medierii pe baza celor mai bune practice internationale
- Evalueaza periodic si actualizeaza standardele si programele de formare ale mediatorilor
- Avizeaza programele de pregatire continua ale formatorilor autorizati (???)

(Cu alte cuvinte, o scoala de formare, propune un curs de pregatire continua !! Isi pune cineva intrebarea este benefic cursul din punct de vedere profesional ? Ce nautati adduce ? Sigur nu!!)

Toate bune si frumoase, avem

un cadru legal care este in spiritul legislatiei Europene in domeniul.

Dar, totul este la nivel declarativ si are aplicare doar in formarea initiala a mediatorilor.

Referitor la formare profesionala



Caravana Medierii Galați

## CONTINUOS PROFESSIONAL TRAINING

t represents a subject that created/ creates and gave/ gives trouble to all mediators in the rush to accumulate the 20 annual professional points.

From the beginning, I want to say that I am not against conti-

d. Advises the continuing training programs of trainers authorized (???)

(In other words, a training school offers a continuing training course ! Does anyone wonder whether this course is beneficial

from a professional point of view? What new things does it bring? Surely not!)

All well and good, we have a legal framework that is in the spirit of European legislation in this field.

But everything is declarative and is applicable

nuing professional training, on the contrary, I believe that it represents an activity beneficial and mandatory for all who wish to gain access to professional secrets and acquire new knowledge.

The problem is how this continuing training was understood and implemented by the Mediation Council.

Continuing professional training is based on the Bologna Convention initially agreed by the Ministers of Education in the 29 European countries, now reaching 46 signatures.

In Romania, the legal base is represented by the Government Ordinance no. 129/08.31.2000. Law 192/2006, amended by Law 370/2009, sets out how the training of mediators should develop.

Mediation Council's decisions 5/2007 approving the Internal rules and regulations, published in Official Gazette P I no. 505/27.07.2007, as amended by Decision no. 128/2007 and 263/2010, show that the Mediation Council has the following regulating duties in the field of continuing training:

- Proposes and advises changes in the occupational standards
- Develops training standards in mediation based on best international practices
- Periodically evaluates and updates the standards and training programs for mediators

only in initial training of mediators. On continuing training, we have absolutely void, we have some continuing training courses which are very expensive and we have participations at various conferences where we can accumulate 5-9 points.

What we don't have:

1. a curriculum dedicated to mediators already authorized
2. A continuing training schedule, clear and targeted by the Mediation Council, with mandatory and optional activities in the area of continuing training
3. A clear and mandatory scoring, not the classic 20 points/ year inspired by the academic training, a scoring that cannot be found in the activity of already authorized mediators.

We expect a clarification on continuing training, a set of measures that would really support mediators in their activity, such as:

- curriculum encompassing all areas of mediation
- training schedule targeted by the Mediation Council
- Approval of County mediation centers to organize continuing training courses with their own experts or from the area
- setting the number of points quarterly, half-yearly, annually. ■

**CIOBANU VASILE**  
Mediator autorizat

**CIOBANU VASILE**  
Authorized mediator

## RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ, CIVILĂ SI PENALĂ A UNUI MEDIATOR

**F**rumusetea profesiei de mediator constă și în faptul că pe lângă o serie de drepturi profesiei de mediator implică și mai multe obligații.

In acest context, orice mediator se bucură de dreptul de a refuza să se implice într-o mediere, dreptul de a aplica modelul propriu de organizare a procedurii medierii - doar atunci când partile nu au stabilit deja regulile la care se raportează, dreptul la inviolabilitatea sediului profesional, dreptul a implica trei persoane în procedura medierii, precum și dreptul de a fi remunerat pentru activitatea desfășurată.

Însă, pe lângă drepturi, mediatorul are și obligații: este obligat să execute cu buna credință orice clauză reflectată în contractul de mediere, are obligația de a urma cursuri de pregătire profesională continuă, are obligația de a respecta regulile deontologice.

In cazul în care mediatorul nu și respectă obligațiile asumate sau încalcă dispozitii obligatorii profesiei prevazute în Legea 192/2006, Regulament, în Codul de etica și deontologie profesională a mediatorilor autorizați sau în hotărările Consiliului privind mediatorii, acesta va răspunde fie disciplinar, civil sau chiar penal.

In ceea ce privește răspunderea disciplinara, pot fi incadrata drept abateri disciplinare urmatoarele fapte: dacă mediatorul încalcă obligația de confidențialitate, imparțialitate și neutralitate (acestea reprezentând și principii fundamentale ale medierii), refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare - atunci când acest refuz produce consecințe juridice,

când un mediator refuză să restituie inscrisurile încredințate de partile aflate în conflict - dat fiind faptul că art. 35 din Legea 192/2006 expune în mod expres această obligație de restituire a inscrisurilor, reprezentarea sau asistarea uneia dintre parti într-o procedură judiciară sau arbitrală, având ca obiect conflictul supus medierii - tinând cont de faptul ca procedura medierii, precum

și mediatorul se bucură de imparțialitate, iar în momentul în care mediatorul se implica într-o procedură judiciară sau arbitrală devine subiectiv încalcând astfel imparțialitatea impusa de lege, savarsirea altor fapte care aduc atingere probității profesionale.

In cazul unor asemenea abateri, sanctiunile disciplinare sunt variate de la o simplă observație scrisă, la amenda, la suspenziune din calitatea de mediator o perioadă de timp, până la închiderea calitatii de mediator.

Responsabil de luarea unor asemenea măsuri este Consiliul de Mediere - acesta putând fi sezizat de către orice persoană, tot Consiliul va numi o Comisie de Disciplina ce va avea drept atribuție efectuarea cercetării disciplinare.

Pe parcursul acestei proceduri îi va fi respectat mediatorului la apărare (drept consacrat chiar de art. 6 Convenția Europeană a Drepturilor Omului), astfel încât mediatorul cercetat este îndreptat să ia cunoștința de continuul dosarului și să-si formuleze apărarea.

## DISCIPLINARY, CIVIL AND CRIMINAL LIABILITY OF A MEDIATOR

**T**he beauty of mediator profession also consists in the fact that besides a number of rights the mediator profession involves even more obligations.

In this context, any mediator enjoys the right to refuse to engage in mediation, the right to impose own model of organizing the mediation process-only when the parties have not already established the rules, the right to inviolability of professional office, the right to involve third parties in mediation, and the right to be paid for work performed.

However, besides rights, a mediator also have obligations: is obliged to perform in good faith any clause reflected in the mediation contract; is required to attend continuing professional education, is bound to meet the rules of conduct.

If the mediator does not fulfill his/her obligations or violates mandatory provisions stipulated in the law 192/2006, in the Regulation, in the Code of ethics and professional conduct or the Mediation Council's decisions, he/she will respond either disciplinary investigation.

ator refuses to return the papers entrusted by the parties in conflict - given that Article. 35 of Law 192/2006 expressly refers to this obligation to restitute documents, representation or assisting either party in a judicial or arbitration proceeding, where the object under analysis is the conflict of mediation - keeping in mind that mediation and the mediator enjoy impartiality, and when the mediator is involved in a judicial or arbitration proceeding he/she becomes subjective thus violating the impartiality imposed by law, committing other acts affecting professional probity.

If such deviations appear, disciplinary sanctions vary from a simple written observation to a fine, suspension of the mediator quality for a certain period of time, to termination of the mediator quality.

Responsible for taking such steps is the Mediation Council - it can be notified by any person, also the Council will appoint a Disciplinary Committee that will be conducting the disciplinary investigation.



Aceasta hotărare a Consiliului de mediere de aplicare a sanctiunilor poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competenta, în termen de 15 de zile de la comunicarea acesteia.

Toate aceste aspecte, sunt în mod expres detaliate de art. 38-41 din Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

In ceea ce privește răspunde-

civilă sau chiar penală.

Concerning disciplinary liability, the following deeds can be included as disciplinary deviations: if the mediator violates the obligation of confidentiality, impartiality and neutrality (they represent fundamental principles of mediation), refusal to answer requests from judicial authorities - when this refusal produces legal consequences, when a medi-

ator will be respected the right to defense (a right stipulated by the very art. 6 in the European Convention on Human Rights), so the mediator under investigation is entitled to take note on the file against him/her and formulate the defense.

This decision of the Mediation Council of implementing the sanctions can be appealed to the

rea civilă a mediatorilor, aceasta poate fi angajată atât pe teritoriul contractului, cât și delictual.

Cat privește raspunderea civilă contractuală aceasta poate fi incidentă în cazul în care un mediator, în executarea contractului de mediere, săvârsește o faptă cauzatoare de prejudicii pentru una dintre parti sau pentru ambele parti implicate, prin executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

Raspunderea delictuală poate fi atrasa de extrem de multe fapte, însă ca o sorginte a acestei raspunderi este nerespectarea de către mediator a normelor deontologice.

Cu titlu exemplificativ putem enumera câteva fapte, astfel dacă mediatorul nu a respectat obligația de confidențialitate, dacă prin lipsa de diligentă a dus la întârzierea nejustificată a procedurii

medierii etc.

Fiind vorba de raspunderi civile orice faptă va trebui dovedită în fața instantelor de judecata.

Cat privește raspunderea penală, mediatorul, dacă în exercitarea profesiei, săvârsește fapte prezentate de legea penală, cu inovație și care prezintă pericol social, atunci poate fi atrasa raspunderea penală a acestuia.

Fata de toate aceste aspecte, chiar dacă am prezentat riscurile exercitării profesiei de mediator, o atitudine responsabilă duce la înlăturarea acestor raspunderi legale. Mai mult decât atât, ca o propunere de lege ferenda ar putea fi implementarea obligației mediatorilor de a încheia polită de asigurare profesională pentru a evita orice risc. ■

av. ALINA MATASEL  
Mediator

competent administrative court, mediation procedure due to lack of diligence.

All these issues are explicitly detailed in art. 38-41 of Law 192/2006 on mediation and the mediation profession.

In terms of civil liability of mediators, it can be employed both at contract and offence level. As for contract civil liability, this may be incident if a mediator, while executing the mediation contract, commits a deed causing prejudice for one or both parties, by improper performance of obligations assumed.

The offence liability can be determined by extremely numerous facts, but as a source of liability is failure by the mediator to meet the ethical norms.

Here are some examples: mediator's failure to comply with the confidentiality obligation, mediator bringing delays to the

mediation procedure due to lack of diligence.

Given the civil liability, any offense will have to be proven before the courts.

Concerning the criminal liability, if the mediator, while exercising his/her profession, commits criminal acts provided by law and represents a social danger, then he/she will stand criminally liable.

In spite of all these aspects related to the risks of exercising the profession, a responsible attitude leads to removal of such legal liability. Moreover, a proposal for future law might be the implementation of mediator's obligation to conclude professional insurance policies to avoid any risk. ■

lawyer ALINA MATASEL  
Mediator

## MEDIAREA, UN MIJLOC EFICIENT DE A FACILITÀ LIBERUL ACCES LA JUSTIȚIE PRIN PRISMA DISPOZIȚIILOR CONVENTIEI EUROPENE A DREPTU-RIOR OMULUI ȘI A JURISPRUDENȚEI CURȚII DE LA STRASBOURG

**A**ccesul la justiție – expresie a principiilor democratice într-un stat de drept și a supremăției legii – trebuie să fie efectiv, iar costurile unei proceduri judiciare nu trebuie să constituie o piedică în încercarea de a apela la justiție pentru realizarea sau apărarea unui drept, justificând, în anumite situații și condiții, susținerea din partea statului, din resurse financiare publice.

La 24 mai 2006 CEDO a pronunțat prima condamnare a statului român, în cauza Weissman c. României<sup>1</sup> pentru încălcarea dreptului de acces la instanță ca urmare a anulării unei cereri a reclamantilor (introdusă în anul 1998) pentru neplata taxei de timbru, nefiind păstrat un just echilibru între, pe de o parte interesul statului de a percepe cheltuieli de judecata și pe de altă parte, interesul reclamantilor de a li se evalua pretențiile în acord cu posibilitățile lor de plată. Cauza este urmată de alte condamnări similare: Iorga c. României (25 ianuarie 2007 – anularea apelului formulat în anul 2000), Larco și alții împotriva României (11 octombrie 2007 – acțiune în des-

păgubiri introdusă la 29 martie 2002), Beian nr. 2 c. României (7 februarie 2008 – acțiune în pretenții contra CEC introdusă la 25 aprilie 2001), Rusen c. României (8 ianuarie 2009 – acțiune în pretenții introdusă în anul 2005), Ilie c. României (31 martie 2009 – anulareaapelului și a recursului introduse în anii 2001, 2002 pentru neplata taxei de timbru), Daniel Ionel Constantin c. României (30 iunie 2009 – anulare acțiune în pretenții pentru neplata taxei de timbru, acțiune introdusă la 22 ianuarie 2002).

Prin O.U.G. nr. 51/2008, a fost reglementat un cadru suficient pentru analiza cererilor de scutire, reducere, eșalonare, amânare a taxelor de timbru. A fost reglementată totodată, pentru prima dată, asistența juridică gratuită prin avocat din oficiu în procedura civilă și posibilitatea scutirii de plată a onorariului expertului care ar urma să fie suportat din fondurile alocate de Ministerul Justiției către ordonatorii secundari/principali de credite.

Medierea, instituție modernă în statul de drept, poate contribui săvârsește o faptă cauzatoare de prejudicii pentru una dintre parti sau pentru ambele parti implicate, prin executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

## MEDIATION, AN EFFICIENT WAY TO FACILITATE FREE ACCESS TO JUSTICE, ACCORDING TO STIPULATIONS OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS AND THE JURISPRUDENCE OF STRASBOURG COURT

**A**ccess to justice – an expression of democratic principles in a state of law and rule of law – must be effective, and costs of legal proceedings should not be an obstacle in trying to seek justice to achieve or defend a right, justifying in certain situations and conditions, the support from the state, from public financial resources.

On May 24, 2006, ECHR issued the first condemnation of the Romanian state in the Weissman v. Romania case [for violating the right of access to court due to the cancellation of a request from the applicants (filed in 1998) to not pay the stamp duty, without keeping a fair balance between the state's interest to charge court expenses and on the other hand, the interest of applicants to evaluate their claims in accordance with their payment possibilities]. The case is followed by other similar convictions: Iorga v. Romania (January 25, 2007 – cancellation of the appeal made in 2000), Larco and Others v. Romania (October 11, 2007 – action for damages brought on March 29, 2002), Beian no. 2 v. Romania (February 7, 2008 – claims ac-

tion brought against CEC, April 25, 2001), Rusen v. Romania (January 8, 2009 – claims action brought in 2005), Ilie v. Romania (March 31, 2009 – cancellation of the appeal introduced in 2001, 2002 for not paying stamp duty), Daniel Ionel Constantin v. Romania (June 30, 2009 – cancellation of action to avoid paying the stamp duty, action brought on January 22, 2002).

O.U.G. no. 51/2008 regulated a framework for analyzing the requests for exemption, reduction, scheduling, deferral of stamp duties. It was also covered, for the first time, free legal assistance by lawyer in civil proceedings and possible exemption from payment of expert fees, which would be handled from funds allocated by the Ministry of Justice to secondary/ primary creditors.

Mediation, modern institution in the rule of law, can contribute substantially to relieving the courts of those files that could be solved by auxiliary methods of justice – friendly methods. Moreover, it can restore dialogue in society, can make a change in current value system.

Besides its purely social role,

ce pot fi rezolvare prin metode auxiliare justiției – metode amiable. Mai mult decât atât, ea poate reduce dialogul în societate; poate aduce o schimbare în sistemul de valori actual.

Pe lângă rolul pur social, este de notorietate faptul ca medierea prezintă avantaje pe plan financiar în soluționarea unui litigiu. Astfel potrivit art. 62 din Legea nr. 192/2006 cererea de repunere pe rol după suspendarea cauzei pentru soluționarea pe calea medierii, este scutita de taxa de timbru. Iar art. 63 din aceeași lege prevede că daca partile ajung la intelegeri prin mediere și pun capat astfel procesului judiciar, pot cere instanței sa le restituie taxa de timbru. Acest fapt face ca medierea să fie un mijloc mai accesibil pentru a soluționa un litigiu în condițiile în care recent legiuitorul român, în plină criză financiară și economică a decis micșorarea plafoanelor pentru ajutorul public judiciar prin Legea nr. 251/2011.

Conform prevederilor în vigoare (art. 20 din OUG nr. 51/2008 modificată prin Legea nr. 251/2011) persoanele care realizează venituri cuprinse între 300-500 de lei pot beneficia de restituirea în tot sau în parte a sumelor platite cu titlu de onorariu mediatorului. Mai mult decât atât, în dosarele civile, instanța de judecată prin încheierea prin care ia act de acordul de mediere poate dispune restituirea taxelor de timbru. Reamintim faptul că o taxă de timbru pentru o acțiune de partaj sucesoral spre exemplu poate depăși un quantum de 10% din valoarea masei de partajat. Iar dacă la această taxă adaugăm onorariile de expertiză precum și onorariile avocaților, la un simplu calcul matematic reiese faptul că un acord de mediere într-o astfel de acțiune reprezintă un net avantaj financiar pentru părți.

Din punct de vedere al unui jurist, dar mai ales pentru cetățeni, niște cheltuieli reduse pentru un dosar de partaj prin medierea unui acord între părți conduc și la înlesnirea accesului la justiție și implicit la soluționarea unor dosare greoaie care tenează ani la rândul pe rolul instanțelor de judecată, nemaivorbind de numeroasele situații în care părțile preferă să rămână în indiviziune sprijinați fiind de costurile financiare împovărătoare și timpul pierdut pe băncile instanțelor de judecată.

Revenind la nivelul taxelor de timbru în România, merită reținut faptul că un obstacol major privind accesul la un tribunal

acțiuni în justiție, sau a unei căi de atac când cel care o exercită este lipsit de resurse financiare sau cu resurse insuficiente. Deși autoritățile trebuie să păstreze un just echilibru între, pe de o parte, interesul statului în a percepe costurile procedurii și, pe de altă parte, interesul partilor litigante de a le fi evaluate pretențiile în fața justiției, totuși nu trebuie neglijat faptul că art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărui dreptul ca o instanță să ia cunoștință despre orice contestație referitoare la drepturile sale și la obligațiile cu caracter civil.

Din nefericire, se observă în practica recentă a unor instanțe de judecată și poate pe fondul crizei economice, o tendință de a lasă inaplicabilă procedura acordării de asistență judiciară în materie civilă, prin respingerea acestor cereri precum și a cererilor de reexaminare, chiar dacă cel indreptat înțeplinește condițiile prevazute de lege. Considerăm că neaplicarea unei dispoziții legale pentru motive de oportunitate, cum este în cazul de fata neficiență procedurală de acordare de asistență judiciară prin scutirea/reducerea taxelor de procedură, permite ca dreptul la un proces echitabil prin prisma accesului liber la un tribunal să rămână teoretic și iluzoriu.

Din acest punct de vedere, considerăm ca procedura medierii în materie civilă reprezintă o șansă uriașă acordată în special celor cu resurse financiare reduse în a-și soluționa cererile prin încheierea unui acord de mediere supus cenzurii instanțelor de judecată. Se constată de asemenea, prin prisma statisticilor recente faptul că justițialii au început să aibă incredere în procedura de mediere, cazuistica instanțelor de judecată fiind din ce în ce mai numerosă cel puțin în latura civilă privind încheierea de acorduri de mediere în acțiuni de partaj, prezentii, divort și altele.

Or, din perspectiva celor evocate mai sus, putem conchide faptul că medierea asa cum este reglementata și aplicata în prezent reprezintă deși indirect, o șansă reală și efectivă de a soluționa litigiile complexe de drept civil într-un termen rezonabil, cu costuri financiare minime și cu un acces liber la justiție, și evitând în acest mod eventuale condamnări ale României în fața Curții europene a drepturilor omului pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil.

**Av. ANA ISABELA TRIFESCU**  
Baroul Neamț

everybody knows that mediation has financial advantages in solving a dispute. Thus, according to art. 62 of Law no. 192/2006, the request for reinstatement after a case suspension for resolution through mediation, is exempt from stamp duty. Art. 63 of the same law provides that if the parties reach a settlement through mediation and end the judicial trial, they can ask the court to reimburse the stamp fee. This makes mediation even more accessible to decide a dispute, given that recently the Romanian legislator, in full financial and economic crisis, decided lowering ceilings for legal aid through Law no. 251/2011.

According to the provisions in force (Article 20 of OUG no. 51/2008 amended by Law no. 251/2011) persons with incomes between 300-500 lei can benefit from restitution in whole or in part of the amounts paid as mediator's fee. Moreover, in civil cas-

the authorities have to maintain a fair balance between, on the one hand, the state's interest in charging the proceedings costs and, on the other hand, the litigants' interest to have their claims assessed to justice, yet we should not ignore that art. 6 paragraph 1 of the European Convention on Human Rights guarantees everyone the right for a court to take note of any complaint relating to his/her rights and civil obligations.

Unfortunately, recent practice of courts and perhaps the economic crisis show a tendency to not apply the legal aid procedure in civil matters, by rejecting these and the reexamination requests, even if the person entitled meets the conditions stipulated by law. We consider that the

fail to execute a legal provision for opportunity reasons, as this is the present case of inefficiency of the procedure of legal aid by exempting/reducing the stamp



es, the court, taking note on the mediation agreement, may order the restitution of fees. We remind that the stamp fee for a partition action, for instance, may exceed 10% of the partition value. And if we were to add to this stamp duty the experts and lawyers' fee, a simple mathematical calculation shows that a mediation agree-

ment in such an action is surely much more advantageous for the parties. From a jurist's point of view, but especially for citizens, some lower costs for a partition file through mediation agreement lead to increasing access to justice and thus resolution of rather difficult cases that remain pending for years in courts, not to mention the numerous situations in which parties prefer to avoid partition being scared by the burdensome financial costs and time wasted in courts.

Returning to the stamp fee level in Romania, worth mentioning that a major obstacle for access to court is the excessive level of the amount that has to be put up-front to initiate a legal action, or an appeal, if the person is lacking financial resources or has insufficient resources. Although

fees, allows that the right to an equitable trial by free access to a court of law remains purely theoretical and illusory.

From this perspective, we consider that mediation in civil proceedings is a huge opportunity, especially for those with low financial resources, to settle claims by signing a mediation agreement subject to court censorship. In addition, the recent statistics show that individuals began to have confidence in mediation, as showed by the increasing number of mediation agreements in partition, claims, divorce and others actions.

Given the above mentioned, we conclude that mediation, as currently regulated and applied, represents, although indirectly, a real and effective opportunity to resolve complex civil litigations in a reasonable time, with minimal financial costs and with free access to justice, thus avoiding any condemnation of Romania to the European Court of Human Rights for violating the right to a fair trial.

**Lawyer ANA ISABELA TRIFESCU**  
Neamț Bar

## MEDIAREA... ÎNCOTRO SE ÎNDREAPĂTĂ?

**D**iscutam, vorbim, facem publicitate medierii intr-un cadru instituționalizat odată cu apariția Legii 192 din 16 mai 2006, cu precadere după apariția acesteia în Monitorul Oficial P.1, nr. 441 din 22 mai 2006.

Pentru a veni în sprijinul mediului și a mediatorilor implicit, s-a modificat art. 6 din Legea 192/2006, prin Legea 370/2009, cand s-a prevăzut obligativitatea informării partilor de către autoritățile publice astfel:

„Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdictionale, informează partile asupra posibilităților și avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la aceasta ca să soluționeze conflictelor dintre ele”

Speranțele tuturor mediatorilor autorizați, au renascat și au capat un suflu nou după apariția Legii 202 din 22.09.2010 cu referire la unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (cunoscută și ca mică reformă în justiție) și publicarea acesteia în Monitorul Oficial P.1, nr. 771/26 octombrie 2010.

Dar... de la aplicarea legii la practica, drumul medierii este în continuare plin de obstacole.

Să trecem cu vederea un obstaclu important, obstaclu care se numește lipsa de informare a justițialului, justițial care a fost format și educat să gasească dreptatea doar în justiție și ne opriș puțin asupra sistemului juridic, sistem care se plange că este sufocat de numărul foarte mare al dosarelor care trebuie soluționate.

Pentru mine este clar că medierea afost și este gândita ca o justiție alternativă, pentru a degreva instantele de volumul foarte mare de activitate, implicit să reducă costurile pe care statul trebuie să le susțină pentru a pune și tine în viață aparatul juridic, în special pentru cauzele minore.

### TEORIA ESTE FRUMOASĂ DAR CE NE REZERVA PRACTICA?

Foarte mulți magistrați, tratează cu reticență medierea ca procedură sau (și mai grav) și nu au incredere în această modalitate optională de soluționare a conflictelor.

Totuși se regăsesc magistrați care cunosc procedura medierii și o recomandă, dar sunt încă destul de puțini, iar unii dintre ei o tra-

tează superficial, ca o "obligație". Am fost foarte încantat când am fost solicitat de un justițial care a fost îndrumat către mine de către instanța de judecata. În cîntarea a fost scurtă, având în vedere faptul că erau puși în față unui conflict care nu putea fi mediat, partile fiind într-un conflict acut, conflict care nu putea fi soluționat la mediator. De ce au fost îndrumati la mediere???, doar pentru a informa prin care au luat cunoștință de existența mediului și că nu pot finaliza conflictul prin mediere? Din expunerea de motive care se găsea în dosar, ce a înțeles magistratul ?? Eu cred că nimic.



Caravana Medierii Galați

Consider că registratura instantei, instantele de judecata, în special judecătorul de serviciu (acolo unde este), ar trebui să trimită dosarele și să trimite mai multe cauze spre mediere.

La nivel național și local s-au semnat o serie de protocoale de colaborare. Rezultatul? O acțiune bifată și o coala de harti puse la dosar.

Majoritatea mediatorilor, depun eforturi pentru a populariza și a face cunoscută instituția medierii în rândul justițialilor, eforturi care din pacate nu sunt urmărite de rezultate. În fapt, depunem eforturi astăzi pentru... mine sau cine stie cand.

De aceea consider că popularizarea medierii trebuie să devină o realitate în practica de zi cu zi a judecătorilor, fapt ce va conduce la o mai mare eficiențizare a instanțelor de judecata și la micșorarea numărului de dosare aflate pe rolul instanțelor. ■

**CIOBANU VASILE**  
Mediator autorizat

## MEDIATION... WHERE IS IT HEADING TO?

**W**e discuss, talk, advertise mediation in an institutional framework given by the appearance of Law 192 of May 16, 2006, especially after its publication in the Official Gazette P.1, no. 441 of May 22, 2006.

To support mediation and implicitly the mediator, art. 6 of Law 192/2006 was changed by Law 370/2009, which provided that public authorities were obliged to inform the parties as follows: "The judiciary and arbitration, and other jurisdictional authorities, inform the parties on the possibilities and advantages of using mediation procedure and advise them to resort to this

### THE THEORY IS BEAUTIFUL BUT WHAT DOES THE PRACTICE OFFER US?

Many magistrates treat mediation as procedure with reluctance or (which is even worse) do not have confidence in this optional way of solving conflicts.

However there are judges who know the mediation procedure and recommend it, but they are still relatively few, and some treat it superficially as a simply "obligation."

I was very excited one day a litigant came to me, after being guided by the court. Delight was short, considering that I was faced with a conflict that could not be mediated,

the parties being in an acute conflict, which could not be settled in a mediation. Why were they guided to mediation??, Only for that information session, where they learn about mediation and

means to resolve conflicts before they cannot terminate the conflict by this method? What did the judge understand from the explanatory memorandum that was in the file.? I think nothing.

The hopes of all authorized mediators were revived after the appearance of Law 202 dated 22.09.2010 with some measures to accelerate the settlement of cases (known as small judicial reform) and its publication in the Official Gazette, P.1 No. 771/ October 26 2010.

But... putting the law into practice, well this is a long way full of obstacles for mediation.

Let's overlook an important obstacle, which is called lack of information for the litigant, a litigant that has been formed and trained to find justice only in court and stop for a while on the judiciary system, which complains that it is suffocated by the very large number of files to be solved.

For me it is clear that mediation was and is designed as an alternative justice, to relieve the courts of the very large volume of activity, and thus reduce the costs that the state must bear in order to put and keep alive the judiciary, especially for minor causes. ■

I believe that the court registry, the courts, especially the judge on duty (where the case), should sort the files and send as many cases to mediation.

A series of cooperation agreements were signed at national and local level. The result? An action checked and a sheet of paper placed on file.

Most mediators do their best to popularize mediation institution to litigants, efforts that unfortunately are not followed by results. In fact, we are working today for... tomorrow or who knows when.

That is why I believe advertising mediation must become a reality in daily practice of courts, which will lead to greater efficiency of courts and to a lower number of cases pending before them. ■

**CIOBANU VASILE**  
Authorized mediator

# DESPRE MEDIERE – DE CE, ÎN CE MODALITATE ȘI CÂND NE ADRESĂM MEDIATORULUI

**N** în activitatea mea de mediator de pana acum prin interactiunea cu participantii la mediere (cei care semnează efectiv contractul de mediere), cu potențialii participanți (persoane care se prezintă la informarea gratuită despre mediere), dar și cu alți colegi avocați, juristi sau cu reprezentanți ai unor instituții, am identificat ca o barieră în alegerea procedurii medierii lipsa de informații privind unele aspecte despre mediere sau insuficienta cunoaștere a acestora.

Este vorba despre motivele pentru care alegem serviciile unui mediator, modalitatea efectiva de a apela la un mediator și în ce moment ne putem adresa mediatorului.

## DE CE MEDIERE?

Intrucât instituția medierii presupune flexibilitate, un cadru privat, siguranță și încredere, multiple avantaje, iar soluționarea unui conflict prin încheierea unui acord de mediere poate avea loc doar într-o modalitate în care participanții sunt pe deplin mulțumiți și care corespunde nevoilor acestora.

Astfel:

- medierea este oferita celor care doresc să soluționeze un conflict, într-o alta modalitate decat prin intermediul instantelor de judecata, pe cale amiabilă, cu ajutorul unei persoane neutre numita mediator ; esenta medierii constă în soluționarea disputelor potrivit voinței participanților, ceea ce da trainicie înțelegerii și da nastere sau renastea buna relație dintre parti;
  - informarea privind medierea, anterior încheierii contractului de mediere, este gratuită; medierea nu presupune achitarea unor taxe judiciare de timbru îar în cazul în care există deja promovat un proces taxele judiciare de timbru se restituie la cerere;
  - mediatorul nu ofera și nu impune soluții ci facilitează dialogul dintre participanți și îi ajuta să ajungă la o înțelegere; participanții la mediere pot stinge conflictul în modalitatea pe care o consideră cea mai bună sau cea mai aproape de soluția ideală, independent de soluția juridică ce ar fi adoptată de instanța de judecata;
  - participanții la mediere hotărasc asupra încheierii contrac-
- CUM SI ÎN CE MOMENT NE PUTEAM ADRESA UNUI MEDIATOR?**
- Oricine se poate prezenta la un birou de mediator pentru a fi în-

# ABOUT MEDIATION – WHY, HOW AND WHEN TO RESORT TO A MEDIATOR

**I**n my work so far as a mediator by interaction with participants in mediation (those who actually sign the mediation contract), with potential participants (people who come to free information about mediation), but also with other fellow lawyers, jurists or representatives of institutions, we have identified as a barrier in choosing mediation the lack of information on certain aspects or insufficient knowledge on them.

We are talking about the reasons why we choose a mediator's services, the effective way to resort to a mediator and at what point we can address the mediator.

## WHY MEDIATION?

Because the institution of mediation requires flexibility, a private, safe and reliable background, multiple benefits, and resolving conflict by signing a mediation agreement can only occur in a way that participants are fully satisfied and that meets their needs.

Therefore:

- Mediation is offered to those who wish to settle a conflict in another way than through the court, amicably, with the help of a neutral person called a mediator; the essence of mediation is to solve disputes according to the will of the participants, which gives permanence to the agreement and gives birth or revive good relationship between the parties;
  - The mediator organizes joint sessions with all participants in the mediation but can also discuss only with each participant separately; participants can request for some breaks; mediation sessions are held the same day or over several days, as participants agreed; they can speak directly to each other, may require some time for thinking and have the opportunity to consult with others; mediation can also be attended by parties' lawyers, and also other persons can be present (relatives, friends, etc.) if all parties agreed
  - Information on mediation, prior to signing the mediation agreement, is free; mediation does not involve the payment of legal stamp fees and if there is already a trial in court started, judicial stamp duties will be returned upon request;
  - The mediator does not offer or impose solutions, but facilitate dialogue between participants and help them reach an agreement; participants can extinguish conflict in the manner they consider best or closest to the ideal solution, regardless of the legal solution that would be adopted by the court;
  - Mediation participants decide on the conclusion of the mediation contract and therefore participation in voluntary mediation procedure; the mediation procedure is not mandatory, participants can choose to accept or not to resort to
- HOW AND WHEN CAN WE RESORT TO A MEDIATOR ?**
- Anyone may go to a mediator office to get informed about mediation, either because the party has a litigation pending in courts, or he/she wants to avoid a likely trial, at that time only being in a dispute with another person. Information session performed by the mediator to people interested in finding the principles and advantages of mediation is free.

format despre mediere, fie ca are un litigiu pe rolul instantelor de judecata, fie ca doreste sa evite un eventual proces, existand in acel moment doar o disputa cu o alta persoana. Informarea efectuata de mediator persoanelor intereseate in privinta principiilor si avantajelor medierii este gratuita.

In cazul in care nu exista inca un proces inregistrat pe rolul instantelor de judecata dupa informarea efectuata de mediator, cel interesat poate alege sa urmeze procedura medierii, sens in care fie convinge cealalta parte sa se prezinte impreuna la mediator, fie in cazul in care dialogul dintre cei doi nu este posibil in acel moment, solicita mediatorului transmiterea unei invitatiilor in vedere acceptarii medierii de catre cealalta parte.

Aceasta situatie presupune necesitatea incheierii unui contract de premediere intre solicitant si biroul de mediator si achitarea unui onorariu mediatorului pentru demersurile anterioare medierii (aceasta etapa este numita in practica premediere).

In ipoteza existentei unui litigiu inregistrat pe rolul instantelor de judecata, exista mai multe posibilitati:

- oricare dintre parti se poate adresa din proprie initiativa mediatorului atat pentru informare cat si pentru transmite-

rea unei invitatiilor celeilalte parti pentru a accepta medierea; ambele parti se pot adresa din proprie initiativa mediatorului ales de comun acord atat pentru informare cat si pentru demararea procedurii medierii, caz in care se va intocmi intre participanti si biroul de mediator contractul de mediere si se va achita onorariul pentru mediere;

- instanta de judecata in temeiul art.131 alin 2 Cod Procedura Civila si a art. 614 indice 1 (in cazul dosarelor de divort) poate invita partile sa participa la o sedinta de informare, sau poate recomanda medierea, caz in care partile vor hotara dupa informarea efectuata de mediator daca recurg la procedura medierii; in ambele cazuri partile aleg de comun acord un mediator, la care se vor prezenta impreuna; in cazul incheierii unui contract de mediere, procesul se poate suspenda la cererea partilor.

Speram ca acest material v-a ajutat sa va clarificati unele aspecte importante despre mediere si despre accesul la mediere si asteptam sa ne contactati cat mai curand pe noi mediatorii, pentru a va oferi si alte informatii. ■

**MIRELA LIUSIANA MERLUSCA**  
Mediator

If there is no trial pending in court after the information session performed by the mediator, the interested party may choose to follow the mediation procedure, meaning that either he/she convinces the other party to appear together at the mediator's office, or if the dialogue between the two is not possible at that time, he/she asks the mediator to send an invitation for acceptance to the other party of mediation.

This situation makes it necessary to conclude a pre-mediation contract between the applicant and mediator and pay a fee to the mediator for steps taken before mediation (in practice this stage is called pre-mediation).

If there is a litigation already submitted to the court, there are several possibilities:

- either party may resort to a mediator on its own initiative both for information and to transmit to other party invitation to accept mediation;
- both parties on their own initiative can address to a mediator jointly chosen, both for information and to start the mediation process, in which case participants and the mediator office will conclude the mediation contract and the fee for mediation will be paid;
- the court under the Civil Procedure Code Article 131, para-

graph 2 and art. 614 index 1 (in case of divorce cases) may invite the parties to attend an information session, or may recommend mediation, in which case the parties decide, after the information performed by the mediator, whether they would use the procedure; in both cases, the parties jointly choose a mediator, where they will go together; in case a mediation contract is concluded, the trial may be suspended at the request of the parties.

We hope this material will help clarify some important issues about mediation and about access to mediation; we are waiting for you to contact us, the mediators, to offer other information. ■

**MIRELA LIUSIANA MERLUSCA**  
Mediator



## COLEGIUL MEDIATORILOR DIN REGIUNEA DE N-V (CMRNV) FACE LOBBY PENTRU EDUCATIE

Începând cu anul școlar 2012-2013, în conformitate cu Legea nr. 1/2011 și metodologia de înscriere a copiilor în învățământul obligatoriu, copiii care împlinesc vîrstă de 6 ani, până la data de 31 august 2012 inclusiv, vor intra în clasa pregătitoare, care se va desfășura, preponderent, la școală.

În contextul asumării de către Guvernul României a legii educației - Legea 1/2011 și a lipsei unei dezbateri publice inițiate de către METCS în vederea stabilirii unui dialog social coherent cu beneficiarii (copiii și părinții), actorii (cadrele didactice și specialiști în formare, inclusiv Inspectoratele Școlare) și decidenții (minister și autorități publice locale), dar și a lipsei unor studii și cercetări care să dovedească necesitatea, modalitatea și impactul implementării clasei pregătitoare, precum și posibila testare a acesteia în centre



*Cuvant de inceput - Prefectul Județului Cluj, dl Florin Vasile Stamatiu*

pilot, clasa pregătitoare a devenit o problemă cu posibile efecte psihosociale și emoționale negative asupra a aproximativ 5500 de copii și 7000 de părinți din județul Cluj și nu numai.

## THE COLLEGE OF MEDIATORS FROM NORTH-WEST REGION (CMRNV) LOBBIES FOR EDUCATION

until August 31, 2012 included, will enter the preparatory grade, which will take place mainly at school.

Given that the Government took responsibility for education law - Law 1/2011 and in the absence of a public debate initiated by METCS to establish a coherent social dialogue with the beneficiaries (children and parents), the actors (teachers and specialists in training, including the School Inspectorates) and decision-makers (ministries and local authorities), but also the lack of studies and surveys to prove its need, the method and impact of implementing preparatory grade and its possible testing in pilot centers, pre-school grade has become a problem with possible negative psychosocial and emotional effects on about 5,500 children and 7,000 parents in Cluj county and beyond.

Există multiple dileme ale implementării clasei pregătitoare: școală vs gradiniță, necesitatea unui număr mare de săli de clasă adecvate, a dotărilor specifice (mobilier modular adecvat, băi, jucării diversificate, materiale didactice etc), a spațiilor special

5. **Cristina Grigore**, Fundația Părinti Clujeni
  6. **Marius Tinis**, antreprenor
- Prin inițierea acestei audieri publice s-au reunit la masa discuțiilor: părinți, cadre didactice, specialiști în educație timpurie, autorități locale și naționale, iar



*Comisia de experti*

amenajate pentru somnul obligeatoriu al copilului de 6 ani, dar și o problemă de resurse umane, resurse materiale, alocări bugetare locale, formare și evaluare a personalului calificat, evaluare copii, obligativitatea parcurgerii clasei pregătitoare în scopul înscrierii în clasa I, lipsa documentelor școlare: programe, curriculum, etc.

Astfel, datorită multitudinii de factori implicați și a faptului că educația este una dintre strategiile fundamentale ale statului român, s-a întrevăzut necesitatea unei audieri publice care, prin depozitele și concluziile formulate, să ajute la eficientizarea deciziei de implementare în ceea ce privește clasa pregătitoare și atenuarea posibilelor efecte negative, atât asupra beneficiarilor direcți, cât și a celor indirecți (familile copiilor din clasa pregătitoare).

În acest context, în data de 24 februarie a.c., la Cluj-Napoca, în Sala de Conferințe a Cluj Arena, a avut loc prima audiere publică inițiată de Lobby Transilvania, audiore ce a avut ca tema: *Cum ar trebui să funcționeze clasa pregătitoare în școli și cine contribuie la înființarea ei?*

Cine au fost inițiatorii acestei audieri?

1. **Aurora Cîrlig**, mediator - Colegiul Mediatorilor din Regiunea de Nord-Vest
2. **Ioana Toadere**, mediator - Colegiul Mediatorilor din Regiunea de Nord-Vest
3. **Oana Vișan**, mediator - Colegiul Mediatorilor din Regiunea de Nord-Vest
4. **Andreica Radu Cornel**, mediator - Colegiul Mediatorilor din Regiunea de Nord-Vest

There are many dilemmas on implementation of the preparatory grade: school vs. kindergarten, the need for a large number of appropriate classrooms, specific facilities (appropriate specialists in early education, modular furniture, baths, toys, local and national authorities, and diverse teaching materials, etc), the required spaces for the 6-year child's sleep, but also a matter of budgeting, training and evaluation of qualified personnel, evaluation of children, mandatory preparatory grade in order to access the 1st grade, absence of school documents: programs, curricula, etc...

Thus, due to many factors involved and the fact that education is one of the fundamental strategies of the Romanian state, there appears the need for public debates, whose statements and conclusions help make more efficient the implementation decision regarding preparatory grade and attenuation of possible negative impacts on the direct beneficiaries, as well as the indirect ones (families of children in preparatory grade).

Given these circumstances, on February 24, 2012, in Cluj Napoca, the Conference Room of the Cluj Arena hosted the first public debate initiated by Lobby Transilvania, focused on: *how should the preparatory grade function in school and who contributes to its establishment?*

Who were the initiators of this debate?

5. **Cristina Grigore**, Cluj Parents Foundation
  6. **Marius Tinis**, entrepreneur
- The debates gathered at the same table: parents, teachers, specific specialists in early education, local and national authorities, and the outcome of these debates materialized in suggestions and recommendations addressed to the decision maker.

The expert commission consisted of:

1. PhD **Daniel David** – The head of the Psychology University Clinic "Babeș-Bolyai - PsyTech"
2. Prof. **Simona Baciu** – Founder of Cluj International School
3. PhD **Călin Lazăr** – medical manager of Emergency Pediatrics Hospital Cluj-Napoca
4. Prof. **Anca Hodorojea** – Head of School County Inspectorate Cluj
5. **Dorina Kudor** – Head of House of Teachers Cluj
6. **Andra Micle** – Adviser for the prefect of Cluj
7. **Ioana Rimniceanu Torsin** – higher Inspector within the Communication Public Relation Division, Tourism, Education, Culture, Religions, Sport, Civil Society Office - Cluj-Napoca City Hall
8. **Dr. Florian Răzvan** – researcher, adviser to Education Minister Daniel Funeriu
9. **Lawyer Toadere Ioana** – member of Lobby Transilvania and CMRNV on behalf of the initiation commission.

Basically, the public debate set



*Sustinere depozite dl. Sorin Narciz Jeflea, vicepreședinte U.C.M.R.*

1. **Aurora Cîrlig**, mediator – College of Mediators from North-West Region
  2. **Ioana Toadere**, mediator – College of Mediators from North-West Region
  3. **Oana Vișan**, mediator – College of Mediators from North-West Region
  4. **Andreica Radu Cornel**, mediator – College of Mediators from North-West Region
- out to identify possible solutions and provide reasoned answers to the following major questions:
1. Where should the preparatory grade function? At school or kindergarten? Why?
  2. What are the material resources required to operate the preparatory grade (games, furniture, specially equipped bathrooms, after-school programs, etc..), so that the goal

- programe after-school, etc.), astfel încât obiectivul acestui concept să fie atins? Cine ar trebui să asigure aceste resurse și în ce proporție?
3. Care sunt resursele umane necesare funcționării în condiții optime a clasei pregătitoare și cum este asigurată această resursă?
  4. Cât suntem de pregătiți pentru a introduce acest concept al clasei pregătitoare din anul școlar 2012-2013?
  5. Care sunt risurile în cazul în care nu vor fi asigurate resursele identificate?
  6. Ce ar trebui să facă autoritățile locale și naționale ca să asigure funcționarea optimă și într-un concept integrat a acestei clase pregătitoare?

Apreciem numărul mare de participanți, dar mai ales numărul impresionant de depozitări primite. Dorim să mulțumim pe această cale doamnei Vicepreședinte UCMR, **Gabriela Ichim**, care ne-a trimis o depozită din partea Uniunii și domnului **Sorin Narciz Jeflea** pentru depozitia susținută.

Audierea publică nu a avut drept scop să dea dreptate cuiva sau să acuze pe alțincineva, ci să extragă toate ideile, de la toate părțile implicate și să le expună celor interesați cu scopul de a ajuta la o funcționare cât mai normală a clasei pregătitoare.

Opiniile colectate prin procedura de audiere publică au fost sintetizate într-un raport care a fost prezentat într-o conferință de presă, la **o săptămână** de la eveniment, în data de 6 martie a.c., document ce a fost transmis tuturor celor care au participat, a fost postat online<sup>1</sup> pentru publicul larg și a



*Sustinere depozitie de catre Primarul Municipiului Cluj-Napoca, dl Radu Marin Moisin*

fost trimis Ministerului Educației și decidenților politici cu atribuții de decizie în domeniu.

#### COLEGIUL MEDIATORILOR DIN REGIUNEA DE NORD-VEST (CMRNV)

Colegiul Mediatorilor din Regiunea de Nord-Vest s-a inceput activitatea în noiembrie 2010, având ca scop principal promovarea medierii, facilitarea accesului la instituția medierii, prin informarea corectă și sistematică și degrevarea instanțelor de judecată. În prezent, CMRNV număra 33 de mediatori, pregătiți de specialiști în domeniul, conform prevederilor Legii 192/2006.

Din data de 09.05.2011, CMRNV este afiliată Uniunii Centrelor de Mediere din România.

Mai multe informații găsiți pe [www.mediere-nv.ro](http://www.mediere-nv.ro)

**OANA VISAN**  
Mediator  
Membru C.M.R.N.V

and present them to those interested parties, in order to help achieve a normal functioning of the preparatory grade.

Opinions collected through public debate procedure were summarized in a report which was presented in a press conference a week after the event, on March 6, a document that was sent to all those who participated, and was posted online<sup>1</sup> for the wide public and submitted to the Ministry of Education and decision makers in the field. ■

#### COLLEGE OF MEDIATORS FROM NORTH-WEST REGION (CMRNV)

**College of Mediators from North-West Region** started its work in November 2010, aimed primarily at promoting mediation, access to mediation, through accurate and systematic information and relieving the courts.

- Currently, CMRNV includes 33 mediators trained by specialists, according to Law 192/2006.
- 3. What are the human resources required for the efficient operation of the grade and how is this resource provided?
  - 4. How prepared are we to introduce this concept of preparatory grade starting school year 2012-2013?
  - 5. What are the risks if identified resources will not be provided?
  - 6. What should local and national authorities do to ensure optimal functioning in an integrated concept of the preparatory grade?

We appreciate the large number of participants, but especially impressive number of deposits received. We wish to thank Mrs. Vice president of UCMR, Gabriela Ichim, who sent us a deposition from the Union and Mr. Sorin Narciz Jeflea for his testimony.

The public debate was not intended to vindicate or to blame someone, but to extract all the ideas from all parties involved

**OANA VISAN**  
Mediator  
Member C.M.R.N.V

<sup>1</sup> [www.mediere-nv.ro](http://www.mediere-nv.ro)

1 [www.mediere-nv.ro](http://www.mediere-nv.ro)



## EXECUTAREA Silită SOLUTIONATĂ PRIN MEDIERE (2)

Credițoarea acceptă propunerea debitoarei privind valorificarea marfii pentru acoperirea parțială a debitului, sens în care aceasta solicită debitoarei stabilirea unei întâlniri la locul de depozitare pentru identificarea și ridicarea marfii ce face obiectul pretentiei creditoarei. Partile de comun acord, în locul și data la care va avea loc întâlnirea, cu precizarea că, în urma identificării marfii, creditoarea să aibă posibilitatea să calculeze valoarea marfii recuperate și să o transmită debitoarei pentru ca aceasta să se pronunte cu privire la acceptul său. Totodată, în situația în care nu vor ajunge la o negociere, debitoarea propune să valorifice stocul de marfă existent și să efectueze către creditoare contravaloarea marfurilor astfel valorificate.

La data și locul stabilit, reprezentanții partilor au identificat marfa, iar la cateva zile de la data acestei întâlniri, creditoarea comunică debitoarei valoarea calculată a marfii. În aceste condiții, tinând seama de posibilitatea debitoarei de a-și exprima acceptul, creditoarea fiind de buna credință, a considerat că se impune acordarea unui alt termen pentru ca debitoarea să aibă posibilitatea de a analiza oferta creditoarei și pentru a-și exprim punctual de vedere. Cu toate că a trecut sic el de-al doilea termen, debitoarea nu a dat curs nici unei solicitări, atât din partea mediatorului, cât și a creditoarei. Toate interventiile pentru a încerca soluționarea amabilă, prin mediere, a acestei dispute, au ramas fără finalizare.

Fapt pentru care, creditoarea în acest moment a solicitat executorului judecătoresc continuarea procedurii de executare silită, de data aceasta prin instituirea unui sechestru asupra marfii deținuta de către debitoare, fără a avea nici un drept – marfa este în posesia acesteia, dar neachitată, debitoarea având obligația conform contractului comercial încheiat între partii, să restituie marfa achiziționată și neachitată la termenele stabilite în contract.

Asadar, partile aflate în conflict,



## FORECLOSURE THROUGH MEDIATION (2)

**T**he creditor accepts the debtor's proposal regarding the sale of goods to cover the debt partially, therefore she asks the debtor an appointment at the warehouse to identify and pick up the goods claimed by the creditor. The parties jointly agree on the place and date of meeting, stating that after identifying the goods, the creditor will be able to calculate the value of goods purchased and not paid according to terms stipulated by the recovered and transmit it to the debtor for acceptance. Also, in case they do not reach any negotia-

tion is why the creditor resorted to the court executor to continue the forced execution procedure, this time by placing a garnishment on the goods held by the debtor, with no right – the goods is currently possessed by the debtor but is unpaid, although the debtor had the contract obligation to give back the goods purchased and not paid according to terms stipulated by the contract.

As the parties in conflict reached no agreement, I had to declare the mediation's failure, as the debtor did not express its consent to continue and finalize the mediation procedure. It is obvious that no mediation agreement was concluded, although desired by the creditor, despite that things seemed to be solved after the first information session.

As a conclusion, summarizing the attitude of the parties in the mediation process, I can say that although the parties have not reached a mutually beneficial solution, efficient and sustainable, it offered the parties the chance to decide themselves how to turn an unfavorable situation in an opportunity, have benefited from confidential information – the contract, financial statements, subject to dispute, but also one aspect which I think is the essence of mediation, namely that the parties have generated the solution on their own, as compared to a court trial, where the parties would not have this possibility, the court analyzing the situation according to documents submitted to the case file.

I have talked about resolving a commercial conflict between two private legal entities, but there can be solved any kind of disputes between individuals or legal entities on rights upon which the parties may decide – in civil, criminal, family, commercial matters, as well as other matters stipulated by the law.



NICA ISABELIA  
Mediator

NICA ISABELIA  
Mediator

## MEDIEREA – O FILOSOFIE DE VIATĂ (2)

*Prezentare sustinuta in cadrul conferintei „Medierea aproape de tine” organizata de Uniunea Centrelor de Mediere din Romania, partener al Federal Mediation and Conciliation Service U.S.A., împreuna cu Institutul Diplomatic Roman, Bucuresti, 4 decembrie 2011*

Pe rezentă inițiativă legislativă se fundamentează și pe recomandările făcute de Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, care s-a reunit la Vilnius (Lituania) în perioada 8 – 10 iunie 2011. Astfel, în Declarația de la Vilnius privind provocările și oportunitățile sistemului judiciar în actualul climat economic, se menționează în mod expres că sistemele de soluționare alternativă a disputelor pot oferi cetățenilor o metodă alternativă viabilă de a soluționa într-o manieră pașnică și completă conflictele în care sunt parte. Recomandarea cuprinsă în Declarația de la Vilnius este de a încuraja adoptarea de măsuri legislative pentru întărirea rolului medierii și concilierei, precum și pentru stabilirea serviciilor publice adecvate și a unui rol activ al instanțelor în sprijinirea și promovarea unor astfel de servicii.

Pe lângă cele precizate mai sus, în sprijinul prezentei propunerii legislative vin și prevederile Rezoluției Parlamentului European din 13 Septembrie 2011, privind punerea în aplicare a Directivei privind medierea în Statele Membre, impactul acesteia asupra medierii și preluarea de către instanțele judecătorești (2011/2026 (INI)).

În acest document, Parlamentul European:

1. Observă că, în conformitate cu articolul 6 din Directivă, procedura pentru acordarea decontării acordului de mediere din majoritatea statelor membre are aceeași autoritate ca o hotărâre judecătorească. Se constată că acest lucru este realizat fie prin prezentarea acestuia în fața instanței, fie printr-un acord notarial. Unele legiștii naționale au optat pentru ultima soluție, în timp ce, prin contrast, în multe state membre legalizarea notarială este o opțiune disponibilă în temeiul legiștiei naționale: de exemplu, în Grecia și în Slovenia, legea prevede că acordul rezultat din mediere poate fi executat de către instanțele de judecată; în Țările de Jos și în Germania acordurile pot fi prestate executoriu ca actele notariale; în alte state membre,
2. Observă că unele state europene au întreprins o serie de inițiative pentru a oferi stimulente financiare pentru părțile care apelează la mediere. În Bulgaria, părțile vor primi ramburs 50% din taxa de stat deja plătită pentru depunerea litigiului în instanță în cazul în care litigiu este rezolvat cu succes prin mediere, pe când legiștia românească prevede rambursarea integrală a taxei de instanță dacă părțile soluționează un litigiu prin mediere, dispoziție similară ce se regăsește și în legiștia maghiară. În Italia, toate actele de mediere și acordurile de mediere sunt exceptate de la plata de timbru și taxe;
3. Observă că, alături de stimulente financiare, anumite state membre ale căror sisteme judiciare sunt suprasolicitante au recurs la această normă prin care instituie medierea ca procedură obligatorie. Se constată că, în astfel de cazuri, litigiile nu pot fi depuse în instanță dacă părțile nu au încercat prima oară rezolvarea disputei prin mediere;

inclusiv Austria, ele pot, cum prevede legea actuală, să fie prestate executoriu ca acte notariale, în ciuda lipsei unei prevederi explicite în acest sens în legiștia națională relevantă. Astfel, Parlamentul European invită Comisia să garanteze că



## MEDIATION – A LIFE PHILOSOPHY (2)

*Presentation held within the conference “Mediation close to you” organized by the Union of Mediation Centers from Romania, partner of Federal Mediation and Conciliation Service, together with the Romanian Diplomatic Institute, Bucharest, december 4, 2011*

Te current legislative initiative is based also on the recommendations made by the General Assembly of the European Network of Judiciary Councils, which met in Vilnius (Lithuania) from June 8 to 10, 2011. Thus, the Vilnius Declaration

legislations have opted for the latter, while, by contrast, in many Member States notarization is an option available under national law: for example, in Greece and Slovenia, the law provides that the agreement resulting from mediation can be executed by the courts; in the Netherlands and Germany the agreements can be rendered enforceable as notary acts; in other Member States, including Austria, they may, as required by current law, be rendered enforceable as notary acts, despite the lack of explicit stipulation in this regard in the relevant national legislation. Therefore, the European Parliament invites the Commission to ensure that all Member States that have not fulfilled yet Article 6 of the Directive, do so without delay;

2. notices that some European countries have undertaken several initiatives to provide financial incentives for parties that resort to mediation. In Bulgaria, the parties will be refunded 50% of the state fee already paid for submitting the dispute to court if the dispute is successfully resolved through mediation, while Romanian legislation provides full reimbursement of the court fee if the parties resolve a dispute through mediation, similar provision that is also found in the Hungarian law. In Italy, all mediation documents and mediation agreements are exempt from stamp fee and taxes.

3. notices that, along financial incentives, some Member States whose legal systems are overburdened, resorted to this rule by establishing mediation as a mandatory procedure. It appears that in such cases, disputes cannot be submitted to the court if the parties haven't tried first resolution of the dispute through mediation.

4. stresses that, despite the controversy, Member States whose national legislation go beyond the basic requirements of the Directive on mediation appear to have achieved sig-

4. Subliniază faptul că, în ciuda controverselor, statele membre a căror legislație națională merge dincolo de cerințele de bază ale Directivei privind medierea par să fi obținut rezultate importante în promovarea tratamentului non - judiciar a litigiilor în materie civilă și comercială; se observă că rezultatele obținute, în special în Italia, Bulgaria și România au dovedit că medierea poate duce la o rezoluție extrajudiciară rentabilă și rapidă a litigiilor prin intermediul unor proceduri adaptate nevoilor părților;
5. Observă, de asemenea, rezultatele de succes ale legii românești cu privire la mediere, există ca un corp separat, juridic, autonom; este în întregime dedicat promovării activității de mediere, elaborării de standarde de formare, pregătire de formatori, eliberarea documentelor de calificare și certificare profesională a mediatorilor; adoptarea unui cod de etică și formularea de propunerile legislative;
6. Consideră că este nevoie de creșterea gradului de conștientizare și de înțelegere a medierii și solicită acțiuni suplimentare în această direcție pentru a sporii absorția de mediere de către întreprinderi și cerințele pentru accesul la profesia de mediator;
7. Consideră că autoritățile naționale ar trebui să fie încurajate să dezvolte programe, cu scopul de a promova cunoștințe corespunzătoare de soluționare alternativă a litigiilor; considerăm că aceste acțiuni ar trebui să abordeze principalele avantaje ale medierii - cost, rata de succes și eficiența de timp - și ar trebui să vizeze avocații, notarii și întreprinderile, în special IMM-urile,

precum și cadrele universitare;

## NEVOIA OBLIGATIVITĂȚII MEDIERII

Pentru ca medierea să își producă și în România cu adevărat efectele trebuie să ne gândim la dezvoltarea sa și la implicarea sa într-o măsură mai mare în activitatea de soluționare a litigiilor, aflată sub monopolul total al instanțelor. În consecință, având în vedere legislația similară din mai multe state europene, soluția firească o reprezintă introducerea medierii obligatorii în anumite tipuri de litigii, pornind de la ideea lui Thierry GARBY, președintele Forumului Mondial al Centrelor de Mediere, care spune că nu rezolvate prin mediere. Subiectul medierii obligatorii l-am dezbatut pe larg în volumul „**Medierea - Oxigen pentru Afaceri**”, apărut în 2011 la Editura Universul Juridic, lucrare pe care am coordonat-o și scris-o alături de mai mulți colegi mediatori recunoscuți - Dr. Bogdan Stănescu, Manuela Sîrbu, Mihai Munteanu și Ion Dedu.

Medierea se adresează oricărui tip de conflict care poate fi soluționat prin această metodă alternativă de rezolvare a unui diferend. Mai mult ca oricând, în contextul crizei economice mondiale și a recesiunii, medierea își dovedește utilitatea din mai multe puncte de vedere, ajutând astfel companiile

nificant results in promoting non-judicial treatment of disputes in civil and commercial matters; it appears that the results obtained, especially in Italy, Bulgaria and Romania proved that mediation may result in a cost effective and quick extrajudicial resolution of disputes through procedures tailored to the parties' needs;

5. notices also the successful results of Romanian law on mediation, the provisions on financial incentives and establishment of the Mediation Council institution - a national mediation practice authority which exists as a separate, legal, independent body; it is entirely dedicated to promoting the mediation activity, elaboration of training standards, training of trainers, issuing professional qualification papers and professional certification of mediators, a code of ethics and formulation of legislative proposals;
6. believes there is need to raise awareness and understanding of mediation and requires further action in this direction to increase absorption of mediation by enterprises and the requirements for access to the mediator profession;
7. considers that national authorities should be encouraged to

## THE NEED FOR MANDATORY MEDIATION

For mediation to really produce its effects in Romania too we need to think about its development and its involvement in the settlement of disputes activity, which is under total monopoly of the courts. Therefore, given similar legislation in several European countries, the natural solution is to introduce mandatory mediation in certain types of litigations, based on the idea of Thierry GARBY, President of the World Forum of Mediation Centers, who says there is no limit to things that can be resolved through mediation. I detailed mandatory mediation topic in the book „Mediation - Oxygen for Business,” published in 2011 by the Universul Juridic Publishing House, a book that I coordinated and co-written with several famous mediators - Dr. Bogdan Stănescu, Manuela Sîrbu, Mihai Munteanu, Ion Dedu.

Mediation addresses any type of conflict that can be resolved by this alternative method of resolving a dispute. More than ever, given the global economic crisis and recession, mediation proves its usefulness in several ways, helping companies solve their conflicts cheaper and faster.

A high number of Romanian companies still turn to court and some of them to arbitration.

This happens despite the fact that a solution obtained from mediation is immediate, affordable, sustainable and efficient, being generated by the parties and not by a third.

The paradox of our justice and its anomalies led to the point that people who are sued think they have more to gain from



**Caravana Medierii Tulcea**

jate să dezvolte programe, cu să își soluționeze conflictele mai ieftin și mai rapid. Firmele românești apelează, încă, în număr foarte mare, la instanța de judecată și, unele dintr-ele, la arbitraj. Acest lucru se întâmplă în ciuda faptului că soluția obținută în urma procedurii de mediere este imediată, puțin costisitoare, durabilă și eficientă, fiind generată de către părți și nu

develop programs in order to promote adequate knowledge on alternative dispute resolution; we believe that these actions should approach the main advantages of mediation - cost, success rate and time efficiency - and should include lawyers, notaries and businesses, particularly SMEs and academics;

a court trial, which in Romania takes a considerable number of years.

It is necessary to contradict this, in the sense that mediation is a definitely more favorable choice for both parties in conflict, because, after years of delays in court, it may rule an unfavorable solution that could remove them permanently from the market.

de către o terță persoană.

Paradoxul justiției noastre și anomaliiile ei au dus până acolo încât în prezent, cei dați în judecată consideră că au mai mult de câștigat în urma unui proces care în România durează un număr considerabil de ani.

Este necesară o contracicere a acestui fapt, în sensul în care medierea este o alegere net favorabilă ambelor părți implicate în conflict, pentru că, după mulți ani de tergiversări în instanță, se poate ca aceasta să dea o soluție favorabilă, care să îi scoată definitiv de pe piață.

Este nefreric să-ți lași viața și averea în mâinile unui judecător, cătă vreme prin mediere se ajunge la o soluție care exprimă voința reală a părților. Părțile care au participat chiar și o singură dată la o procedură de mediere, pot declara că nimic nu te poate face mai mulțumit ca un Acord de mediere, pentru că în el se regăsește ceea ce părțile conștiți.

Mă bucur că s-au pus bazele unui parteneriat între mediatori și avocați, avocații începând să recomande medierea, precum și că piața de consultanță de afaceri este receptivă la această alternativă. De altfel, este un trend pe care și alte state îl urmează de ani de zile. O companie americană, bunăoară, care are un litigiu, nu se gândește în niciun caz să actioneze în instanță partea adversă până nu încearcă să soluționeze disputa prin metodele de soluționare alternative, în special prin mediere (lucru de neconceput pentru o companie românească).

Medierea ajută la stabilirea și menținerea unor relații comerciale bazate pe încredere și respect reciproc, generând relații de colaborare puternice. Mai mult, medierea consolidează încrederea dintre partenerii comerciali, știut fiind faptul că relațiile comerciale sunt clădite pe încrederea reciproc a partenerilor contractuali.

Noi afaceri pot lăua naștere în situația în care prin mediere sunt stabilită principii clare, sunt împărtășite responsabilitățile, scopurile și obiectivele viitoare. Prin medierea comercială relațiile dintre partenerii de afaceri existente sunt păstrate și astfel se deschid perspective de inițiere a unor noi parteneriate și afaceri în comun.

Relațiile comerciale sunt grav vătămate în situația în care între companii există litigii pe rolul instanțelor, intervenind în aceste cazuri o perturbare iremediabilă a relațiilor comerciale existente. Medierea comercială este soluția depășirii unor astfel de blocări.

Păstrarea colaboratorilor și a partenerilor de afaceri este astfel

realizată.

Iată de ce am considerat că trebuie intervenit la nivel legislativ pentru modificarea Legii 192/2006. În 2009 am fost unul dintre inițiatorii principali ai proiectului care s-a transformat în Legea 370/2009, act normativ ce conține modificări și completări necesare pentru funcționarea corectă a medierii. Următorul demers pe care îl voi coordona îl reprezintă inițiativa legislativă de modificare și completare a Legii Medierii, înregistrată cu nr. 892 în data de 21.11.2011 la Senat, în sensul introducerii medierii obligatorii, astfel încât instanțele de judecătă vor fi obligate să recomande părților aflate într-un anumit tip de litigiu să apeleze la mediere înainte de a se adresa instanței. Există state în care introducerea medierii obligatorii reprezintă adevărate povești de succes.

#### Caravana Medierii Tulcea



Una dintre cele mai importante prevederi ale acestui proiect este art. 43 alin. (2<sup>a</sup>), care prevede:

*„Înainte de sesizarea instanței de judecătă sau a organului de urmărire penală, părțile sau oricare dintre acestea sunt înțuite să încearcă soluționarea conflictului prin mediere, sub sănătinea pre-maturității introducerii cererii de chemare în judecătă sau a plângerei penale prealabile.”*

Rămâne de văzut dacă legislativul din România va susține o inițiativă de modificare a legii medierii, care va aduce mult mai multă pace socială, va crește gradul de civilizație al poporului și ne va face să înțelegem că în cazul unui conflict, toată lumea câștigă dacă urmează această procedură a medierii.

**ALINA GORGHIU**  
deputat, mediator

It is unnatural to leave your life and wealth in the hands of a judge, disrupted. Commercial mediation is the solution to overcome such blockages. Keeping collaborators and business partners is thus achieved.

That is why I thought an intervention must be done at legislative level, to change the law 192/2006. In 2009 I was one of the main initiators of the draft that turned into law 370/2009, containing changes and necessary additions for proper functioning of mediation. The next step that I will coordinate is the legislative initiative amending and supplementing Mediation Law, registered under no. 892 on 21.11.2011 in the Senate, in the sense of introducing mandatory mediation so that the courts will be obliged to advise the parties to a particular type of litigation to seek mediation before addressing the court. There are states where

I'm glad that a partnership between mediators and lawyers was initiated, as lawyers start recommending mediation, and the business consulting market is receptive to this alternative. Moreover, it is a trend that other states have followed for some years now. A U.S. company, for example, which has a dispute, does not think in any case to take the adversary to the court before trying to solve the dispute through alternative methods, especially through mediation (unthinkable for a Roma-

nian company).

Mediation helps to establish and maintain commercial relationships based on trust and mutual respect, creating strong collaboration relations. Moreover, mediation strengthens trust between trading partners, knowing that trade relations are built on mutual trust from the partners.

New businesses may be incurred if mediation sets clear principles, shares responsibilities, goals and future objectives. By commercial mediation, relations existing between business partners are kept, thus opening perspectives to initiate new partnerships and business together.

Commercial relations are seriously injured where litigation between the companies is pending in courts, in these cases

the mandatory mediation is true success stories.

One of the most important provisions of this project is art. 43 paragraph (2<sup>a</sup>), which mentions:

*„Before addressing the court or prosecuting body, parties or any of them are bound to seek settlement through mediation, under the prematurity of filing the summons or prior criminal complaint.”*

We should wait and see whether the Romanian legislative will support an initiative to amend the law on mediation, which will bring much more social peace, will increase the nation's degree of civilization and will make us understand that in case of conflict, everyone wins if we use this process of mediation.

**ALINA GORGHIU**  
deputy, mediator

# UN NOU MODEL DE GESTIONARE A CONFLICTELOR DE MUNCĂ – MANAGEMENT CU INTERVENȚIA TIMPURIE A UNEI TERTE PĂRȚI

Întâlnirea Agentilor naționale Cardiff, Wales – Septembrie, 2011  
(partea a 3-a)

*Prezentat în cadrul conferinței „Medierea aproape de tine” organizată de Uniunea Centrelor de Mediere din România, partener al Federal Mediation and Conciliation Service U.S.A., împreună cu Institutul Diplomatic Român, București, 4 decembrie 2011*

## D. NEGOCIERILE SI DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ÎN SECTORUL FEDERAL

1. FMCS este de asemenea responsabilă să ajute dobândirea unor relații în managementul muncii stabile în cadrul Guvernului Federal. În Decembrie 2009, Președintele Obama a emis un Ordin Executiv de a „promova relații de munca satisfăcătoare pentru a îmbunătăți productivitatea și eficiența Guvernului Federal.” Politica din spatele Ordinului Executiv 13522, după cum a fost stabilită în Secțiunea 1 merită a cita: Angajații federali și reprezentanții sindicatelor acestora sunt o sursă esențială în ideile de prima linie și informațiile despre realitatele asigurării serviciilor guvernamentale pentru poporul American. Un forum non-adversar pentru manageri, angajații și reprezentanții ai sindicatelor angajaților, în care aceștia să discute operațiuni guvernamentale, va promova relații de munca satisfăcătoare și îmbunătățirea productivității și eficienței Guvernului Federal. Forumurile de management al muncii, în plus față de procesul de negocieri, vor permite managerilor și angajaților să colaboreze în continuare pentru a îndeplini servicii de cea mai înaltă calitate pentru poporul American. Managementul ar trebui să se ocupe cu discutarea provocărilor de la locul de munca și a problemelor legate de munca și să se străduiască să dezvolte soluții comune, mai degrabă decât să sfatuiască reprezentanții sindicatelor asupra unor soluții deja existente la problemele discutate și abia atunci să înceapă o negociere asupra impactului și implementării soluțiilor predeterminate. Scopul acestui ordin este să stabilească o formă productivă și de cooperare a relațiilor de management al muncii prin intermediul ramurii executive.<sup>20</sup>

Pentru a implementa aceasta politică, Ordinul Executiv 13522 cere tuturor agentilor federației să stabilească „forumuri

pentru managementul muncii care să permită managerilor și angajaților să colaboreze și să continue asigurarea serviciilor de cea mai înaltă calitate pentru poporul American.” Acest mandat prezidențial a asigurat o nouă ocazie perfectă pentru implementarea modelului FMCS de abordare și intervenție proactivă.

Astfel, în câteva zile de la emiterea acestui Ordin Executiv, FMCS a ajuns la Directorul Biroului de Management al resurselor umane, prima agenție a Statelor Unite careia i-s-a trasat sarcina de a implementa Ordinul, și a oferit Agenției și personalului intregul sau sprijin. Atunci cand aceasta ofertă a fost acceptată cu entuziasm, FMCS, ca un prim pas, a început să lucreze cu Federal Labor Relations Authority (FLRA) Biroul Consiliului General, pentru a dezvolta un program de formare potrivit. În sesiunea comună ce a durat două zile, avocații FLRA au instruit perechi de participanți din cadrul managementului muncii, în prima zi, despre datoria și scopul negocierilor, inclusiv despre subiectele facultative în legătură cu negocierile în cadrul legilor federale ale negocierilor, și despre utilizarea implicării înaintea luării unei decizii, ca și instrument al unor relații de management al muncii mai eficiente. În cea de-a doua zi de formare, mediatorii FMCS au furnizat participanților informații și metode de construire interactivă a abilităților necesare schitării unui forum eficient despre managementul muncii, luarea deciziilor consensual, facilitarea și alte abilități necesare pentru o implementare de succes a forumului.

Până în acest moment au fost tinute 200 de sesiuni de formare pentru echipele de management al muncii din agențile federale. Mediatorii FMCS sunt de asemenea implicați în mai mult de 20 de forumuri pe tema managementului muncii și în cel puțin două proiecte de negociere pilot ce privesc ceea ce noi numim „subiecte

# A NEW MODEL FOR MANAGING LABOR-MANAGEMENT CONFLICTS – WITH EARLY THIRD PARTY INTERVENTION

International Agencies Meeting Cardiff, Wales – September, 2011  
(part 3)

*Presented at the conference „Mediation close to you” organized by the Union of Mediation Centers in Romania, Federal Mediation and Conciliation Partner Service USA, together with the Romanian Diplomatic Institute, Bucharest, December 4, 2011*

## D. FEDERAL SECTOR RELATIONSHIP DEVELOPMENT AND BARGAINING

1. The FMCS is also responsible for helping to achieve stable labor-management relations throughout the Federal Government. In December 2009, President Obama issued an Executive Order to „promote satisfactory labor relations and improve the productivity and effectiveness of the Federal Government.” The policy behind Executive Order 13522, as set forth in Section 1, is worth quoting:

Federal employees and their union representatives are an essential source of front-line ideas and information about the realities of delivering Government services to the American people. A non-adversarial forum for managers, employees, and employees' union representatives to discuss Government operations will promote satisfactory labor relations and improve the productivity and effectiveness of the Federal Government. Labor-management forums, as complements to the existing collective bargaining process, will allow managers and employees to collaborate in continuing to deliver the highest quality services to the American people. Management should discuss workplace challenges and problems with labor and endeavor to develop solutions jointly, rather than advise union representatives of predetermined solutions to problems and then engage in bargaining over the impact and implementation of the predetermined solutions. The purpose of this order is to establish a cooperative and productive form of labor-management relations throughout the executive branch.<sup>20</sup>

To implement this policy, Executive Order 13522 requires all federal agencies to establish „labor-management forums [that] allow managers and employees to collaborate in continuing to deliver the highest quality services to the American people.” This

Presidential mandate provided another perfect opportunity for implementing the FMCS's proactive outreach and intervention model.

Thus, within days of the issuance of this Executive Order, the FMCS reached out to the Director of the Office of Personnel Management, the primary U.S. agency tasked with implementing the Order, and offered the full support of the Agency and its staff. When this offer was enthusiastically accepted, FMCS, as its first step, began working with the Federal Labor Relations Authority (FLRA) Office of the General Counsel, to craft an appropriate training program. In the two-day joint session, FLRA attorneys instructed paired labor and management participants on the first day about the duty and scope of bargaining, including permissive subjects of bargaining under the federal bargaining law, as well as the use of pre-decisional involvement as a tool for more effective labor-management relations.

On the second day of training, FMCS mediators provided participants with information and interactive skill building on effective labor-management forum design, consensus decision-making, facilitation, and other skills needed for successful forum implementation.

To date, in excess of 200 training sessions have been delivered to federal agency labor-management teams. FMCS mediators are also involved in more than 20 ongoing labor-management forum facilitations and at least two pilot bargaining projects concerning what we refer to as „permissive subjects” of bargaining. A wide range of departments and agencies are being served: the Departments of the Treasury, Defense, Homeland Security, Health and Human Services, Veterans Affairs, Labor, Agriculture, the Army and the Navy, the Office of Personnel Management, the Federal Aviation Administration, the National Labor Relations Board, the Peace

facultative" ale negocierilor. O gamă variată de departamente și agenții sunt deserveți: Departamentul de Treasury, Apararea, Securitatea Națională, Sanatatea, Veterans Affairs, Munca, Agricultura, Armata și Flota, Biroul de Resurse Umane, Administrația Federală de Aviație, Consiliul Național al Relațiilor de Munca, Corpul Pacific și Marina militară. Aceasta formare comună a fost laudată astfel generând o cerere de formări aditionale, în special din partea agenților cu multiple unități de negocieri.

In consecință, FLRA și FMCS s-au dezvoltat să asigure acum un program consolidat, comun, de instruire, de o zi. În plus, FMCS a fost desemnată de Consiliul Național pentru Relațiile Federale de management al muncii, organismul creat pentru a supraveghea implementarea Ordinului Executiv 13522, pentru dezvoltarea unui program inovativ "formarea formatorului" pentru a extinde posibilitatele de formare și de dezvoltare a unui forum în cadrul a mii de unități de negocieri al Guvernului Federal.<sup>21</sup>

2. FMCS a primit recent alta sarcina foarte importantă și sensibilă legată de negocierile colective și personalul federal. Administrația Pentru Siguranta Transporturilor (TSA) a fost creată după atacurile teroriste de la 11 Septembrie pentru a întări siguranța sistemelor de transporturi din Statele Unite și căutând în același timp să asigure libera circulație a oamenilor și a comerțului. În decursul unui an, TSA și-a asumat responsabilitatea pentru siguranța în aeroporturi și a desfășurat o forță de munca, federală, pentru a respecta termenele limită în ceea ce privește verificarea tuturor pasagerilor zborurilor comerciale și a bagajelor acestora. În ciuda faptului că formarea sindicatelor și a negocierilor colective sunt un punct comun pentru alt personal de securitate al Guvernului, inclusiv majoritatea oficialilor, de aplicare a legii de stat sau locale și alti angajați federați pentru siguranta, până la 8 Ianuarie 2003 Sub-Secretarul Sigurantei Transporturilor James Loy, le-a negat Ofiterilor pentru Siguranta Transporturilor (TSOs) drepturile de negocieri comuna declarand că: "Lupta împotriva terorismului cere o forță de munca flexibilă care să poată răspunde rapid amenințărilor... lucru care nu este compatibil cu datoria de a negocia cu sindicatelor muncii."<sup>22</sup> Mai devreme în acest an, oricum, un nou Administrator al TSA a emis o "Determinare Modificată" care asigură reprezentarea sin-

dicală, dar doar "negocieri colective limitate potrivite cu misiunile extremitate de delicate a TSA."<sup>23</sup> În mod special, Determinarea excludează în mod expres o sumedenie de subiecte cu implicări de securitate eradicând astfel provocările cu care se vor confrunta partile atunci când se vor ivi negocierile.

Ca rezultat al acestei Determinări, a fost condus un tur de scrutin electoral secret, a fost ales un reprezentant pentru negocierile colective, iar pregătirile pentru negocieri sunt în desfasurare. Recunoscând faptul că TSA trebuie să "înstituie cultul colaborării angajaților, lucrul ce este critic pentru misiunea ei". Administratorul Pistole a delegat de asemenea ca partile și participanții la negocierile colective... să urmeze cursul de formarea al FMCS despre negocierile bazate pe interese anterioare începerii negocierilor și ca negocierile de după, să fie facilitate de unul sau mai mulți mediatori de la FMCS.<sup>24</sup>

În același timp, în folosirea unui model de intervenție timpurie proactivă, FMCS lucrează cu partile pentru a programa cursul de formare și mandatul de facilitare în negocieri din Determinare.

#### **PARTEA A II-A: ALTE PROGRAME SI PRACTICI DE INTERVENȚIE TIMPURIE ALE FMCS**

În același ton, FMCS a creat o varietate de programe și tehnici de a interveni din timp pentru a ajuta conflictele din managementul muncii.

#### **A. INTERVENTIA TIMPURIE IN NEGOCIERILE COLECTIVE**

FMCS revizuează și analizează în mod constant pentru a îmbunătăți continuu serviciile și programele furnizate comunității managementului în munca. Comparând durata unei prime sesiuni de mediere cu durata oricarei intreruperi a muncii ce i-a urmat se poate arăta că intervenția timpurie FMCS joacă un rol important în reducerea duratei intreruperii muncii. În mod specific, FMCS a constatat faptul atunci când medierea are loc înainte de expirarea contractului, durata unei stopări medii a muncii scade cu mai mult de 26 de zile - de la 68 la 42 - în comparație cu cazurile în care prima sedință de mediere are loc după data de expirare. Cu toate acestea, momentul implicării FMCS este un element important în reducerea duratălor stopării muncii și logic acest lucru are sens.

Interventia facuta mai tarziu de FMCS este în primul rand implicării în negocierea contractului,

Corps, and the Marine Corps.

This joint training has been highly acclaimed, thereby generating a demand for additional training, especially from large agencies with multiple bargaining units. In response, the FLRA and FMCS developed and are now delivering a consolidated one-day joint training program. In addition, FMCS was tasked by the National Council on Federal Labor-Management Relations, the entity created to oversee the implementation of Executive Order 13522, to develop an innovative "train-the-trainer" program to greatly expand the opportunities for training and forum development throughout thousands of Federal Government bargaining units.<sup>21</sup>

2. The FMCS also recently received another critical and sensitive assignment relating to collective bargaining and federal security personnel. The Transportation Security Administration (TSA) was created in the wake of the 9/11 terrorist attacks to strengthen the security of the U.S. transportation systems while also seeking to ensure freedom of movement for people and commerce. Within a year, TSA assumed responsibility for security at the nation's airports and deployed a federal workforce to meet Congressional deadlines for screening all commercial airline passengers and baggage.

Despite the fact that unionization and collective bargaining is commonplace for other government security personnel, including most state and local law enforcement officials and other federal security employees, on January 8, 2003, Under Secretary of Transportation for Security James Loy denied Transportation Security Officers (TSOs) collective bargaining rights, stating that: "Fighting terrorism demands a flexible work force that can rapidly respond to threats ... [which is] not compatible with the duty to bargain with labor unions."<sup>22</sup> Earlier this year, however, a new TSA Administrator issued a "Modified Determination" providing for union representation, but only "limited collective bargaining appropriate to the highly sensitive mission of the TSA."<sup>23</sup> Specifically, the Determination expressly exempts from collective bargaining a host of defined subjects with security implications, thereby elevating the challenges that will confront the parties when negotiations occur.

As a result of this Determination, a secret ballot election was conducted, a collective bargaining representative was selected,

and preparations for negotiations are underway. Recognizing that TSA must "institutionalize the culture of collaboration and employee engagement that is critical to its mission[.]" Administrator Pistole also directed that the "parties to and participants in collective bargaining negotiations ... attend [FMCS] joint training on interest-based negotiation prior to commencement of bargaining" and that negotiations thereafter be facilitated by one or more facilitators/mediators from the Federal Mediation and Conciliation Service.<sup>24</sup> Once again, utilizing an early, proactive intervention and outreach model, the FMCS is working with the parties to schedule the training and facilitated bargaining mandated by the Determination.

#### **PART II: OTHER FMCS EARLY INTERVENTION PROGRAMS AND PRACTICES**

In a similar vein, FMCS has created a variety of other programs and techniques for intervening early to help manage labor-management conflicts.

#### **A. EARLY INTERVENTION IN COLLECTIVE BARGAINING NEGOTIATIONS**

FMCS routinely reviews and analyzes its work in order to continuously improve the services and programs delivered to the labor-management community. Comparing the date of a first mediation session with the duration of any subsequent work stoppage shows that early FMCS intervention plays an important role in reducing the length of the work stoppage. Specifically, FMCS has found that when mediation occurs before the contract expiration date, the duration of an average work stoppage falls by more than 26 days—from 68 days to 42—as compared to cases where the first mediation session occurs after the expiration date. Thus, the timing of the FMCS' involvement is an important element in reducing the duration of work stoppages, and logically this makes a great deal of sense. The later FMCS is first involved in the contract negotiation, the more likely it is that bargaining positions have become entrenched and attitudes more difficult to sway.

**Mediation under our statutory scheme, however, is a voluntary process and FMCS mediation services can be requested at any time during contract negotiations, after a strike or lockout has begun, or not at all. Generally, parties to a collective-bargaining agree-**

cu atat mai mult este posibil ca pozitile de negociere să fi devenit inradicate și atitudinile mai greu de stapanit.

**Medierea, conform schemei de reglementare, este, oricum, un proces voluntar iar serviciile de mediere oferite de FMCS pot fi solicitate în orice moment pe perioada negocierilor contractului, după ce o greva sau o inchidere a fabricii au avut loc, sau chiar deloc. În general, partile dintr-un acord de negocieri colectiva trebuie doar să furnizeze o instanță Agenției cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea contractului.<sup>25</sup> Partile, cu excepții limitate, nu sunt obligate să accepte medierea. Din acest motiv FMCS utilizează toate programele și serviciile care îi sunt disponibile pentru a păstra contactul cu partile și pentru a le încuraja să folosească medierea. Experiența arată că partile multumite de serviciile noastre, într-o runda de negocieri, au tendința să ceară runde următoare.**

## B. MEDIAREA NEMULTUMIRILOR

Alt model de intervenție timpurie promovat de FMCS este medierea nemultumirilor. Majoritatea acordurilor de negocieri includ o procedură de rezolvare a nemultumirilor, care de obicei culminează cu arbitrajul, dacă nemultumurile nu sunt rezolvate anterior. Medierea nemultumirilor este un pas complet voluntar, facut anterior arbitrajului, care ofera o posibilitate de rezolvare printr-o treta parte, neutra. FMCS poate oferi mediere în cazul nemultumirilor ca parte a unui program mai amplu prin care ofera ajutor managementului să se concentreze pe interesele comune.

Mediatorii FMCS asigura acest serviciu sectorului privat și public având ca scop împiedicarea problemelor nerezolvate de interpretare a contractelor sa intervina în viitoarele negocieri contracuale. Prelungirea duratei unui contract crește posibilitatea de a rezolva problemele litigioase ce apar pe durata acestuia.

FMCS vede procesul de mediere a nemultumirilor ca pe o modalitate de a actualiza relații de management în munca, mai bune. În timp ce FMCS nu se poate implica în medierea tuturor nemultumirilor obisnuite, poate fi de acord să medieze în contextul unei oferte de servicii complete sau în încadrarea unui program mai ambițios ce se află în desfășurare, în special atunci când mecanismele au esuat și disputele nu sunt rezolvate cu promptitudine.

In aceste situații exceptionale, FMCS folosește medierea nemultumirilor pentru a ajuta partile să stabilească metode mai bune de rezolvare a conflictului.

## C. DEZVOLTAREA RELAȚIILOR SI FORMAREA

Dupa cum a fost discutat în partea I de mai sus, intervenția proactivă și construirea relațiilor sunt esențiale atunci când partile au de-a face cu probleme complexe și încarcate emoțional, cum ar fi asigurările de sănătate și reforma educației publice. Dar învățarea partilor să se descurce cu conflictele de zi cu zi de la locul de munca și cu negocieri de rutina este o alta strategie de intervenție timpurie a FMCS. Reprezentanții muncii și managementului

recunosc adesea că este nevoie de noi abordări pentru a gestiona problemele mutuale. Mediatori FMCS asigură programe de formare care ajută managementul să munca și să imbu-nătăreasca relațiile, să dezvolte tehnici de rezolvare a problemelor și să cultive abordări de colaborare în negocieri.

Pentru a veni în întâmpinarea acestor nevoi, FMCS oferă o gamă variată de Programe pentru Formarea în Dezvoltarea Relațiilor (RDT), cum sunt cele descrise mai jos. Dar înainte de a începe orice curs de formare, mediatorii FMCS ghidăză partile printr-o evaluare a relațiilor în managementul muncii și identifică zonele care au nevoie de imbunătățiri. Odată ce au fost stabilite domeniile în care este nevoie de formare, FMCS concepe programe care să se plieze pe acele nevoi. Aceste programe de formare nu doar imbunătătesc calitatea relațiilor partilor, ci sunt de asemenea concepute să asigure proceduri și structuri care să duca la discuții și rezolvări comune. Învățarea și practicarea acestor abilități duce la un loc de munca mai competitiv și mai productiv.

- formarea în Administrația Contractelor ajuta partile să transforme limbajul contractual în practica, abordind subiecte cum ar fi construirea relațiilor, definirea rolurilor liderilor,

grievance and arbitration mechanisms have broken down and disputes are not being resolved expeditiously. In these exceptional situations, FMCS uses grievance mediation to help parties establish better methods of conflict management and resolution.

## C. RELATIONSHIP DEVELOPMENT AND TRAINING

As discussed in Part I above, proactive intervention and relationship building are essential when the parties are faced with complex and emotionally-charged issues, such as health care and public education reform. But teaching parties how to manage conflict over day-to-day workplace matters and routine negotiations is another important FMCS early



Caravana Medierii Tulcea

lective bargaining agreements intervention strategy. Labor and include a grievance procedure, management representatives often culminating in arbitration if the grievance is not settled beforehand. Grievance mediation is a completely voluntary step, taken prior to arbitration, which provides an opportunity for resolution by a third-party neutral. FMCS can offer grievance mediation as part of a larger program

to help labor and management focus on their joint interests. FMCS mediators provide this service to the private and public sectors with the goal of preventing unresolved contract interpretation issues from spilling over into future contract negotiations. Lengthening the duration of a contract increases the desirability of resolving contentious issues arising during its term.

FMCS views the grievance mediation process as a means to fashion improved labor-management relations. While FMCS cannot involve itself in the mediation of all routine grievances, it can agree to mediate in the context of a full-service approach or within the framework of a larger, ongoing program, especially when

abilitati interpersonale si de comunicare, si gestionarea ne- ce din partea ambelor parti in ceea multumirilor. Prin interventia structurale, ambele parti identifica zone cu probleme si dezvolta obiective ce sa dezvolte comisii care colaboreaza in cadrul solutiilor de rezolutie a problemelor. O relatie la locul de munca, cum ar fi si guranta, sanatatea si bunastarea. Aceste programe dezvoltă abilitatile interpersonale ale partilor prin planificarea eficienta, rezolvarea in grup a problemelor, aducerea de idei noi, dinamica grupului si facilitarea dezvoltarii abilitatilor.

- formarea Comisiilor de Management al Muncii ajuta partile sa dezvolte comisii care colaboreaza in cadrul solutiilor de rezolutie a problemelor. O relatie la locul de munca, cum ar fi si guranta, sanatatea si bunastarea. Aceste programe dezvoltă abilitatile interpersonale ale partilor prin planificarea eficienta, rezolvarea in grup a problemelor, aducerea de idei noi, dinamica grupului si facilitarea dezvoltarii abilitatilor.

• Procesul de negocieri alternative: Rezolvarea problemelor bazate pe interes este o alternativa traditionala la negocieri, Spus mai simplu, Agentia a aprecia se concentreaza pe interesele ce sunt radacina problemei respective. Procesul incourageaza folosirea standardelor obiective in gasirea solutiilor iar partile invata sa inlocuiasca abordarile traditionale de negociere cu abordari de colaborare in rezolvarea problemelor, prin intermediul asistarii active, comunicarii bazate pe interes, dezvoltarea de idei noi si decizii luate de comun acord.

Ocasional, FMCS se confrunta cu situatii complet disfuncionale unde, la baza, relatia de negociere a partilor este distrusa. In asemenea circumstante, FMCS ofera formari specializate Relationship-By-Objective (RBO). Agenția incepe prin a oferi partilor un forum unde sa se angajeze in discutii sincere cu privire la motivul deteriorarii relatiei. Programul de reparare a relatiei se concentreaza apoi asupra procedurilor prin care munca si managementul ar putea sa hucreze functional incepand cu un angajament puternic

## CONCLUZIE

Scopul acestei lucrari a fost sa ofere o privire de ansamblu asupra initiativelor strategice ale FMCS in timpul conducerii mele. Spus mai simplu, Agentia a abordat si a pus in aplicare o abordare timpruire, proactiva realizata printru a asista partile, printre varietate de formari alternative si prin facilitarea serviciilor in stabilirea si dezvoltarea relatiilor constructive intre management si munca. I conceptia noastra, aceasta initiativa este in special relevanta data fiind multitudinea si complexitatea problemelor litigioase cu care se confrunta partile in aceste timpuri dificile din punct de vedere economic. Experienta ne-a invatat ca interesul public este mai bine servit acolo unde partile isi pot adresa problemele intr-un cadru mai informal, transparent cu mult inainte de expirarea contractului.

**GEORGE COHEN**  
Director Serviciul Federal de  
Mediere si Conciliere  
Washington, DC

- Contract Administration Training helps the parties transform contract language into practice by addressing subjects such as relationship-building, definition of leadership roles, interpersonal and communications skills, and grievance handling.

- Labor-Management Committee Training helps the parties develop committees that collaborate on workplace solutions, such as safety or health care and wellness. These programs develop the parties' interpersonal skills through effective planning, group problem solving, brainstorming, group dynamics, and facilitation skill development.

- Alternative Bargaining Processes: Interest-based problem solving is an alternative to traditional negotiations, which focuses on the interests that are the root cause of a particular problem. The process encourages the use of objective standards to find solutions and the parties learn to replace traditional bargaining approaches with collaborative approaches to problem solving through active listening, interest-based communications, brainstorming, and consensus decision-making.

On occasion, FMCS confronts completely dysfunctional situations where, at bottom, the parties' bargaining relationship is broken. In such circumstances, FMCS offers highly specialized Relationship-By-Objective (RBO) training. The Agency starts by offering the parties a forum to engage in frank „no holds barred” discussions concerning how and why their relationship de-

## CONCLUSION

The purpose of this paper was to provide an overview of the FMCS's strategic initiatives during my tenure as Director. Simply put, the Agency has endorsed and implemented a proactive outreach approach designed to assist parties, through a variety of alternative training and facilitation services, in establishing and developing constructive labor-management relationships. In our judgment, this initiative is especially relevant given the multitude of complex, contentious issues that confront the parties during these most difficult economic times. Experience has taught us that the public interest would be better served were the parties to address these issues in an informal, transparent setting far in advance of the trauma of contract expiration.

**GEORGE COHEN**  
Director Federal Mediation  
and Conciliation Service  
Washington, DC



Caravana Medierii Tulcea



# UNIUNEA CENTRELOR DE MEDIERE DIN ROMÂNIA

## ASOCIAȚIA „CENTRUL DE MEDIERE NEAMȚ”

*Piatra Neamț, Str. M. Eminescu, Bl. 33, Ap. 18  
Tel.: 0233.237.876, Email: office@mediereaneamt.ro, www.mediereaneamt.ro*

### TABELUL MEDIATORILOR ACTIVI – MARTIE 2012

**Adiaconitei Ioan**

Piatra Neamț, Bld. 9 Mai, bl. B11, sc.D, ap.56, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-241802  
Mobil: 0741-548201

**Adiaconitei Felicia**

Piatra Neamț, Bld. 9 Mai, bl.B11, sc.D, ap.56, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-232783  
Mobil: 0742.524.528 Email: av\_silviu\_adiaconitei@yahoo.com

**Agache Genovea**

Piatra Neamț, Str. Progresului, nr. 130, sc. A, ap. 15, județ Neamț  
Telefon fix: 0333.801.809  
Mobil: 0744.682.101 Email: genovevalungu@yahoo.com

**Agheorghesei Constantin**

Piatra Neamț, Str. Mihai Viteazu, nr.9, bl.B25, sc.A, et.2, ap.11, jud. Neamț  
Mobil: 0748-250.209 Email: titi\_agheorghesei1@yahoo.com

**Bloju Marius**

Piatra - Neamț, Str. Mihai Eminescu, nr.16, bl.E3, parter, jud Neamț  
Telefon fix/fax: 0233-224822  
Mobil: 0722-259.683 Email: notar\_bloju@cscmail.ro

**Brânzei Adina**

Piatra Neamț, Bld. Traian, bl. A1, jud. Neamț  
Telefon fix: 0433-405355  
Mobil: 0745-25285 Email: branzeadina@yahoo.com

**Ciobanu Vasile**

Piatra Neamț Bld. G-ral N. Dăscălescu, nr.15, bl.T1, sc.D, ap.12, jud. Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.210.797  
Mobil: 0744.785.370 Email: veiobanu@clicknet.ro

**Constantinescu Daniel**

Piatra-Neamț, Bld 9 Mai, nr 17, Bl B9, Ap13, Jud Neamț  
Mobil: 0740.016.794 24.25. Email: dan\_juridic@gmail.com

**Ciobanu Constantin**

Com.Alexandru cel Bun, sat Viisoara, jud. Neamț,  
Mobil: 0729 007990 Email: const\_lex@yahoo.com

**Drăgan Florin**

Piatra-Neamț, Bld.Decebal, nr.3, bl.E2, et.1, ap.22, județ Neamț  
Mobil: 0752.396.160 Email: florindragan2009@gmail.com

**Drăgoi Mariana**

Piatra Neamț, Str.Mihai Eminescu, bl.39, sc. A, ap.2,  
Mobil:0723 395230 Email: marysvr@yahoo.com

**Dominte Ana Daniela**

Piatra Neamt, str.Independentei bl.A4 ap.17 parter;  
Mobil: 0728 601738 telefon fix: 0233 272861  
Email: daniela.dominte@gmail.com

**Dumitrescu Daniela**

Piatra Neamț, B-dul 9 Mai, bl.B11, sc.D, ap.59, jud.Neamț  
Mobil: 0753 117 122  
Email: avocatdumitrescu@rdslink.ro

**Filimon Gheorghe**

Târgu Neamț, Str. Sadoveanu, nr.87, jud. Neamț  
Mobil: 0740-694.011 Email: consfilmongheorghe@yahoo.com

**Gafita Lucica**

Piatra Neamț, Str. Mihai Eminescu, nr.18, bl.E10, ap.12, Neamț  
Telefon fix: 0233 215530  
Mobil: 0745871103 Email: lucicagafita@yahoo.com

**Gafita Corina - Daniela**

Piatra Neamț, bd. Decebal, nr.84, bl.C5, sc.A, ap.10,jud.Neamț  
Telefon fix/fax:  
Mobil: 0724521369 Email: corinagafita@yahoo.com

**Isac Ramona Elena**

Piatra Neamț, Str.Nufărului, nr.6, bl.B9, sc.C, ap.40,județ Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.234.616  
Mobil: 0745.451.211 Email: ramolex@yahoo.com

**Jolteag Gicuta**

Piatra-Neamț, Str. Mihai Eminescu nr. 29, jud. Neamț  
Punct de lucru și în Bicaz  
Telefon fix: 0233-253.615

**Jora Alexandrina**

Piatra Neamt, Bld. 9 Mai, bl.B11, sc.D, Ap.58,jud.Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.234.616

**Jora Vasile Arinel**

Piatra Neamt, B-dul 9, bl.B11, sc.D, ap.58, jud. Neamț  
Tel fix: 0233/234 616  
Mobil: 0751.622.572

**Lavriv Andreea Miruna**

Piatra Neamt, str. Mihai Eminescu, bl.43, sc.B, ap.18,jud.Neamț  
Mobil: 0742 041 304  
Email: mirulavric@yahoo.com

**Leonte Ana**

Roman, str.Stefan Cel Mare, nr.246, camera 25, jud.Neamț;  
Mobil: 0766 719202 Email: Intana@yahoo.com

**Manole Vasile-Laurentiu**

Piatra Neamț, B-dul. Decebal, nr.77, Bl.G3, sc.2, ap.32, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-237.876  
Mobil: 0722-647.175 Email: manolelaw@yahoo.com

**Marcoci Theodor Romulus**

Piatra Neamț, strada Liliacului, nr.5, bl.A4, sc.B, et.1, ap.27, jud. Neamț  
Mobil: 0744281555 Email: theodormarcoci@yahoo.com

**Marica Ungureanu Mirela Elena**

Roman, str.Libertății bl.14 parter, jud. Neamț  
Mobil: 0741 072 243  
Email: mir\_ung\_av@yahoo.com

**Matasel Alina**

Piatra Neamt, B-dul Decebal, nr.22, bl.12, jud.Neamt;  
Telefon fix/fax:  
Mobil: 0749666403 Email: alinamatasel@yahoo.com

**Mătreșcu Nicoleta**

Sat Cut, Comuna Dumbrava Roșie, str. Haiducului, nr.6, județ Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.234.616  
Mobil: 0753.021.417

**Merlușea Mirela-Liusiana**

Piatra-Neamț, Str.Mihai Eminescu, nr.55, bl.C1, sc.A, ap.3, județ Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.236.707  
Mobil: 0744.501.434 Email: mirmerusca@yahoo.com

**Moldovan Irina Maria**

Piatra Neamt, str.Mihai Viteazu, nr.2, bl.74, sc.B, ap.51,jud.Neamț  
Mobil: 0744 589 789  
Email: irina\_molda@yahoo.com

**Murariu Daniela**

Piatra Neamț, Bld. Traian, nr.78, bl.H2, sc.A, ap.4, parter, jud. Neamț  
Mobil: 0745-099503 Email: danielam66@yahoo.com

**Musteata Luminita**

Piatra Neamt, str.Lct Draghescu nr.7, Bl.E 5, sc.A, ap.1, județ Neamț  
Mobil: 0742 539 495  
Email: lumynita22@yahoo.com

**Nichifor Mihaela-Iuliana**

Piatra Neamț, Str.Al. Lăpușneanu, nr.32, bl.C6, ap.34, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-211.800 / 0233-226.122 Fax: 0233.211.800  
Mobil: 0723-24.972 / 0745-924.204 Email: mihaelanichifor@yahoo.com

**Ojog Corneliu**

Piatra Neamt, Str. General Dăscălescu, nr. 422, jud. Neamț  
Mobil: 0722.284350 Email: corneliu.ojog@yahoo.com

**Popa Eugenia Diana**

Piatra Neamt, Str. Mihai Eminescu, nr.39, jud.Neamț  
Telefon fix:0233 236 271 Email: dianaapetri@yahoo.com

**Plugaru Emilia**

Roman, str.Dobrogeanu Ghereau bl.28 sc.A, ap.2, parter, jud.Neamț  
Mobil 0747 0610219 0740 254 219 Email: emiliaplugaru@yahoo.com

**Popa Mihai-Mugurel**

Roman, Str.Mihai Kogălniceanu, bl.1, sc.B, ap.24, parter, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-743.347  
Mobil: 0721.339.485 Email: mihaipopat7@yahoo.com

**Popa Ionel**

Piatra Neamt, Str. Pict. N. Grigorescu, nr. 7, bl. E13, sc.B, parter, ap. 22, jud. Neamț Telefon fix/fax: 0233.210.779  
Mobil: 0742.226.485 Email: camajev.ro@yahoo.com ntoiopim@yahoo.com

**Popa Dorin**

Piatra Neamt, str.Maratei, nr.144, bl.C1, ap.9, județ.Neamț  
Mobil: 0740 556484 Email: dorinsila@yahoo.com

**Popescu Ileana**

Piatra Neamt, Str. Burebista, nr.1, bl.i2, sc.B, ap.22, parter, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-224039 Fax: 0233-224039  
Mobil: 0740-923943 Email: ileanapopescupnt@yahoo.com

**Rebei Carmen Daniela**

Piatra-Neamț, Str.Retezat nr.7, jud. Neamț  
Mobil: 0740-020.605 Email: danielacarmenr@yahoo.com

**Ruscanu Lucia - Elena**

Sat Vaduri, comuna Alexandru Cel Bun, Str. Stefan Cel Mare  
Mobil: 0721 553393 Email: lus\_64@yahoo.com

**Sabin Isabela**

Piatra Neamt, Str.Petru Rareș, nr.16, bl.A2, sc.A, et.4, ap.14, județ. Neamț  
Mobil: 0721-480.814/ 0746-063.528 Email: isa\_zavaliche@yahoo.com

**Samson Grigore**

Piatra Neamt B-dul republicii nr.27 bl. A1 sc.D, ap.4 jud.Neamț  
Mobil: 0743 762601  
Email: notar.samson@yahoo.com

**Sandu Niculina-Ancuta**

Piatra Neamt, Str.M. Eminescu, nr.43, bl.43, sc.B, ap.18, jud Neamț  
Mobil: 0745-051081/ 0722-439659 Email: ancasandu\_av@yahoo.com

**Sava Manuela**

Piatra Neamt, B-dul 9 Mai, bl.B11, sc.D, ap.59, județ.Neamț  
Mobil: 0745247861  
Email: Manuela@sava.ro

**Sofronia Mariana**

Piatra-Neamț, Str.Mihai Viteazu, nr.19, bl.C1, sc.A, et.1, ap.3, județ Neamț  
Telefon fix/fax: 0233.234.616  
Mobil: 0740.355.654 Email: mariana.sofronia@yahoo.com

**Stogrin Petronela-Cornelia**

Roman, Str.Cezar Petrescu, nr.7, jud. Neamț  
Mobil: 0763-630.303 Email: petronela.stogrin@yahoo.com

**Sorică Vasea Aurelian**

Piatra Neamr, str.Liliacului, nr. 40, jud. Neamt  
Telefon fix/fax:  
Mobil: 0751 211271 Email: aurelhansoric@gmail.com

**Todiraș Ovidiu-Ionut**

Piatra Neamț, Aleea Plăiului nr.9, bl. A4, sc.C, ap.31, jud. Neamț  
Fax: 0233-620510  
Mobil: 0722-427008 Email: toddy\_group@yahoo.com

**Trifescu Angela**

Piatra Neamă, Str. Mihai Eminescu, nr.53, bl.C1, ap.4, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-235254  
Mobil: 0746 - 017280 Email: namasteangela@yahoo.com

**Trifescu Valentin**

Piatra Neamț, Str. Mihai Eminescu, nr.53, bl.C1, ap.4, jud. Neamț  
Telefon fix: 0233-235254  
Mobil: 0744-534026 Email: avocat\_trifescu@yahoo.com

**Todirite Andreea**

Piatra Neamt, B-dul Decebal nr.68, bl.D5, sc.A, ap.5, jud.Neamț  
Telefon fix/fax:  
Mobil: 0724 533180 Email: andreeatod@yahoo.com

**Vernica Constantin-Adrian**

Piatra Neamt, Str. M. Eminescu, bl. 41, sc. B, ap. 13, jud.Neamț  
Telefon fix/fax: 0233-212.959  
Mobil: 0744-767.919 Email: adi\_vernica@yahoo.com

**Zoita Loredana**

Sat Cut, com.Dumbrava Rosie, jud. Neamt  
Mobil: 0745 635 989  
Email: zoitaloredana@yahoo.com



## ASOCIAȚIA „CAMERA MEDIATORILOR IAȘI”

Sediu: Municipiul Iași, Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, bloc B2, colț, tronson 1, județul Iași

Telefon: 0746.263.600

Email: cameramediatorilor@gmail.com

[www.emediere.ro](http://www.emediere.ro)

Nume și prenume	Telefon	Email
Abalașei Beatrice-Aurelia	0745350332	beatrice.abalasei@uaic.ro
Alungulesei Gabriela		gabialungulesei@yahoo.com
Andrei I. Corina	0749 147206	jr_corina@yahoo.com
Apostol Dorel	0723180388	doru.apostol@yahoo.com
Armașu Mihai-Ionut	0744 707917	notar.armasu@gmail.com
Arusandei Luminița	0758 905734	arusandeiluminita@yahoo.com
Arvinte Elema	0742092353	elena.arvinte@icc.ro
Baciu Simona Camelia	0721453148	simona.baciu@roph.ro
Berzentu Emil		berzentu_emil@yahoo.com
Bran Liviu-Gabriel	0744 266428	office@livubran.ro
Brădătanu Valeriu-Iulian	0740071085	valbrada@yahoo.com
Buiciuc Daniel-Ioan	0742 852250	buiciucdaniel@yahoo.com
Buiciuc Laura-Magdalena	0742 146982	buiciuc_laura@yahoo.com
Buraga Alexandru	0744 169748	buraga.alexandru@yahoo.com
Caia Olga	0720 684113	caiaolga@yahoo.com
Carare Adriana	0751 036323	adrianacarare@yahoo.com
Cauc Florentin	0721 246308	caueflorentin@yahoo.com
Cârligeanu Cristina	0740 681336	cristinacarligeau@yahoo.com
Chelariu Romeo - Gabriel	0752 444490	gabriel_chelariu@yahoo.com
Chelariu Ioan	0745 794321	ionut_chelaru2000@yahoo.com
Chelariu Romeo	0766 673678 0729 564724	romeochelaru2007@yahoo.com
Chiba Adrian	0745861052	chiba_avocati@yahoo.it
Ciobanu Luminița-Anișoara	0744500144	anaarmy@yahoo.com
Coste Ștefan	0746263600	mediatorcoste@gmail.com
Creanga Ion	0731 900219	cj_creangaion@yahoo.com
Dănilă Dorin Lucian	0735551505	lujingan@yahoo.com
Dimitriu Ina	0745594934	inadimitriu@yahoo.com
Dobre Traian	0722 613360	tdobre@comatis.ro
Doroftei Adrian	0722 224502	adrian_avocat@yahoo.com
Drăgan Iulia	0744 507279	dragan_iulia@yahoo.com
Drîmba Lucian	0788 310548	Cab_aw_drimbalucion@yahoo.com
Flore Sorin Constantin	0745 453257	aw_sorinflorea@yahoo.com
Focșa Petru	0767358580	petrufocs@yahoo.com
Gheorghiu Mircea Raoul	0784242232	mircea_ghe84@yahoo.com
Ghiga Vasile	0744 594114	vasile.ghiga@mediatorulmeu.ro
Grădinariu Gheorghe-Liviu	0744 569819	liviu.gradinariu@yahoo.com
Grosu Constantin-Vasile	0746 225827	engpuiugrosu@yahoo.com
Grumăzescu Neculai	0741 966 312	nicu_grum@yahoo.com
Horga Roxana-Alice	0742 137500	roxanahorga@yahoo.com
Huzum Ana-Maria	0757 094082	anapopadiuc@yahoo.com
Iacob Irina	0722 414042	iacob.law@gmail.com
Ichim Bogdan	0753880366	srl_bogdan@yahoo.com
Ionescu Mihaela	0744760938	ionescu_office@yahoo.ca

Nume și prenume	Telefon	Email
Karacsony Niculina	0744 903883	nkaraksony@yahoo.com
Jenunchi Djulieta	0758 470222	medierea.conflictelor@yahoo.com
Lăcătușu Ioan	0745 464424	ioan_lacatusu55@yahoo.com
Leonte Ana	0766 719202	lntana@yahoo.com
Macovei Ion	0744 517934	macovei_n@yahoo.com
Macovei Raluca-Mihaela	0745 698207	notarmacovei@yahoo.com
Maftei Nicoleta Alina	0749 061881	alina.nicoleta_maftei@yahoo.com
Mateș Alina-Irina	0751 332165	cucos_alina@yahoo.com
Mărgărint Elena Adriana	0232235100 int 171	anda.margarint@icc.ro
Mihalescu Constantin	0745310709	constantin_mihalescu@yahoo.com
Mocreai Alexandra	0722 418579	alexandra_mocrei@yahoo.com
Mocreai Gabriel-Mihai	0742 367032	misumocreai@yahoo.fr
Moncea Sanda Mihaela	0743 631930	mno@watteeuu.ro
Muscalu Cecilia	0757 518146	sarahdanaster@yahoo.com
Nica-Bujor Laura Mihaela	0744 575204	mih_nyc@yahoo.com
Ochiros Mara - Cleopatra	0722 893381	mara_ochiros@yahoo.com, mara1103@yahoo.com
Pătlăgiacă Gaby	0232321109	patlagicagaby@yahoo.com
Penciu Daniel Ovidiu	0729 225555	dpenciuc@gmail.com
Petcu Georgeta	0746 370085	mediator_petcu@yahoo.com
Petrișor Mihai Bogdan	0740244091	bogdan_mp@yahoo.com
Popescu Lorena	0744549239	neagupopescu@yahoo.com
Poraico Maria	0723243113	maria.poraico@icc.ro
Prepelită Maria	0751 863394	maria_prepelita@yahoo.co.uk
Răzuși Raluca	0745 374167	notarraluca@yahoo.com
Roman Daniela	0744 803171	mediatoriasi@yahoo.com
Rugină Oana Elena	0743 140133	oantza2001@yahoo.com
Rusu Irina-Ioana	0744 586306	irina_ioana_rusu@yahoo.com
Samson Isabela Monalisa	0760 955593	isabela_samson@yahoo.com
Simiu Lăcrămioara	0740 491214	lsmiu@prefecturaiasi.ro lsmiu@yahoo.com
Spoială Gheorghe	0741 172272	spoiala_gheorghe@yahoo.com
Stan Doina Daniela	0751 011119	doinadanielastan@gmail.com
Stogrin Petronela-Cornelia	0763 630303	petronela.stogrin@yahoo.com
Şerban Răducu	0723 278305	severe39@yahoo.com
Şindilă Gina-Manuela	0752 011392	gina.sindila@is.onrc.ro
Ştefan Liliana	0740 808596	stefanliliana@gmail.com
Tanasa Ionut-Ciprian	0744 777608	ionut.tanasa@mediatorulmeu.ro
Tanasa Oana	0745 345692	oana.tanasa@mediatorulmeu.ro
Tieci Ioan	0729 995810	tieci_ioan@yahoo.com
Trandafirescu Sorin-Alexandru	0740363691	secretar.office@yahoo.com
Tuduran Marian		tudoranm@yahoo.com
Vernică Lăcrămioara	0734 885590	l.vernică@icc.ro
Zamfirescu Adrian	0742 624223	adezamfirescu@yahoo.com